

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет
Освітня програма	159 Соціологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	054 Соціологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	19
Повна назва ЗВО	Маріупольський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	26593428
ПІБ керівника ЗВО	Трофименко Микола Валерійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.mdu.in.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/19>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	159
Назва ОП	Соціологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта, ОКР «молодший спеціаліст»
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра філософії та соціології
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>відсутня</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	100246
ПІБ гаранта ОП	Слющинський Богдан Васильович
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	bv_sliushchynskyi@mdu.in.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-577-38-59
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(050)-709-20-12

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	3 р. 10 міс.
очна денна	3 р. 10 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Активні трансформації, що сьогодні охопили всі сфери суспільного життя в нашій країні, формують потребу у фахівцях, які, з одного боку, мають ґрунтовні знання у сфері розвитку суспільства, його інститутів та соціальних спільнот, а з іншого, практичні навички дослідження сучасних суспільних процесів та прогнозування можливих варіантів їх подальшого розвитку. Враховуючи особливості геополітичного розташування м.Маріуполя, розвиток регіону має свою характерну специфіку. Останніми роками суспільні процеси в регіоні розвиваються надзвичайно динамічно, тому актуалізується запит на фахівців, які б змогли проводити якісні дослідження з урахуванням саме регіональної специфіки.

Враховуючи існуючі суспільні запити, кафедрою філософії та соціології була розроблена освітня програма «Соціологія», яка мала б задовольнити потребу місцевого ринку праці у фахівцях-соціологах. Згідно з наказом МОН №1683л від 03.07.2015 (протокол АКУ №117 від 30.06.2015) Маріупольський державний університет отримав ліцензію на підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030101 Соціологія. Ліцензований обсяг склав 30 осіб (для денної форми навчання). У зв'язку із запровадженням переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, відповідно до Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 №1565) було здійснено перехід до нового переліку та переоформлено ліцензію на спеціальність 054 Соціологія. У 2016 р. було розроблено та внесено на схвалення Вченою радою Маріупольського державного університету освітньо-професійну програму «Соціологія» спеціальності 054 Соціологія для першого (бакалаврського) рівня (протокол засідання від 24.06.2016 р. №13). У 2018 році у зв'язку з оновленням структури освітніх програм в університеті на підставі рекомендацій Міністерства освіти і науки України затверджено оновлену ОП «Соціологія» для першого (бакалаврського) рівня (протокол засідання Вченої ради МДУ від 17.05.2018 №11). У зв'язку із затвердженням Стандарту вищої освіти для спеціальності 054 Соціологія першого (бакалаврського) рівня до чинної ОП було внесено відповідні зміни та схвалено оновлену програму для вступників 2020 року (рішення Вченої ради МДУ від 24.06.2020, протокол №10). Оновлення ОП відбувалося з урахуванням позиції стейкхолдерів: здобувачів вищої освіти, роботодавців та передбачало внесення змін, спрямованих на посилення професійних компетентностей та виділення особливостей (унікальності) ОП: додано курси, які передбачають оволодіння навичками роботи зі спеціальним програмним забезпеченням; збільшено кількість кредитів на окремі дисципліни професійного спрямування; відповідно до вимог стандарту включено до ОП виконання бакалаврської роботи.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	7	6	1	0	0
2 курс	2019 - 2020	4	4	0	0	0
3 курс	2018 - 2019	9	7	2	0	0
4 курс	2017 - 2018	11	4	7	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	159 Соціологія
другий (магістерський) рівень	програми відсутні
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	30884	6702
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	30884	6702
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОП Соціологія Бак 2020!.pdf</i>	epLNlXlfDbI5DRPis79dPBNXab5KBhrk4Lro/QA8r5U=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план Соціологія 2020.pdf</i>	75nk936DXiGI5FUyry0+zfqCll/h2Uy10QzV9KZ+su4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензия1 ОПП2020.pdf</i>	+e+cDWZxTN8N5JDX81SmnZkozr5Kts6Y8/JxlCSIDzI=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензия2 ОПП2020.pdf</i>	CuZzvIHxR9fhboWuEOc6nibTo+OeohsfuIPyCiojgZg=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОП - підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців у сфері соціальної взаємодії, які володіють іноземними мовами, розвинутими загальними та спеціальними компетентностями, фундаментальними та професійно орієнтованими знаннями та вміннями, спроможні вирішувати типові професійні завдання у галузі соціології, вміють аналізувати та оцінювати соціальні явища та конфліктні ситуації, компетентно розробляти заходи оптимального вирішення соціальних проблем.

Особливістю освітньої програми є її орієнтація на практичну складову підготовки, яка передбачає розробку та проведення конкретних соціологічних досліджень та соціальних проектів, формування комплексного розуміння специфіки суспільних процесів й особливостей розвитку соціальних спільнот в регіоні, що передбачає опанування широкого спектру методів збору й аналізу соціологічної інформації та набуття обов'язкових практичних навичок під час проходження практики.

Освітня програма передбачає студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання. Освітні компоненти, включені в програму, спрямовані на вивчення актуальних проблем соціологічних наук та сучасного суспільства в цілому. Зміст компонентів ОП базується на результатах наукової діяльності викладачів кафедри, позитивному досвіді вітчизняних та європейських університетів.

Програма надає можливість продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за цією ж або за суміжною спеціальністю.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Згідно до Статуту МДУ (затверджений наказом МОН України №53 від 13.01.2017 р.)

http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf та Стратегії розвитку Маріупольського державного університету на 2016–2020 рр., затвердженої наказом МДУ №293 від 25.07.2016 р.

http://mdu.in.ua/index/msu_2012/0-77, а також згідно прийнятого на Вченій Раді МДУ від 24.02.2021 Проекту Стратегічного плану розвитку Маріупольського державного університету на 2021–2025 рр.

http://mdu.in.ua/publ/strategichnij_plan_rozvitku_mariupolskogo_derzhavnogo_universitetu/1-1-0-209 місією університету є практичне втілення євроінтеграційних прагнень Української держави через забезпечення зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни шляхом розвитку людського капіталу, продукування та поширення ідей та нових знань.

Відповідно до цих документів ОП «Соціологія» спрямована на формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в здобувачах вищої освіти моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та

самоорганізовуватися в сучасних умовах; забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності; створення необхідних умов для реалізації здобувачами вищої освіти їхніх здібностей і талантів; збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Здобувачі вищої освіти залучалися до обговорення ОП під час особистих зустрічей з кураторами, проведення круглих столів, засідань кафедр, науково-практичних конференцій та інших заходів. Проводилися опитування студентів поточних курсів: Анкетування студентів щодо якості вищої освіти в МДУ (2019-2020 н.р.) http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/zvit_pro_opituvannja_shhodo_jakosti_2019-2020.pdf; Анкетування здобувачів вищої освіти поточних курсів «Щодо доступу до інформації про організацію освітнього процесу в МДУ» (грудень 2019 року); Щосеместрове анкетування здобувачів вищої освіти «Якість викладання навчальних дисциплін в МДУ на спеціальності «Соціологія»; Анкетування здобувачів вищої освіти спеціальності 054 Соціологія щодо вдосконалення освітньої програми (травень 2020) <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdDV6pIAmbU5NzFPqWakE84IdJRWVFP5qVdD1Y3-pH5NN5Jmw/viewform?vc=0&c=0&w=1&flg=0>

Все це дозволило внести корективи в формування освітньої програми та навчального плану на підставі врахування побажань здобувачів вищої освіти: вдосконалити структуру та зміст ОП; переглянути та доопрацювати перелік компетентностей випускника; оновити перелік дисциплін, у тому числі підсилити підготовку з володіння сучасним спеціалізованим програмним забезпеченням шляхом включення до обов'язкових компонентів ОП навчальної дисципліни «Обробка соціологічних даних засобами інформаційних технологій»

Випускників на час перегляду ОП на спеціальності ще не було.

- роботодавці

Під час розробки освітньої програми проводилися консультації з потенційними роботодавцями з метою визначення актуальності підготовки фахівців-соціологів для регіону. Обговорення змісту та результатів ОП з роботодавцями регулярно відбувається під час проведення щорічних кафедральних конференцій

http://mdu.in.ua/news/u_mdu_vidbulasja_naukovo_praktichna_konferencija_z_sociologiji/2019-04-12-3013; в рамках науково-комунікаційних заходах з нагоди Дня соціолога

http://history.mdu.in.ua/news/na_istorichnomu_fakulteti_vidsvjatkuvali_den_sociologa/2020-10-02-178; в межах ярмарків вакансій, що проводяться у МДУ (День кар'єри ЕС)

http://mdu.in.ua/news/na_bazi_mdu_projshov_den_kar_eri_es/2020-10-23-3732; під час інших зустрічей викладачів та здобувачів вищої освіти зі стейкхолдерами

http://mdu.in.ua/news/u_mdu_projshla_zustrich_z_deputatami_verkhovnoji_radi_ukrajini/2020-02-26-3543,

http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_sociologija_ta_politologija_proveli_distancijnu_zustrich_zi_stejkkholderom_andriem_karakucom/2020-06-18-159,

http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_iz_stejkkholderom_katerinoju_trimoju/2020-06-11-154.

До обговорення питань щодо вдосконалення ОП були залучені представники органів місцевої влади, громадських організацій, Маріупольського міського центру зайнятості тощо.

Рекомендації роботодавців були враховані при формуванні додаткових програмних результатів навчання, відповідних освітніх компонент та їхнього змісту, дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти циклу професійної підготовки.

- академічна спільнота

При розробці освітньої програми велику роль зіграли консультації з науковцями з соціологічної академічної спільноти: Туленковим М. В. (Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка), Щудло С. А. (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), Зоська Я. В. (Класичний приватний університет), Клименко О. Ю. (Національний технічний університет «Харківський політехнічний університет»). Саме ця співпраця дозволила врахувати наявні у провідних українських закладах вищої освіти підходи до підготовки соціологів. Особливо важливо це було при виробленні загальної концепції освітньої програми, обґрунтуванні підходів до викладання та оцінювання; аналізі актуальності та збалансованості освітньої програми.

- інші стейкхолдери

При розробці освітньої програми проводилися обговорення з наступними стейкхолдерами: абітурієнтами та їхніми батьками, представниками служби зайнятості м. Маріуполя, органів державної статистики та представниками міської ради, зокрема департаментом освіти та представниками районних адміністрацій, головою екзаменаційної комісії. Їх побажання були враховані при оновленні певних змістовних компонентів ОП. Це позитивно вплинуло на формування структури та змісту практик на ОП та сприяло підписанню нових угод зі стейкхолдерами.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

ОП була розроблена з урахування прогресивного досвіду та останніх досягнень у сфері підготовки соціологів в Україні. Були враховані основні вимоги, які сьогодні існують на ринку праці, а саме не лише високий рівень

теоретичної підготовки фахівців, але й формування практичних професійних навичок та готовності до постійного саморозвитку та професійного самовдосконалення. Освітня програма спрямована на формування у здобувачів вищої освіти навичок швидко пристосовуватися до змін у профілі своєї професійної діяльності, співпрацювати з різними партнерами в групі та команді, використовувати у своїй діяльності інформаційні та комунікаційні технології, орієнтуватися в інформаційному просторі. В умовах активної розбудови громадянського суспільства та активних процесів демократизації в Україні, виникає потреба у фахівцях, здатних не лише проводити якісні соціологічні дослідження, але й самостійно розробляти пропозиції та рекомендації щодо вирішення соціальних проблем, планувати та здійснювати проектні роботи у галузі вивчення громадської думки, організувати роботи маркетингових служб та проведення соціальної експертизи політичних і науково-технічних рішень, вільно користуватися сучасними методами збору, обробки та інтерпретації комплексної соціальної інформації для постановки і вирішення організаційно-управлінських завдань, у тому числі тих, що знаходяться за межами безпосередньої сфери діяльності. Усі ці вимоги були враховані при розробці освітньої програми.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Цілі та завдання ОП були сформовані з урахуванням галузевого та регіонального контексту. Підготовка здобувачів вищої освіти за програмою враховує особливості розвитку регіону та спрямована, перш за все, на вирішення регіональних проблем та підготовку професійних фахівців для регіонального ринку праці. У рамках дисциплін як загальної, так і професійної підготовки, що вивчаються здобувачами вищої освіти, особлива увага приділяється вивченню регіональних особливостей, проблем та викликів, що дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти паралельно з фаховими компетентностями, необхідними для фахівця-соціолога, комплексне знання про особливості розвитку регіону у різних сферах. Це дозволить здобувачам вищої освіти краще зрозуміти особливості процесів, які розгортаються в регіоні, їх динаміку, передумови виникнення та на основі цього більш ґрунтовно підійти до розробки й проведення досліджень та вироблення за їх результатами практичних пропозицій. Також врахуванню регіонального контексту в підготовці фахівців сприяє участь викладачів та здобувачів вищої освіти в освітніх та соціальних проектах, які реалізуються в місті та регіоні за сприяння громадських організацій та органів місцевого самоврядування.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час розробки освітньої програми, особливо в частині формулювання цілей та додаткових програмних результатів, було проаналізовано досвід розробки освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» у наступних закладах вищої освіти: Дніпровський державний технічний університет (м. Кам'янське), Луганський національний університет ім. Т. Г. Шевченка (м. Старобельськ), Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (м. Харків), Класичний приватний університет (м. Запоріжжя), Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (м. Харків), Львівський національний університет ім. І. Я. Франка (м. Львів). Крім того, на кафедрі філософії та соціології у 2018 році проходила стажування докторантка Манчестерського університету (Англія) Анна Балаж, яка приймала участь у науково-практичній конференції і знайомила присутніх із специфікою викладання соціології за кордоном та проводила майстер-клас

http://mdu.in.ua/news/doktorantka_manchesterskogo_universitetu_prochitala_lekciju_studentam_mdu/2018-04-25-2439;

http://mdu.in.ua/news/urochisti_zbori_z_nagodi_svjatkuwannja_dnja_nauki_na_istorichnomu_fakulteti/2018-05-18-2485

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Зміст ОП відповідає Стандарту вищої освіти спеціальності 054 Соціологія першого (бакалаврського) рівня (Наказ МОН від 04.03.2020 р. №371). Стандартом вищої освіти визначено результати навчання (РН), що визначають нормативний зміст підготовки за ОП. Досягнення РН, визначених Стандартом, забезпечується компонентами ОП, переважна більшість яких є інтегрованими, тобто один окремо взятий компонент ОП сприяє досягненню одночасно кількох РН, передбачених Стандартом.

Заявлені в освітній програмі результати навчання відповідають зазначеним в Стандарті вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» для першого (бакалаврського) рівня. Крім того, на основі рекомендацій стейкхолдерів, перелік результатів навчання (РН), загальних (ЗК) та спеціальних (СК) компетентностей було розширено: до переліку ЗК внесено ЗК 13 (Здатність розробляти власну траєкторію саморозвитку); до переліку СК внесено СК 9 (Здатність розумітися на специфіці суспільних процесів та особливостях розвитку соціальних спільнот в регіоні) та СК 10 (Здатність планувати, розробляти та реалізовувати проекти соціального спрямування), до переліку РН було внесено РН13 (Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки) та РН 14 (Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування). Розширення переліку РН, ЗК та СК було зумовлено побажаннями стейкхолдерів зробити акцент при підготовці фахівців на характерних особливостях регіонального розвитку, у тому числі швидкій динаміці суспільних процесів, що потребує вміння оперативно приймати рішення та визначати нову траєкторію руху.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

180

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Освітня програма спрямована на підготовку бакалаврів із соціології, здатних займатися різними видами діяльності, що вимагають аналітичної роботи із соціальною інформацією, ефективною комунікації, управління соціальними відносинами та процесами, з акцентом на розробку та проведення соціологічних досліджень. Теоретичний зміст предметної області освітньої програми за спеціальністю 054 Соціологія включає комплексні знання про особистість, соціальні групи, суспільство і людство в їхньому взаємозв'язку та змінах видів зайнятості. Він формується з різних компонентів освітньої програми. Такі освітні компоненти, як «Історія України», «Історія української культури», «Етнологія України», «Основи економічної теорії», «Основи психології», «Релігієзнавство», «Основи правознавства», «Філософія», «Безпека життєдіяльності», «Політологія» сприяють формуванню у здобувачів вищої освіти знань про функціонування різних сфер суспільства та високого рівня загальної ерудиції. Комплексне уявлення про особливості розвитку соціологічної науки та основні теоретичні підходи в соціології дають такі освітні компоненти, як «Історія соціології», «Соціологічна думка в Україні», «Загальна соціологічна теорія», «Сучасні соціологічні теорії». Зрозуміти особливості соціальних процесів в сучасному суспільстві, що необхідно для ефективної роботи соціолога, допомагають освітні компоненти, які спрямовані на вивчення основних галузевих соціологічних теорій: «Соціальна політика», «Соціологія освіти і молоді», «Соціологія економіки і праці», «Демографія», «Соціологія культури», «Соціальна статистика», «Етносоціологія», «Соціологія управління», «Соціологія громадської думки», «Соціологія політики», «Соціологія права», «Соціологія міжкультурної комунікації», «Соціологія міжнародних відносин та політики», «Соціологія масової комунікації». Навички роботи з інформаційними технологіями формуються завдяки таким освітнім компонентам, як «Комп'ютерні системи і технології», «Ймовірність і статистика», «Обробка соціологічних даних засобами інформаційних технологій». Розвинути навички спілкування, комунікації та грамотної подачі інформації мають освітні компоненти «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Іноземна мова (англійська)», «Друга іноземна мова». Вивчення двох іноземних мов розширює професійне поле діяльності фахівців-соціологів, дає їм змогу долучитися до новітніх здобутків світової соціологічної науки. Вивчення основних методів та методик соціологічної науки та формування практичних навичок проведення соціологічних досліджень відбувається завдяки освітнім компонентам «Основи наукового дослідження», «Математичні методи в соціології», «Методи збору та аналізу соціологічних даних», «Методологія та програмування соціологічних досліджень» та навчальній і виробничій практикам. Усі зазначені освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 054 Соціологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Згідно Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за індивідуальним навчальним планом, який складається на підставі встановленого плану та робочого навчального плану на кожний навчальний рік і затверджується в порядку, встановленому університетом (п. 2.10). Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується на основі індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі 25% (60 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 62, п. 15 Закону України «Про вищу освіту». В університеті діє конкретна процедура і є відповідне організаційне забезпечення процесу обрання дисциплін, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf, Положенням про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_vibirkovyi_disciplini_100620.pdf, а також Google Форми, за допомогою яких здобувачі здійснюють вибір навчальних дисциплін та заяви щодо вибору.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до Розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» процедура здійснення вибору навчальних дисциплін в МДУ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в МДУ (наказ МДУ № 326 від 28.12.2020) (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf); Положенням про вибіркові дисципліни в МДУ(наказ МДУ № 130 від 10.06.2020 у новій редакції) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_vibirkovi_disciplini_100620.pdf), Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем в обсязі, що становить не менше, ніж 25% від загальної кількості кредитів, передбачених ОП.

У 2020 р. було оновлено Положення про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті, зокрема, в частині розширення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок тощо (вперше розроблено та введено в дію наказом МДУ № 196 від 26 червня 2015, оновлено наказом МДУ 10.06.2020 № 130). Відповідно до Р.2 зазначеного Положення в МДУ визначено загальні підходи до формування вибіркових дисциплін. Зокрема, здобувачі вищої освіти здійснюють вибір дисциплін за циклами підготовки (загальної та професійної) з Каталогів вибіркових дисциплін (загальноуніверситетського – загальної підготовки та кафедрального – професійної підготовки), також здобувачі можуть обрати дисципліни, запропоновані для іншої ОП та іншого рівня вищої освіти. Для здобувачів ступеня бакалавра варіативна компонента освітньо-професійної програми становить 1800 год. / 60 кредитів ЄКТС. Обсяг дисципліни вільного вибору циклу загальної підготовки студента становить 3 кредити ЄКТС (90 годин); циклу професійної підготовки – за вибором випускової кафедри. Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів першого рівня вищої освіти (ступінь бакалавра) розпочинається з III семестру.

Куратор академічної групи у вересні місяці ознайомлює здобувачів із процедурою вибору дисциплін та, за бажанням здобувачів, запрошує на кураторську годину викладачів, які забезпечують дисципліни за вибором, для більш глибокого ознайомлення здобувачів з їх змістом та перевагами над іншими навчальними дисциплінами. На Навчальному порталі МДУ розміщені презентації вибіркових дисциплін для ознайомлення здобувачів (<http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=1398>).

Після ознайомлення з Каталогом здобувачі за допомогою кураторів в електронній формі (на офіційному сайті МДУ з використанням Google-form) визначають свій вибір щодо вивчення конкретних дисциплін.

На підставі заяв здобувачів та подання факультетів, навчальним відділом формуються накази щодо створення груп для вивчення вибіркових дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є вагомим складовою освітньої програми, передбачає проходження навчальної (ознайомчої) та виробничих (соціологічної 1, соціологічної 2 та комплексної) практик та регламентується Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти МДУ(http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_praktiki_2019.pdf).

Метою проведення практик на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є оволодіння сучасними методами та формами організації праці в майбутній професії, формування професійних умінь і навичок під час виконання конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах та творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

Основним навчально-методичним документом, який встановлює зміст, наступність та взаємозв'язки між усіма видами практик, є наскрізна програма, яка розробляється кафедрою згідно з освітньою програмою та навчальним планом. На основі наскрізної програми розробляються робочі програми відповідних видів практик.

Базами практики для студентів освітньої програми «Соціологія» виступають провідні підприємства, організації, установи м. Маріуполя: Маріупольська міська рада, Маріупольський міський центр зайнятості, громадські організації м. Маріуполя, Лабораторія соціологічних досліджень МДУ.

Проходження практик передбачає проведення соціологічних досліджень та написання звіту за їх результатами.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

В Університеті розроблено Положення щодо політики розвитку soft skills в Маріупольському державному університеті, яке введено в дію наказом МДУ 01.10.2020 № 247

http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_soft_skills.pdf Положення визначає напрями розвитку soft skills у учасників освітнього процесу. ОП передбачає формування у здобувачів вищої освіти цілої низки загальних компетентностей, пов'язаних з набуттям соціальних навичок. Організація освітнього процесу, що передбачає роботу в групах під час підготовки до семінарських занять, захисту проєктів та презентацій, сприяє формуванню навичок роботи в команді. Набуття зазначених компетентностей забезпечується вивченням таких дисциплін, як:

«Культурологія», «Соціальна психологія», «Соціологія освіти», «Теорія соціальних змін та глобалізація», «Соціологія масової комунікації» та ін. Розвитку навичок soft skills сприяють також дисципліни за вибором. Загальноуніверситетські культурно-масові заходи, зокрема, «Дебют першокурсника», «Майдан'с», «Брейн-ринг», «Що? Де? Коли?», засідання наукових товариств, театральний, танцювальний, вокальний та інші гуртки, «Англійський розмовний клуб», успішно реалізовані благодійні проєкти «З теплом в серці», «Ялинка бажань» для підтримки дітей соціально незахищених категорій, постійні контакти з благодійними організаціями міста дозволяють сформуванню у здобувачів загальнолюдські ціннісні орієнтири, вміння працювати в команді, співчувати іншим, дотримуватись етичних норм тощо.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійні стандарти відсутні

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Згідно Положення про організацію освітнього процесу у МДУ навчальний план здобувача визначається кількістю облікових одиниць часу, призначених для засвоєння ОП на певному рівні вищої освіти. Кількість кредитів, що призначається кожному компоненту, визначається на основі його вагомості в обчисленні навантаження студента, необхідного для досягнення результатів навчання.

Обсяг навантаження для окремого освітнього компоненту (дисципліни) складається з аудиторних годин (лекцій, семінарських (практичних) занять, консультацій), самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін. Кількість аудиторних годин на один кредит ЄКТС для денної форми навчання для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти не перевищує 16 годин. Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від навчальних занять. Зміст самостійної роботи студента полягає в науково обґрунтованій системі дидактично і методично оформленого навчального матеріалу і визначається з урахуванням структурно-логічної схеми підготовки фахівців, відображеної в освітній програмі та робочому навчальному плані. У форматі конкретної дисципліни він визначається робочою програмою дисципліни. Час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/2 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу студента для вивчення конкретної дисципліни.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти на освітній програмі не впроваджена, як і в університеті в цілому.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://mdu.in.ua/index/vstup/o-67>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Маріупольський державний університет здійснює прийом для здобуття вищої освіти на підставі відомостей на право здійснення освітньої діяльності (наказ МОН України від 22.05.2017 №102-л, наказ МОН України від 12.02.2019 №141-л). Прийом вступників на освітню програму здійснюється на основі Правил прийому до Маріупольського державного університету, які затверджуються Вченою Радою університету кожен рік відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти. Прийом на освітню програму здійснюється на конкурсній основі за різними джерелами фінансування. Вступники на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти приймаються на навчання за результатами зовнішнього незалежного оцінювання на перший курс (або за вступними іспитами для пільгової категорії). Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або ступінь бакалавра за іншою спеціальністю можуть вступати на другий курс за результатами вступних фахових випробувань та сертифікатів ЗНО з української мови та літератури. Особи, місцем проживання яких є територія проведення операції Об'єднаних сил (на період її проведення), вступають до МДУ через освітній центр «Донбас-Україна», який є структурним підрозділом приймальної комісії МДУ. Відповідно до Правил прийому до МДУ до переліку конкурсних предметів входять: у 2020 р. - 1. українська мова та література; 2. математика; 3. історія України або іноземна мова; у 2021 р. - 1. українська мова та література; 2. математика; 3. історія України або іноземна мова або біологія або географія або фізика або хімія.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється цілою низкою внутрішніх нормативних документів МДУ. Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf, Інструкція про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/instrukcija_pro_porjadok_viznachennja_akademichnoj.pdf, визначають умови перезарахування кредитів та визначення академічної різниці. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_porjadok_realizacii_prava_na_akad.pdf визначає порядок та процедуру перезарахування дисциплін, порядок визначення та складання академічної різниці, особливості підготовки та оформлення документів з цих питань, а також регулює процедуру визнання результатів, отриманих під час навчання за програмами академічної мобільності, та визначає, що умови навчання і перебування учасників академічної мобільності визначаються двосторонніми або багатосторонніми договорами між МДУ та закладами вищої освіти – партнерами.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На освітню програму «Соціологія» поновлювалися/переводилися та вступали на базі молодшого спеціаліста або на базі іншого диплома про вищу освіту 9 студентів під час вступних компаній 2016-2019 рр., зокрема: У 2018 році зараховано 5 студентів на 2 курс ОС «Бакалавр» заочної форми навчання на базі диплома молодшого спеціаліста (наказ №545 від 03.08.2018, №584 від 30.08.2018), 1 студент на 2 курс ОС «Бакалавр» заочної форми навчання на базі диплома бакалавра (наказ №575 від 22.08.2018), 1 студент переведення зі спеціальності «Історія та археологія» на 2 курс ОС «Бакалавр» денної форми навчання (наказ № 573 від 21.08.2018). У 2019 році поновлено 1 студента на 3 курс ОС «Бакалавр» заочної форми навчання за контрактною формою (наказ № 202 від 21.02.2019), 1 студент - переведення зі спеціальності «Історія та археологія» на 2 курс ОС «Бакалавр» денної форми навчання (№203 від 21.02.2019).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/porjadok_viznannja_neformalna_osvita.pdf). Відповідно п. 2.1 Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті для здобувачів першого (бакалаврського) рівня дозволяється: - для змістових модулів навчальних дисциплін, практичних завдань з навчальних дисциплін, завдань самостійної роботи здобувачів, результати навчання за якими частково співпадають із набутими результатами / компетентностями за документами неформальної освіти; - для навчальних дисциплін, результати навчання яких повністю або переважно більшістю співпадають із набутими результатами / компетентностями за документами неформальної освіти та мають однаковий розмір часу на оволодіння матеріалу (різниця у часі допускається не більше 20%); - для навчальних дисциплін з вивчення іноземних мов для здобувачів вищої освіти, які мають міжнародні сертифікати/дипломи з підтвердженням відповідного рівня володіння мовою; - для відповідних видів практики або завдань з практики здобувачів вищої освіти.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Здобувачі освіти на ОП "Соціологія" долучились до заходу в рамках програми Business Camp Mariupol, сертифікати програми були враховані під час оцінювання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії»: http://mdu.in.ua/news/neformalna_osvita_v_diji_vizmi_uchast_u_programi_business_camp_mariupol_ta_otrimaj_dodatkovu_bali_z_osnov_ekonomichnoji_teoriji/2019-12-02-3447

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennja/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf, освітній процес в МДУ здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. На освітній програмі використовуються такі види навчальних занять: лекції (у тому числі мультимедійні та інтерактивні), семінарські заняття, індивідуальні заняття, консультації. На Навчальному порталі МДУ (<http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=88>) розміщено методичний супровід навчальних дисциплін, матеріали щодо організації самостійної роботи студентів тощо. Особлива увага звертається на методи, що потребують свідомого підходу, активності, самостійності й творчості у навчально-пізнавальній діяльності: створення проблемної ситуації, організація дискусії, проведення пізнавальних ігор, наприклад, організації імітації сфокусованого інтерв'ю в рамках академічної групи. Використання всіх цих форм та методів навчання сприяє формуванню кваліфікованих та ініціативних фахівців-соціологів з критичним способом мислення, здатних не тільки застосовувати існуючі методи у своїй професійній діяльності, але й удосконалювати їх. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти формами та методами навчання відстежується за допомогою щосеместрового анкетування «Якість викладання навчальних дисциплін в МДУ на ОП «Соціологія».

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Форми та методи викладання на ОП відповідають концепції студентоцентрованого навчання. Здобувачі мають змогу обирати 25% навчальних дисциплін шляхом прозорої процедури: на офіційному сайті університету з затвердженого Каталогу елективних дисциплін шляхом заповнення Google-форми; обирати місце проходження практик та теми курсових робіт, узгоджувати завдання для самостійної роботи та індивідуальних дослідницьких проєктів відповідно до власних інтересів; брати участь в управлінні університетом (ЗВО є членами рейтингових комісій факультетів, стипендіальної комісії університету, науково-методичної ради, вченої ради); залучатися до розробки та обговорення освітніх програм. Студентські ради університету та факультетів відіграють активну роль у визначенні стратегії

розвитку закладу освіти. Здобувачі мають змогу приймати участь у програмах академічної мобільності, наукових заходах кафедри та університету, залучатися до усіх громадських та освітніх проєктів, в яких університет приймає участь або виступає співорганізатором. Рівень задоволеності ЗВО формами та методами навчання відстежується за допомогою щосеместрового анкетування «Якість викладання навчальних дисциплін в МДУ на ОП «Соціологія». Результати анкетування «Аналіз якості вищої освіти» показали, що 95% студентів задоволені рівнем викладання в університеті (високий та достатній) http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/zvit_pro_opituvannja_shhodo_jakosti_2019-2020.pdf.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Академічна свобода передбачає право учасників освітнього процесу приймати рішення щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених чинним законодавством, під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом. Методи навчання та викладання на освітній програмі відповідають цим принципам. Під час навчальних занять робиться акцент на застосування інтерактивних методів навчання та активне залучення студентів до обговорення нагальних питань. Створюються умови для вільного проведення наукової дискусії, висловлювання та аргументації власних поглядів, що орієнтує студента на формування власної думки, розвиток творчих і розумових здібностей, комунікативних навичок. Викладач та студент виступають рівноправними учасниками освітнього процесу. При проведенні окремих занять викладач виступає лише модератором, а студенти самі організують дискусію, відстоюють власні позиції та оцінюють один одного. Такі заняття вчать мислити критично, розв'язувати складні проблеми, працювати у команді та оцінювати ефективність спільної діяльності. При цьому створюються умови для вільного висловлювання різних точок зору та формування креативного погляду на проблему.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація про ОП, графік освітнього процесу на поточний навчальний рік (на початку навчального року) оприлюднюється на сайті МДУ, розклад занять та графік екзаменаційної сесії (за місяць до проведення контрольних заходів) на сайті історичного факультету. На початку кожного семестру куратор ознайомлює здобувачів з особливостями перебігу освітнього процесу, переліком навчальних дисциплін, що викладатимуться, змістом практик. На початку вивчення певної дисципліни кожним викладачем надається інформація щодо цілей, змісту й очікуваних результатів навчання, процедури і критеріїв оцінювання. Така інформація міститься в робочих програмах, які є складовою комплексів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, програмах практик, що оприлюднюються на Навчальному порталі МДУ <http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=981>. Система оцінювання здобувача вищої освіти визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у МДУ, Положенні про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ. Проведення підсумкової атестації регулюється Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в МДУ. Термін проведення атестації визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу. Розклад роботи Екзаменаційної комісії затверджується ректором університету не пізніше ніж за місяць до початку її діяльності та оприлюднюється на факультетах.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

ОП передбачає комплексне поєднання освітнього процесу та досліджень з метою формування необхідних компетентностей для майбутнього фахівця-соціолога, починаючи ще з молодших курсів. Елементи дослідницької діяльності включаються в процес опанування окремих освітніх компонентів шляхом виконання завдань, що мають наукову та практичну спрямованість. Викладачі активно застосовують інноваційні технології навчання, такі, як використання сучасних засобів візуального представлення результатів наукових досліджень, обговорення під час семінарських занять результатів студентських наукових пошуків, що дозволяє здобувачам активно залучитися до наукової й дослідницької діяльності та ефективно поєднувати їх з навчанням. Важливим для всебічної підготовки фахівців є залучення здобувачів до діяльності наукових гуртків та товариств («Філософські студії», «Виклики ХХІ століття», «Парадигма»), проведення круглих столів за участю викладачів та здобувачів із запрошенням провідних науковців та практиків для обговорення актуальних проблем соціологічної науки. Здобувачі беруть активну участь у різноманітних наукових форумах, семінарах, науково-практичних конференціях різного рівня як у м. Маріуполі, так і за його межами, що сприяє становленню молодих науковців. Важливим кроком з залучення здобувачів до дослідницької діяльності та формування у них відповідних навичок є участь, починаючи з першого курсу, в «Декаді студентської науки» http://history.mdu.in.ua/news/studenti_istorichnogo_fakultetu_zakhishhali_svoji_dopovidi_v_mezhakh_dekadi_student_skoji_nauki_mdu/2020-03-11-121, Всеукраїнській науково-практичній конференції «Міжкультурна комунікація і глобалізаційні процеси у соціологічному вимірі» http://mdu.in.ua/news/u_mdu_vidbulasja_naukovo_praktichna_konferencija_z_sociologiji/2019-04-12-3013, заходах з нагоди Дня соціолога http://history.mdu.in.ua/news/na_istorichnomu_fakulteti_vidsvjatkuvali_den_sociologa/2020-10-02-178. Все це дозволяє отримати досвід спілкування з провідними фахівцями у сфері соціології (теоретиками та практиками), познайомитися з останніми здобутками соціологічної науки, розвивати критичне мислення та комунікативні вміння.

Студенти-соціологи беруть участь у проведенні практичних соціологічних дослідженнях: «Рівень задоволення мешканців наданими послугами (адміністративними, комунальними, пенсійними та соціальними)» в рамках

розробки «Стратегії розвитку м. Маріуполя до 2021 року» (2017 р.), «Відновлення етнічної самосвідомості молоді в умовах міжкультурної взаємодії в українському Приазов'ї» (2019 р.), Взаємодія поліції та населення майбутньої Сартанської ОТГ (лютий-травень 2020 р.), Особливості процесу соціалізації здобувачів вищої освіти в умовах пандемії (за результатами дослідження, проведеного серед студентів закладів вищої освіти м. Маріуполя) (серпень 2020 р.), Проблеми та перспективи залучення молоді до громадського життя м. Маріуполя в умовах децентралізації (листопад-грудень 2020 р.) <http://history.mdu.in.ua/index/socdoslidzhennja/o-26>

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ОП передбачає підготовку фахівців шляхом опанування комплексу освітніх компонентів.

Зміст освітніх компонентів визначається робочою програмою дисципліни та комплексом навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. Вимоги до змісту й оформлення комплексів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін (КНМЗНД), передбачених навчальним планом, за якими здійснюється підготовка здобувачів, викладені в Положенні про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни Маріупольського державного університету (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_knmznd_zmini_listopad_2018.pdf), яке було розроблено як складова частина системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти МДУ. Єдиний підхід до змісту навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни дозволяє досягти необхідної якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну роботу студента й зберегти структурно-логічну схему підготовки, наступність у викладанні навчальних дисциплін. Важливим складовим елементом КНМЗНД є робоча програма дисципліни. Робоча програма як нормативний документ визначає контент, форми його організації, методи контролю; на її основі розробляються посібники, методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни, інші матеріали методичного характеру, що забезпечують успішне опанування програмного матеріалу. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається та затверджується щорічно на початку навчального семестру на засіданні кафедри. Це дає змогу врахувати останні наукові досягнення в сфері викладання дисципліни. Підставою для оновлення змісту навчальних компонентів переважно виступає поява в інформаційному просторі передових сучасних концепцій, практик, методик, технологій, інших науково-методичних досягнень, які доцільно було б використати в освітньому процесі; запровадження нових нормативних навчально-методичних положень на рівні університету тощо. Перегляд проводиться за результатами взаємного відвідування відкритих занять, перевірки навчально-методичного забезпечення компонентів, за результатами моніторингу знань студентів (в тому числі – ректорського контролю), періодичного оновлення навчального плану та ОП, обговорення освітніх компонентів зі стейкхолдерами відповідно до отриманих побажань та зауважень. З метою врахування основних наукових досягнень та сучасної практики в освітній програмі проводяться розширені засідання кафедр із залученням провідних фахівців в галузі соціології для обговорення нових підходів до підготовки фахівців у відповідності до вимог сучасного ринку праці. Наприклад, в рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і глобалізаційні процеси у соціологічному вимірі» http://mdu.in.ua/news/u_mdu_vidbulasja_naukovo_praktichna_konferencija_z_sociologiji/2019-04-12-3013, в рамках науково-комунікаційних заходів з нагоди Дня соціолога http://history.mdu.in.ua/news/na_istorichnomu_fakulteti_vidsvjatkuvali_den_sociologa/2020-10-02-178.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Міжнародні зв'язки та їх розвиток є одним із пріоритетних напрямків діяльності МДУ. Так, у 2020 році університетом підписано 119 угод про співробітництво з іноземними партнерами. Окремими напрямками інтернаціоналізації в МДУ є проведення Міжнародних конференцій з питань інтернаціоналізації вищої освіти (http://mdu.in.ua/news/v_mdu_vidbulosja_vidkrittja_mizhnarodnoji_konferenciji_z_pitan_internacionalizaciji_vishhoji_osviti/2018-04-18-2421), публікації у науковому виданні «Вісник МДУ Серія: Філософія, культурологія, соціологія», що індексується Міжнародними наукометричними базами, у тому числі «Index Copernicus International» <http://visnyk-culturology.mdu.in.ua/>

Викладачі та студенти мають вільний доступ до наукометричних баз даних Scopus, WoS, світових електронних бібліотек, баз даних та каталогів через електронний читальний зал МДУ.

При розробці змісту робочих програм освітніх компонентів враховується міжнародний досвід сучасного вивчення соціальних феноменів.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Перевірка досягнення програмних результатів навчання за ОП забезпечується такими формами контролю, як поточний, підсумковий, контроль залишкових знань (ректорські контрольні роботи), підсумкова атестація. Поточний контроль здійснюється у процесі засвоєння матеріалу окремого заняття та в рамках модуля і дає можливість визначити ступінь сформованості компетентностей, передбачених ОП для кожного компоненту. Мета поточного контролю – визначення рівня досягнень результатів навчання здобувача за: певним розділом (темою) робочої програми дисципліни; семінарськими заняттями (експрес-опитування, тестовий контроль, перевірка та захист індивідуального завдання, заповнення схем, таблиць, аналіз наукових джерел тощо). Особливість такої форми контрольного заходу полягає в тому, що він дозволяє бачити процес формування компетентностей,

передбачених ОП та своєчасно виявляти прогалини в знаннях, надавати допомогу в засвоєнні програмного матеріалу і, відповідно, вносити корективи в роботу викладача. Поточний контроль стимулює відповідальність здобувача за підготовку до кожного заняття.

Формами підсумкового контролю за ОП є екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання курсових робіт та якості звітів з практики. Мета підсумкового контролю – встановити рівень сформованості компетентності після закінчення вивчення предмету.

В МДУ проводять ректорські контрольні роботи, що регламентуються Положенням про ректорський контроль знань студентів МДУ http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_rektorskij_kontrol_znan_studentiv_.pdf. Метою ректорського контролю є оцінка залишкових знань здобувачів з навчальних дисциплін з подальшим проведенням аналізу якості здобутих та засвоєних результатів навчання.

Підсумкова атестація випускників здійснюється відповідно до вимог освітньої програми, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Маріупольському державному університеті, Положення про диплом з відзнакою Маріупольського державного університету. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Соціологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає захист кваліфікаційної роботи. Метою підсумкової атестації є перевірка рівня сформованості компетентностей здобувачів вищої освіти для виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю відповідно до здобутої кваліфікації. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється щосеместрово за допомогою анкетування «Якість викладання навчальних дисциплін в МДУ на спеціальності «Соціологія».

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ОП Соціологія забезпечується нормативними документами МДУ (Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ), робочими програмами та комплексами навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін. Перелік екзаменів та заліків семестрового контролю визначається навчальним та робочим навчальним планом освітньої програми. Форма проведення семестрового контролю, зміст і структура екзаменаційних білетів або контрольних завдань, критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри, про що студенти інформуються на початку семестру. Контрольні заходи проводяться згідно з графіком навчального процесу. Екзамени та заліки оцінюються за національною, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Національні оцінки «Зараховано», «Відмінно», «Добре», «Задовільно», оцінки ЄКТС «А», «В», «С», «D», «E» та бали від 60 до 100 за 100-бальною шкалою проставляються екзаменаторами у відомість обліку успішності, індивідуальний план здобувача.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань та критеріїв оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри, про що студенти інформуються на початку семестру.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Згідно п.4 Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ атестація випускників ОП Соціологія здійснюється відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 054 Соціологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 317 від 04.03.2020 р.), освітньо-професійної програми, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Маріупольському державному університеті, Положення про диплом з відзнакою Маріупольського державного університету. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією відповідно до освітньо-професійної програми та вимог Стандарту після виконання здобувачем вищої освіти навчального плану у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (починаючи зі вступників 2020 р.). Термін проведення атестації визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу. До атестації допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану. Завершується навчання видачею диплому встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з соціології.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів у МДУ регулюється Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ, яке знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці Маріупольського державного університету у розділі «Освітній процес» за посиланням http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується шляхом оприлюднення отриманих здобувачами вищої освіти результатів (відкрито та гласно), наявністю чітких та зрозумілих критеріїв оцінювання поточного та підсумкового контролю з кожного компонента ОП. Екзаменаційна оцінка складається з балів, отриманих під час виконання поточних завдань, та за складання екзамену, таким чином зменшується потенційний вплив екзаменатора на підсумкову оцінку.

В МДУ затверджений Етичний кодекс (протокол Конференції трудового колективу № 2 від 25.01.2019 р. введено в дію наказом МДУ № 35 від 29.01.2019), у якому прописані основні засади діяльності Маріупольського державного університету. З метою сприяння дотриманню учасниками освітнього процесу положень цього Кодексу та розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створюється постійно діюча Комісія з питань дотримання Етичного кодексу МДУ. Кодекс знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці ЗВО за посиланням http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf. Також було оновлено Положення про факультет МДУ та доповнено Процедурою вирішення конфліктних ситуацій на факультетах http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozdzily/polozhennja_pro_fakultet.pdf. Таким чином, створені Комісії з вирішення конфліктних ситуацій на кожному факультеті університету. На освітній програмі «Соціологія» випадків виникнення конфлікту інтересів між учасниками освітнього процесу не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедура повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ, Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Маріупольському державному університеті.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Студентам, які за результатами екзаменаційної сесії мають академічні заборгованості, розпорядженням декана факультету може бути надано право на їх ліквідацію (з затвердженням графіку ліквідації академічної заборгованості). Здобувачі вищої освіти, які не склали підсумкову атестацію, мають право на повторну (з наступного навчального року) атестацію протягом трьох років після відрахування з МДУ. Якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену під час роботи ЕК в цьому навчальному році. Здобувачі вищої освіти, які не ліквідували академічну заборгованість впродовж встановлених університетом термінів або отримали незадовільну оцінку при складанні підсумкової атестації, відраховується з університету.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно п. 3.16.7. Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ, повторне складання екзаменів та заліків з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. Як виняток, ректор може дозволити перескласти не більше двох екзаменів чи заліків студентові випускного курсу, якщо той претендує на одержання диплома з відзнакою. Відповідно до п. 6. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Маріупольському державному університеті у випадку незгоди з оцінкою випускник має право подати апеляцію, у зв'язку з чим наказом ректора створюється комісія з розгляду апеляції. Головою комісії призначається декан відповідного факультету. До складу комісії входять завідувач випускової кафедри, науково-педагогічний працівник кафедри, що не є членом екзаменаційної комісії. Апеляція розглядається протягом трьох календарних днів після її подачі. Комісія може запропонувати ректору університету ініціювати скасування відповідного рішення Екзаменаційної комісії, створення нової ЕК і проведення нового засідання в присутності представників комісії з розгляду апеляції. На освітній програмі «Соціологія» не було оскарження процедур та результатів проведення контрольних заходів.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику і процедури дотримання академічної доброчесності в МДУ викладено в Положенні про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті. Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням

http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf).

Відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», листа МОН «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» від 24.10.2017 №1/9-565 в МДУ розроблена нормативно-правова база:

- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчально-методичних працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ у новій редакції (затверджено протоколом Вченої ради від 25.11.2020 №6, введено в дію наказом МДУ від 30.11.2020 №302)

http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlennja_akadem_pl.pdf ;

- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ в новій редакції (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 25.11.2020 №6, введено в дію наказом МДУ від 30.11.2020 №302) http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_zapobigannja_ta_vijavlennja_studen.pdf .

- Етичний кодекс http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf

- Положення про кваліфікаційні роботи в Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_kvalifikacijni_roboti.pdf .

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

На сьогодні, укладено Договір про співпрацю №25/06 від 25.06.2018р. з Unichек до 31.12.2025. Предмет: перевірка наукових робіт здобувачів вищої освіти, наукових ступенів доктора і кандидата наук та освітньо-наукового ступеня доктора філософії. На сайті університету розміщено посилання на безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт - EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Для попередження недотримання норм академічної доброчесності проводиться активна інформаційна робота зі здобувачами вищої освіти, яка передбачає, у тому числі, ознайомлення з основними пунктами Положення про академічну доброчесність в МДУ. Подібна робота проводиться як в рамках кураторських годин, так і шляхом участі здобувачів вищої освіти в кафедральних та міжкафедральних семінарах з цього питання з залученням викладачів, наукової бібліотеки. З метою підвищення обізнаності здобувачів вищої освіти з цього питання, тема «Академічна доброчесність та боротьба з академічним плагіатом» включена до дисципліни «Основи наукових досліджень». На сайті університету створена окрема сторінка, присвячена нормативній та інформаційній базі з питань академічної доброчесності (http://mdu.in.ua/index/akademichna_dobrochesnist/o-224). Там розміщене посилання на постійне опитування здобувачів щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Також є QR-код посилання на сторінку «Академічна доброчесність» для ознайомлення здобувачів та викладачів з питаннями академічної доброчесності.

З метою виконання норм Положення про академічну доброчесність в МДУ створена Комісія з питань академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти також залучаються до діяльності цієї комісії. Членами цієї комісії є голови студентських рад університету та факультетів. Боротьба з академічною недоброчесністю реалізується, у тому числі, шляхом перевірки наукових робіт здобувачів вищої освіти та викладачів на плагіат.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Організаційні принципи роботи Комісії з питань академічної доброчесності та відповідальність за порушення академічної доброчесності як з боку здобувачів вищої освіти, так і з боку науково-педагогічних працівників викладені у Положенні про академічну доброчесність в МДУ (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05.2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203). Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням

http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf.

Випадків порушення академічної доброчесності на ОП «Соціологія» не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Зарахування науково-педагогічних працівників на роботу до Університету здійснюється за конкурсним відбором відповідно до Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів у Маріупольському державному університеті. Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів у Маріупольському державному університеті знаходиться у вільному доступі за посиланням:

http://mdu.in.ua/Dokumenty/konkurs/polozhennja_pro_provedennja_konkursnogo_vidboru_npp.PDF

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

В рамках організації освітнього процесу та перспективи майбутнього працевлаштування випускників, МДУ щорічно проводить низку заходів, спрямованих на залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, основними з яких є:

- презентація ОП «Skills Lab» за напрямками «Успішна кар'єра» та «Власна справа 2.0» від ГО «Маріупольська Спілка Молоді»

http://mdu.in.ua/news/studentiv_mdu_zaproshujut_na_osvitnju_programu_skills_lab_podacha_zajavok_do_21_listopa_da/2018-11-16-2790;

- зустрічі з представниками центру зайнятості, проведення тренінгів, зокрема «Співбесіда твоєї мрії»

http://mdu.in.ua/news/dosvid_mae_znachennja_den_kar_eri_u_mdu_15_kvitnja/2019-03-28-2982. За підтримки Інформаційного центру ЄС на базі МДУ організовується День кар'єри ЄС, що спрямований на інформування молоді щодо шляхів професійного зростання та кар'єрні можливості у контексті європейської інтеграції України

http://mdu.in.ua/news/jarmarok_vakansij_treningi_i_diskusiji_u_mdu_projshov_den_kar_eri_es/2019-04-15-3016.

http://mdu.in.ua/news/na_bazi_mdu_projshov_den_kar_eri_es/2020-10-23-3732

Зустріч з представниками центру зайнятості в рамках заходів з нагоди Дня соціолога

http://history.mdu.in.ua/news/na_istorichnomu_fakulteti_vidsvjatkuvali_den_sociologa/2020-10-02-178

Професіонали-практики допомагають вдосконалювати ОП «Соціологія».

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Роботодавці залучені до проведення практик на спеціальності, запрошуються на захист звітів з практики. Проводяться майстер-класи для здобувачів вищої освіти, наприклад, отримання практичних навичок польового соціологічного дослідження на базі консалтингової компанії «Центр прикладних досліджень».

http://history.mdu.in.ua/news/ctudenti_mdu_specialnostej_sociologija_ta_mizhnarodni_vidnosini_vzjali_uchast_u_fok_us_doslidzhenni_kompaniji_centra_prikladnikh_doslidzhenn/2020-06-25-160

На ОП викладає к.с.н, доцент Зубченко О. С., який являється практикуючим соціологом. Він є головою громадської організації «Південноукраїнський гуманітарний альянс», яка з 2001 р. спеціалізується на проведенні соціологічних досліджень, являється організатором перших в Запорізькій області регіональних екзит-полів (2002, 2003 р). Він організував опитування громадської думки спільно з соціологічною організацією IRG, щорічні регіональні соціологічні дослідження в рамках сприяння розвитку інформаційно-просвітницької діяльності (Запорізька область).

На базі кафедри філософії та соціології проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі»

http://mdu.in.ua/news/u_mdu_vidbulasja_naukovo_praktichna_konferencija_z_sociologiji/2019-04-12-3013, на яку запрошуються провідні соціологи, представники місцевої влади та громадських організацій.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників МДУ

http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pidvishhennja_kvalifikaciji_praciv.pdf Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників не рідше, ніж один раз на п'ять років. Метою підвищення кваліфікації та стажування є формування якісного педагогічного та науково-педагогічного персоналу Університету, що спрямоване на розв'язання кадрових проблем, їх мотивації до якісної професійної діяльності тощо

Старший викладач Іванець Т. М. у 2018 р. захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 23.00.01 – політичні інститути та процеси; доцент Цибулько О. С. у 2019 р. отримала вчене звання доцента та продовжує навчатися в докторантурі.

Курси підвищення кваліфікації за 2016-2019 роки пройшли професор Слющинський Б.В. та доцент Іванов П.М. - «Розвиток професійної компетенції викладача ВНЗ» (2016).

Закордонне стажування пройшли: доцент Сивак О. А. «Організація навчального процесу, інноваційні методи та технології навчання у вищих навчальних закладах Польщі» Університет «Collegium Civitas», м. Варшава, Польща (2017); професор Слющинський Б. В., доцент Цибулько О. С., старший викладач Іванець Т. М. - «Розвиток соціології в Європейському освітньому просторі», Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації, м. Хелм, Польща (2020, дистанційно).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Щорічно в МДУ проводиться моніторинг якості наукової та педагогічної діяльності (визначається рейтинг) викладачів. За його підсумками здійснюється гнучка система заохочень (грамоти, ректорські подяки, преміювання, частково відшкодовуються витрати на публікації Scopus та Web of Science тощо). Стимулювання викладачів університету здійснюється на основі критеріїв оцінки праці, які визначені у Положенні про преміювання Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом МДУ на 2015-2020 р.

http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi_kolektivnij_dogovor_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf. МДУ сприяє розвитку викладацької майстерності викладачів. Так багато років реалізується університетський проєкт «Школа педагогічної майстерності викладачів МДУ»

http://mdu.in.ua/news/kurs_molodogo_bijcja_vikladachi_mdu_zavershili_kursi_shkoli_pedagogichnoji_majsternosti/2019-04-05-3002. Професор Слющинський Б. В. залучався до викладання у школі (2018, 2019), старший викладач Іванець Т. М. навчалася у школі та отримала сертифікат.

30.09- 03.10.2019 р. в МДУ проходили тренінги з викладацької майстерності для педагогів переміщених та східних ЗВО (організатор - громадська організація «Вище» спільно із Саксонським центром викладання та навчання вищої освіти в Лейпцигу (Німеччина).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові ресурси університету складаються з фінансування із загального фонду Держбюджету та надходжень спеціального фонду Держбюджету. Фінансування із загального фонду Державного бюджету надається для покриття

витрат, пов'язаних з навчанням здобувачів за державним замовленням. Надходження спеціального фонду університету забезпечуються наданням платних послуг та отриманням грантів та цільових коштів на виконання окремих доручень. МДУ розміщується у 5 навчальних корпусах. Загальна площа університету становить 30883,6 м², з них навчальні приміщення - 6702,5 м². Показник забезпечення навчальними приміщеннями (з урахуванням навчання у 3 зміни) становить 2,9 м², що відповідає нормативним вимогам п.33 Ліцензійних умов. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності формується на основі Наукової бібліотеки (більше 160 000 одиниць фонду). Викладачі та здобувачі освіти мають доступ до різних електронних баз. На офіційному сайті МДУ розміщується, систематично оновлюється та підтримується в актуальному стані інформація, що підлягає оприлюдненню. Соціально-побутова інфраструктура Маріупольського державного університету включає Наукову бібліотеку, 3 медичні пункти, 3 їдальні та буфети, гуртожиток на 450 місць, спортивний комплекс.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

У МДУ систематично проводяться опитування з метою вивчення інтересів, потреб, проблем учасників освітнього процесу. У 2016-2017 н. р. було запроваджено анкетування «Університет очима студентів», за результатами якого загальна оцінка здобувачами якості освітніх послуг склала 76,2%. Анкетування студентів щодо якості вищої освіти в МДУ (2019-2020 н.р.) http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/zvit_pro_opituvannja_shhodo_jakosti_2019-2020.pdf

Проведено анкетування «Позанавчальна діяльність очима студента» https://docs.google.com/forms/d/1vwFr5Jz21_IxQ7sJRJs7K_ofrVXARQsLJ3X6LMZdz8o/viewform?edit_requested=true.

Щорічно проводяться опитування першокурсників та їхніх кураторів щодо адаптації до навчання в університеті <http://history.mdu.in.ua/index/anketuvannja/0-21>

У 2019-2020 н. р. запроваджено анкетування «Якість викладання навчальних дисциплін», результати якого заслуховуються на засіданнях Науково-методичної ради та стали предметом оновлення Анкети для здобувачів http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/zvit_pro_opituvannja_shhodo_jakosti_vikladannja_nd.pdf, http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/zvit_opituv_jakosti_vikladan_nd_za_2sem-2019-2020.pdf. МДУ були проведені опитування здобувачів і викладачів щодо організації освітнього процесу, заліково-екзаменаційної сесії, підсумкової атестації в дистанційному режимі http://mdu.in.ua/index/monitoring_op/0-302.

Кожного семестру проводиться Анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітня діяльність в Університеті спрямована на створення умов для особистого розвитку і творчої самореалізації людини, формування національних та загальнолюдських цінностей, створення рівних можливостей для молоді у здобутті якісної освіти, підготовки до життя і праці в сучасних умовах, розроблення та запровадження освітніх інноваційних технологій, демократизацію освіти та навчально-виховного процесу, розвитку неперервної освіти впродовж життя, інтеграцію української освіти в європейський і світовий простір, забезпечення соціального захисту здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників. На базі Маріупольського державного університету створена Студентська рада – орган студентського самоврядування. Наявність в МДУ практичного психолога, прийнятий етичний кодекс допомагають забезпечити та захистити права та інтереси здобувачів вищої освіти; виявити та сформулювати потенційних молодіжних лідерів; розвинути науковий і творчий потенціал студентства; створити необхідні умови для проживання та відпочинку здобувачів вищої освіти. З урахуванням реалій сьогодення створено спеціальні умови для організації навчального процесу в МДУ в умовах адаптивного карантину http://mdu.in.ua/news/organizacija_navchalnogo_procesu_u_mdu_v_umovakh_adaptivnogo_karantinu/2020-08-28-3684, http://mdu.in.ua/news/koli_ta_jak_navchatimutsja_studenti_mdu_ii_semestr_v_umovakh_adaptivnogo_karantinu/2021-02-16-3816.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В університеті створено розгалужену структуру освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, яка включає, зокрема, молодіжний клуб, профспілку, інспектора з соціальної роботи, юрисконсульта, практичного психолога, куратора академічної групи. Допомога в адаптації до навчання в університеті здійснюється завдяки участі у культурно-масових заходах: дебют першокурсників; організація зустрічей з представниками студентської ради університету, профспілки, молодіжним центром; анкетування щодо виявлення інтересів та потреб в організації позанавчального дозвілля. Здобувачі ЗВО можуть отримати консультації інспектора з соціальної роботи у вирішенні організаційних питань (соціальні стипендії, матеріальна допомога, поселення у гуртожиток тощо). Постійно проводиться мотивація студентів до культурного розвитку через діяльність творчих колективів: НАНТ «Промінь»; Театральна студія «Tallant»; Вокальна студія; студія сучасного спортивного танцю «Еквілібріум». Згідно з анкетуванням студентів щодо якості вищої освіти в МДУ у 2019-2020 н. р., було проведено оцінювання ресурсів освітнього процесу. Здобувачі задоволені освітньою підтримкою на 33%, організаційною – на 37%, інформаційною – на 43%, консультативною – на 34% та соціальною – на 36%. Рівень викладання у ЗВО оцінюється студентами як високий та достатній та складає 95%.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами таким чином, щоб вони мали можливість повноцінно соціалізуватися та результативно навчатися. Відповідно до п. 33 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, в редакції постанови Кабінету Міністрів від 10 травня 2018 р. № 347 щодо доступності до навчальних приміщень для осіб з особливими освітніми потребами у Маріупольському державному університеті здійснено обстеження навчальних корпусів та студентського гуртожитку щодо їх відповідності державним будівельним нормам в частині доступності для маломобільних груп населення, розроблено та затверджено поквартальний План-графік на 2018-2020 рр. реконструкції та проведення ремонту навчальних корпусів Маріупольського державного університету щодо доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення http://mdu.in.ua/index/osobliv_i_potrebi/0-296 . Згідно даного Плану-графіку в Маріупольському державному університеті встановлено пандуси та поручні на зовнішніх сходах навчальних корпусів та гуртожитку, організована автостоянка для інвалідів на прилеглих територіях навчальних корпусів та встановлено електровимикачі на висоті 0,8 м від рівня підлоги в спеціалізованих аудиторіях.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій відображена у пункті 3.11 Етичного кодексу МДУ. З метою розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створюється постійно діюча Комісія з питань дотримання Етичного кодексу МДУ http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf . Також створена Комісія з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ. Організаційні засади роботи цієї комісії регламентує Положення про Комісію з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ http://mdu.in.ua/Dokumenty/korup/polozhennja_pro_komisiju.pdf . На офіційному сайті МДУ створений окремий розділ «Антикорупційні заходи», який містить вичерпну інформацію щодо політики МДУ відносно запобігання корупції. В цьому розділі розміщена форма «Повідомити про факт корупції», що дає змогу учасникам освітнього процесу доступно та просто висловити скарги тощо http://mdu.in.ua/index/antikorupcijni_zakhodi/0-173 . В університеті розроблено Процедуру вирішення конфліктних ситуацій на факультетах, що є додатком до положення Про факультет Маріупольського державного університету й знаходиться у відкритому доступі на сайті МДУ (http://mdu.in.ua/Dokumenty/pidrozdil/polozhennja_pro_fakultet.pdf). З метою врегулювання конфлікту інтересів на факультетах створено Комісії з вирішення конфліктних ситуацій. Забезпеченню процедури врегулювання можливих конфліктних ситуацій на ОП сприяє діяльність куратора академічної групи, що спрямовується на ознайомлення здобувачів із зазначеними вище документами у межах кураторських годин,

Під час реалізації ОП «Соціологія» не виникало подібних ситуацій. Звернень до Комісії з питань дотримання Етичного кодексу МДУ з приводу врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями та/або дискримінацією) та до Комісії з питань запобігання та виявлення корупції в МДУ не надходило.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу і перегляду ОП регулюються Положенням про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/pro_rozrobku-monitoring-peregljad-udoshkonalennja_t.pdf . Моніторинг і перегляд ОП визначається п. 8. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf . Моніторинг проводиться шляхом періодичної (щорічно) перевірки змісту ОП. Критерії, за якими проводиться моніторинг ОП, знаходяться у відкритому доступі http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/monitorig_dodatok.pdf .

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Освітні програми розробляються в МДУ для всіх рівнів вищої освіти за кожною спеціальністю на підставі стандартів вищої освіти з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій. З метою постійного удосконалення освітніх програм, забезпечення відповідності освітніх програм цілям, очікуванням, потребам і задоволенням стейкхолдерів та суспільства університет здійснює їх періодичний перегляд та моніторинг. Розроблення, моніторинг та запровадження в навчальний процес освітніх програм МДУ здійснюється відповідно до системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Маріупольському державному університеті (затверджено Вченою радою МДУ від 22.10.2014 року). Моніторинг ОП та навчальних планів проводиться в Маріупольському державному університеті на таких рівнях: 1 рівень: кафедра – науково-методична комісія факультету – навчальний відділ – науково-методична рада; 2 рівень: здобувач вищої освіти – група – курс – факультет; 3 рівень: навчальна

дисципліна – цикл підготовки – навчальний план. Для вивчення ефективності функціонування освітньої програми використовується сукупність критеріїв, показників і методів дослідження.

На підставі результатів акредитаційної експертизи у березні 2020 р., рішення Національного агентства (протокол №9 (26) від 26.05.2020 р.), відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН №317 від 04.03.2020 р.), проведеного моніторингу ОП із врахуванням інтересів та пропозицій стейкхолдерів, тенденцій ринку праці структуру та зміст ОП було оновлено та схвалено Вченою радою МДУ (Протокол № 10 від 24.06.2020 р.). Зміни в ОП включали у себе приведення переліку загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання у відповідність до Стандарту; включення до ОП додаткових загальних та спеціальних компетентностей, результатів навчання з урахуванням інтересів стейкхолдерів; перегляд та доопрацювання структурно-логічної схеми програми, матриці освітніх компонентів; оновлення переліку дисциплін, у тому числі вибіркових; введення до освітніх компонентів «виконання кваліфікаційної роботи»; встановлення підсумкової атестації у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (у відповідності до вимог Стандарту).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти МДУ залучаються до процесу обговорення ще на етапі розробки проекту ОП відповідною робочою групою. Відповідно до локальних нормативних актів, здобувачі вищої освіти залучені до роботи у дорадчих та робочих органах університету, зокрема, здобувачі вищої освіти є членами Науково-методичної ради, яка розглядає ОП та виносить рішення про рекомендацію/не рекомендацію до затвердження її Вченою радою. Члени студентської ради університету також входять і до складу Вченої ради університету. За рішенням Вченої ради до її складу можуть входити представники організацій роботодавців. При цьому не менш як 75% відсотків складу Вченої ради повинні становити наукові, науково-педагогічні працівники Університету і не менш як 10% - виборні представники з числа студентів. Положення про Вчену раду Маріупольського державного університету http://mdu.in.ua/Dokumenty/obgovorennia/polozhennja_pro_vchenu_radu.pdf

Вагомою складовою процесу перегляду ОП є вивчення думки здобувачів вищої освіти про зміст та структуру ОП через їх участь в Анкетуванні здобувачів вищої освіти ОП Соціологія щодо вдосконалення освітньої програми (травень 2020) <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdDV6pIAmbU5NzFPqWAKe84IdJRWVfP5qVdD1Y3-pH5NN5Jmw/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0> За результатами здійсненого протягом 2019-2020 н.р. анкетування було підсилено підготовку з володіння сучасним спеціалізованим програмним забезпеченням шляхом внесення додаткового курсу в ОП.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до Системи внутрішнього забезпечення якості в МДУ (затверджено Вченою радою МДУ від 22.10.2014 року) залучення всіх учасників освітнього процесу (викладачі, науковці, навчально-допоміжний та обслуговуючий персонал, студенти) до забезпечення якості освіти, мотивації студентів до здобуття якісних освітніх послуг є одним з ключових принципів СВЗЯ в університеті. Крім того, одним з рівнів СВЗЯ МДУ є студентський рівень. Здобувачі вищої освіти беруть участь в управлінні університетом (члени рейтингових комісій факультетів, стипендіальної комісії університету, науково-методичної ради, вченої ради).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Ознайомлення роботодавців з ОП відбувається у процесі практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Роботодавці безпосередньо залучаються до процесу обговорення та періодичного перегляду ОП під час проведення щорічних кафедральних конференцій http://mdu.in.ua/news/u_mdu_vidbulasja_naukovo_praktichna_konferencija_z_sociologiji/2019-04-12-3013, в рамках святкування Дня соціолога http://history.mdu.in.ua/news/na_istorichnomu_fakulteti_vidsvjatkuvali_den_sociologa/2020-10-02-178, в межах ярмарків вакансій, що проводяться у МДУ (День кар'єри ЄС) http://mdu.in.ua/news/na_bazi_mdu_projshov_den_kar_eri_es/2020-10-23-3732, під час інших зустрічей викладачів та здобувачів вищої освіти зі стейкхолдерами http://mdu.in.ua/news/u_mdu_projshla_zustrich_z_deputatami_verkhovnoji_radi_ukrajini/2020-02-26-3543, http://history.mdu.in.ua/news/studenti_specialnostej_sociologija_ta_politologija_proveli_distancijnu_zustrich_zi_stejkkholderom_andriem_karakucom/2020-06-18-159, http://history.mdu.in.ua/news/zustrich_iz_stejkkholderom_katerinoju_trimoju/2020-06-11-154.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

На виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. №1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» 01 грудня 2010 р. у Маріупольському державному університеті був створений відділ з організації практик та працевлаштування випускників, який рішенням Вченої ради від 10.10.2018 р. був реорганізований у навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випускників. Відповідно до «Положення про навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випускників Маріупольського державного університету», введеного в дію наказом Маріупольського державного

університету від 19.10.2018 р. №394, серед завдань навчальної лабораторії є здійснення моніторингу працевлаштування випускників шляхом збору доповідних записок від кафедр. На основі аналізу наданої інформації формується щорічний загальний звіт щодо працевлаштування випускників МДУ, який обговорюється на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів та університету.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У МДУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка спрямована на виявлення недоліків в ОП та/або освітній діяльності з їх реалізації. Це передбачає проведення необхідних процедур моніторингу на наступних рівнях: випускова кафедра, факультет, Університет та регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ

http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf.

З метою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в МДУ, на етапах підготовки документів для ліцензування, розробки проекту ОП «Соціологія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти аналізувалися усі складові забезпечення якісного освітнього процесу.

З метою виявлення недоліків в ОП / освітній діяльності та їх запобігання щорічно проводяться заміри залишкових знань здобувачів, проводиться анкетування студентів щодо якості освіти (2019-2020 н.р.)

http://mdu.in.ua/Dokumenty/jakist-osvity/monitoring/zvit_pro_opituvannja_shhodo_jakosti_2019-2020.pdf ;

щосеместрове Анкетування здобувачів вищої освіти «Якість викладання навчальних дисциплін в МДУ» на ОП «Соціологія»; аналізується стан кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітньої програми.

Питання якості вищої освіти аналізуються на засіданнях кафедри філософії та соціології, Вченої ради історичного факультету МДУ, Вченої ради МДУ, Ректорату. За результатами моніторингу щорічно оновлюються та затверджуються робочі програми дисциплін та комплекси навчально-методичного забезпечення, каталоги елективних дисциплін професійної підготовки. За потреби вносяться зміни до компонентів ОП.

За результатами моніторингу ОП у 2019-2020 році взято курс на активізацію діяльності з розробки дистанційних курсів для забезпечення якісного викладання на ОП в умовах карантину та дистанційного навчання.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитації інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

За результатами акредитації ОП у березні 2020, на підставі рішення Національного агентства (Протокол № 9 (26) від 26.05.2019) висловлено рекомендації, які були враховані при удосконаленні ОП:

1.Активніше долучати до перегляду та вдосконалення ОП роботодавців та студентів.

Розроблено та затверджено Положення про організацію та проведення опитувань стейкхолдерів в Маріупольському державному університеті

http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_opituvannja_stejkholderiv10.06.20.pdf

Проводилися опитування здобувачів вищої освіти <http://history.mdu.in.ua/index/fs/o-25>

До обговорення ОП залучалися представники органів місцевої влади, громадських організацій, Маріупольського міського центру зайнятості.

Рекомендації стейкхолдерів враховані при формуванні додаткових програмних результатів навчання, змісту освітніх компонентів ОП.

2.Удосконалити опис змісту ОП

Прописано профіль ОП, передумови попередньої освіти, рівень програми, вказана офіційна Інтернет-адреса ОП; чітко сформуована мета ОП; надано інформацію про ресурсне забезпечення (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне), академічну мобільність.

3. Створити положення щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Розроблено Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/porjadok_viznannja_neformalna_osvita.pdf

4.Посилити залученість викладачів, які забезпечують викладання за ОП, до наукової та практичної діяльності в галузі соціології.

Посилено кадровий склад кафедри шляхом прийняття до штату к.с.н. Зубченко О. С. та д.с.н. Зоська Я. В.

Викладачі приймали участь у міжнародних соціологічних конференціях; Слющинський Б. В., Цибулько О. С., Іванець Т. М. пройшли міжнародне стажування «Розвиток соціології в Європейському освітньому просторі», Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації, м. Хелм, Польща (2020, дистанційно); було опубліковано ряд наукових статей у фахових журналах за напрямом соціологія; проведено соціологічні опитування «Взаємодія поліції та населення майбутньої Сартанської ОТГ», «Особливості процесу соціалізації здобувачів вищої освіти в умовах пандемії», «Проблеми та перспективи залучення молоді до громадського життя м. Маріуполя в умовах децентралізації».

5. Оновити фонди доступної студентам фахової навчальної та наукової літератури в галузі соціології

Фонд літератури для ОП оновлений за рахунок: замовлення нових підручників та наукових видань; розміщення на сайті бібліотеки університету повнотекстових електронних версій наукових журналів з соціології; власних навчально-методичних розробок викладачів кафедри.

6.Вчасно оприлюднювати проєкт змін до ОП на офіційному веб-сайті університету з метою отримання зауважень та пропозицій від зацікавлених сторін.

Проєкт оновленої ОП було розміщено на офіційному сайті МДУ у розділі Громадське обговорення

<http://mdu.in.ua/publ/?page3>

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Університеті визначено такі рівні системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти: студентський, викладацький, кафедральний, факультетський, університетський. Крім того, залучення всіх учасників освітнього процесу (викладачі, науковці, навчально-допоміжний та обслуговуючий персонал, студенти) до забезпечення якості освіти, мотивації студентів до здобуття якісних освітніх послуг є одним з ключових принципів СВЗЯ в університеті. Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів СВЗЯ здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Університеті визначено складові СВЗЯ МДУ, зокрема кадрове забезпечення освітньої діяльності, оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників; матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти. Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів СВЗЯ здійснюють у межах своїх службових обов'язків ректор, проректори та керівники структурних підрозділів.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації є однією із складових системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ. Публічність інформації про діяльність Університету забезпечується згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України № 166 від 19.02.2015 р. «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів». В університеті проводиться систематичне оновлення та підтримання в актуальному стані інформації, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті МДУ.

1. Статут МДУ http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf
2. Стратегія МДУ http://mdu.in.ua/Dokumenty/strategia/strategija_mdu_2016-2020.pdf
3. Правила внутрішнього розпорядку МДУ http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/pravila_vnutrishnogo_rozporjadku_mdu.pdf
4. Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Маріупольського державного університету на 2015-2020 роки http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovir_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf
5. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Маріупольському державному університеті http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf
6. Етичний кодекс http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

http://mdu.in.ua/publ/proekti_osvitno_profesijnikh_program/osvitno_profesijna_programa_sociologija/2-1-0-156

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/bak-2020-2021/op_sociologija_bak_2020.pdf

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОП

1. ОП розроблена у відповідності до сучасних вимог ринку праці з урахуванням галузевого і регіонального контексту. Її мета повністю відповідає Місії університету та Стратегії його розвитку. Вдосконалення ОП відбувається з залученням широкого кола стейкхолдерів. Зміст освітніх компонентів забезпечує формування не лише загальних та спеціальних компетентностей, визначених Стандартом, але й додаткових компетентностей, які дозволяють випускникам бути конкурентоспроможними на регіональному ринку праці.

2. В межах ОП належним чином забезпечений студентоцентризований підхід. Функціонує доступна та відкрита система інформування студентів щодо методів і форм навчання та контролю, процедури формування індивідуальної траєкторії навчання.

3. Проходження низки практик на базі провідних структур та організацій міста сприяє розвитку професійних та практичних знань, отриманню навичок професійної діяльності.

4. Активне залучення здобувачів вищої освіти до наукових заходів: конференції (у тому числі, щорічна всеукраїнська науково-практична конференція «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі»); круглі столи; семінари тощо, та громадських заходів, що проводяться на базі кафедри та університету, сприяє їх професійному становленню та забезпечує формування навичок soft-skills.

5. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за всіма параметрами відповідає чинним нормативам; технічні засоби навчання та наявні навчальні площі забезпечують проведення всіх видів занять за навчальним планом на сучасному рівні. Постійно удосконалюється інформаційне забезпечення викладання на ОП.

Слабкі сторони ОП:

1. Відсутність англійських курсів на ОП.

2. Слабка практика внутрішньої та міжнародної академічної мобільності.

3. Недостатня залученість роботодавців-практиків до проведення аудиторних занять.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП на найближчі 3 роки:

Подальше удосконалення якості освіти на ОП, у тому числі шляхом проведення постійного моніторингу та продовження співпраці зі стейкхолдерами з метою швидкого реагування на зміни, що відбуваються в суспільстві, на ринку праці та освітніх послуг.

Активізація співпраці з вітчизняними та закордонними освітніми закладами, що займаються підготовкою соціологів, та провідними соціологічними організаціями; подальше розширення переліку баз для проходження практики здобувачами вищої освіти.

Підвищення рівня участі здобувачів вищої освіти та викладачів кафедри у соціальних та громадських проєктах, які реалізуються в місті, регіоні та країні.

Активізація внутрішньої та міжнародної академічної мобільності учасників освітнього процесу

Основні заходи, які ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив:

Проведення на регулярній основі зустрічей зі стейкхолдерами для обговорення змісту та удосконалення ОП.

Підвищення кваліфікації (стажування) викладачів в інших закладах вищої освіти для вивчення досвіду застосування інноваційних методів навчання.

Удосконалення програмного забезпечення, яке використовується при викладанні на ОП (закупівля SPSS Statistics).

Сприяння розвитку практики визнання результатів неформальної освіти на ОП.

Залучення закордонних фахівців (як теоретиків, так і практиків) до проведення лекцій та зустрічей із здобувачами вищої освіти на ОП, проведення науково-практичних конференцій, круглих столів, конкурсів студентських проєктів за участі практикуючих соціологів та науковців закладів вищої освіти.

Підписання угод про співпрацю та проходження практики з провідними соціологічними організаціями в Україні.

Розширення співпраці з громадськими організаціями та органами місцевого самоврядування у сфері проведення соціальних проєктів, продовження залучення здобувачів вищої освіти до наукових розробок кафедри та проведення соціологічних досліджень на базі Лабораторії соціологічних досліджень МДУ.

Розширення участі здобувачів вищої освіти в програмах академічної мобільності (міжнародної та внутрішньої).

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Трофименко Микола Валерійович

Дата: 03.03.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Історія української культури	навчальна дисципліна	<i>ІУК. РОБОЧА ПРОГРАМА. МІЖФАК.pdf</i>	h13SuoDrhXMjt1QsIzB7ogXaVLij1WyPpgSFsKI3Xxo=	
Комп'ютерні системи та технології	навчальна дисципліна	<i>РП комп.техн2020-2021.pdf</i>	JcZFPrprk85PcHFpfJOffvKP4TS6w/Pp5QvNuFGVosns=	Комп'ютерний клас історичного факультету – аудиторія № 109 Обладнання аудиторії (системний блок – 14 шт., монітор – 14 шт., настінний екран для проектора – 1 шт., мультимедійний проектор, дошка стаціонарна для маркеру - 1) дозволяє виробити навички ефективного використання інформаційних технологій у професійній діяльності для студентів спеціальності 054 Соціологія
Етнологія України	навчальна дисципліна	<i>РП Етнологія Укр 20-21.pdf</i>	7kbtciMelBAiCLzFpVAv4ExiAB3daTzedahIv4ViiUs=	
Ймовірність і статистика	навчальна дисципліна	<i>РП Ймовірність та статистика 20-21.pdf</i>	gLkvvoFMuWJXaoaQQu3ladcUEloFIXVgnU/b4BfQHaY=	
Українська мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	<i>РП укр.мова 20-21.pdf</i>	bJWXf49YhOkBWozUm+vMtf7O8wVopb07RnyUmb7sR28=	
Фізичне виховання	навчальна дисципліна	<i>РП ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ 2020.pdf</i>	u5vjQbo06lkIp9TRW40JfEr8xGwDvOSKQJOSwUo398I=	
Основи економічної теорії	навчальна дисципліна	<i>РП_Основи економічної теорії_20-21.pdf</i>	8KlRviiD1/ElKXKV7q8Mtlp5g1VghCks6aqKGBw4uQ=	
Виробнича практика (комплексна)	практика	<i>РП виробнича практика (компл) 20-21.pdf</i>	i+bUgUxSUHr/fvcRZBjdqJhw5p9M8svn7292xdRiVIQ=	
Основи психології	навчальна дисципліна	<i>РП Основи психології 20-21.pdf</i>	cYXY8hzKIT/W2mgCmj/iVgSvuvMTbjrPxmz1rUoTQUc=	
Філософія	навчальна дисципліна	<i>РП філософія 20-21.pdf</i>	NNsyxtUZf7U+/p+8mx8CjXkMRQPIHjb3zI2SvGmRsO4=	
Друга іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>РП Друга іноземна мова 20-21.pdf</i>	C7yRxZf7ZRMDcRf+E4jpeoNUBdaDXyNkngAV/7rGukw=	
Іноземна мова (англійська)	навчальна дисципліна	<i>РП Іноземна мова (англ) 20-21.pdf</i>	XRN6gmaOPAFzf8UFnITXvYYHpG/oLN5xOhjGbYaz8Q4=	
Політологія	навчальна дисципліна	<i>РП Політологія_20-21.pdf</i>	x805t3rAH5l6XAFNYOPN7sNH8oUDcjYEFnm/UQGa+A=	
Математичні методи в соціології	навчальна дисципліна	<i>РП мат.методи в соціології 20-21.pdf</i>	Rs4EVwwSVYStXujSBigTlhXM/TYNOeJhR/dGjRYOzFA=	
Історія України	навчальна	<i>РП Історія України</i>	D8cNSrCDOREHEI	

	дисципліна	<i>20-21.pdf</i>	O4Yb9wrHSiX1wYl7 UwrXU0is72cA=
Безпека життєдіяльності	навчальна дисципліна	<i>ПП БЖД.pdf</i>	nojRVKgcxKB3l2jdC +CbPKVqsZ/ZQjmaA Ap6fup9Smc=
Основи правознавства	навчальна дисципліна	<i>ПП Основи права 20-21.pdf</i>	GwdwUs4kqNK9BU V5/wYdQTLyDV3NS diDmc4MirGMafQ=
Виробнича практика (соціологічна 2)	практика	<i>ПП Виробнича (соц.2) практики 20-21.pdf</i>	rUfgNOYrxL5MasBk xhIwvd/O/JBCKGeX S5xje3j4dao=
Виробнича практика (соціологічна 1)	практика	<i>ПП Виробнича (соц.1) практики 20-21.pdf</i>	/LU6zPY5HxEoRKO FGvDa8hjhCqlhuxjPt X1G4XUtELE=
Соціологія управління	навчальна дисципліна	<i>ПП Соціологія управління.pdf</i>	qgZjvlZqizm3ZloRet3 YvngMGLgnwM4jbn nKQJEJeAU=
Історія соціології	навчальна дисципліна	<i>ПП Історія соціології.pdf</i>	y44WoUfPPAnMP15 MsbQS3UGS/3NeUA oGy3hPPD1kljg=
Соціологічна думка в Україні	навчальна дисципліна	<i>ПП. соц.думка в Укр. 20-21.pdf</i>	Yxp8dlMJ7a7B9Nlm 92b2JffN6kmTV7Hh 8tw7hwuYLcs=
Соціальна політика	навчальна дисципліна	<i>ПП. соціальна політика. 20-21.pdf</i>	Tcegio/OGHwj6La4G FxIYJzi75sca+Luz2k kYCbuRLI=
Соціологія освіти і молоді (з курсовою роботою)	навчальна дисципліна	<i>ПП Соціологія освіти та молоді.pdf</i>	Y2DkogandFcbFIfG6 lKX3ETLX3bnOXdC oAzoyeHR7FI=
Основи наукового дослідження	навчальна дисципліна	<i>ПП Основи наукових досліджень.pdf</i>	JZ/nLOhIXFbhwsxw S5tvsSVYHVraPnIxN qBQFeCImxs=
Сучасні соціологічні теорії	навчальна дисципліна	<i>ПП. сучасні СТ. 20-21.pdf</i>	ubpirr/3LKgm+NL8 gwSPk3L3DvkbnNA XYVdpxqRdmGU=
Навчальна практика (ознайомча)	практика	<i>ПП Навчальна практики (озн) 20-21.pdf</i>	mR41LJipoFDrt3ZBu Lj8qHKnNWU6gPK2 hKwos5Z6uFI=
Загальні соціологічні теорії	навчальна дисципліна	<i>ПП Загальні соціологічні теорії.pdf</i>	u9OE3qXnFREW/u4 5mtNz+F5H4i/Y91x HUrW8IGf6sRo=
Соціальна структура суспільства	навчальна дисципліна	<i>ПП.Соціальна структура суспільства 20-21.pdf</i>	tnxLPb5ha2W5Q6eV mcTFbA13oPSiEEVZ oC55lZqiJ2w=
Соціологія міжнародних відносин	навчальна дисципліна	<i>ПП. соціологія МВ. 20-21.pdf</i>	8MrwFzSASemlhL7 Sb4Axx1W4liSHQ/O IpKIFZoLiE8=
Соціологія масової комунікації	навчальна дисципліна	<i>ПП Соціологія масової комунікації.pdf</i>	zyn5ejxqrZJ9PiBGlQ pgrDNtjg6YlZihXS7 mQkayQMI=
Методика викладання соціології	навчальна дисципліна	<i>ПП Методика викладання соціології.pdf</i>	ixAgMTWf7lmySHor n60YjpKL+YEd+7+a Au7sNfD2+Gs=
Курсова робота	курслова робота (проект)	<i>Методичні рекм. до написання курсових.pdf</i>	tfsFW8etj9R8dvIcG BRAc8LFKNs1KAaM ox/wY+oDUM=
Виконання кваліфікаційної роботи	підсумкова атестація	<i>Метод. реком. до написання кваліфікаційних робіт.pdf</i>	9MyJcpzV5bvYNWfF n+LPGrB8T9yRiBrJ wq5fEvfvfTY=

Вступ до фаху	навчальна дисципліна	<i>РІІ Вступ до фаху 20-21.pdf</i>	wqYRQxX9ekFdcGsNQ52gRkxjhIyF/roUVNzfhIG+94c=	
Методи збору та аналізу соціологічних даних	навчальна дисципліна	<i>методи збору та аналізу соціологічних даних.pdf</i>	beGqGW6NQNScWScus7TXBUPygPj74DXsQNXEF4XBbbA=	Дошка стаціонарна для маркеру – 1 шт.; персональні комп'ютери – 4 шт.; спеціальне програмне забезпечення – операційна система Windows 10, пакет програм Microsoft office 2013, програмне забезпечення для обробки та аналізу даних соціологічних та маркетингових досліджень ОСА.
Методологія та програмування соціологічних досліджень	навчальна дисципліна	<i>методологія та програмування соціологічних досліджень.pdf</i>	623P2JfCHoPF3glGXahBR/vYfBZH9fWQr/Tm6OGqBoI=	Дошка стаціонарна для маркеру – 1 шт.; персональні комп'ютери – 4 шт.; спеціальне програмне забезпечення – операційна система Windows 10, пакет програм Microsoft office 2013, програмне забезпечення для обробки та аналізу даних соціологічних та маркетингових досліджень ОСА.
Обробка соціологічних даних засобами інформаційних технологій	навчальна дисципліна	<i>обробка соц.даних засобами ІТ.pdf</i>	RMTpjUlkWeGI8NeufazozQboPo2D9cTZXyndbbjca/k=	Дошка стаціонарна для маркеру – 1 шт.; персональні комп'ютери – 4 шт.; спеціальне програмне забезпечення – операційна система Windows 10, пакет програм Microsoft office 2013, програмне забезпечення для обробки та аналізу даних соціологічних та маркетингових досліджень ОСА.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
195386	Поклад Таїсія Миколаївна	Асистент, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2015, спеціальність: 7.02030302 мова і література, Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2018, спеціальність: 035 Філологія	3	Друга іноземна мова	Поклад Т. М. Курси на платформі Moodle. Практичний курс основної іноземної мови (італійська) http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=3351 http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=3350 Пахоменко С. П., Поклад Т. М. Рисорджименто у контексті історичної пам'яті італійців: політика, суспільство, медіа. Епоха Рисорджименто в історії та культурі Італії: колект. моногр. / за загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. –

Маріуполь: МДУ,
2018. С. 208-228.
Гавенко О. С. Поклад
Т. М. Професійні
перспективи
закордонного
стажування в
університетах для
іноземців для
викладача італійської
мови
Інтернаціоналізація
як фактор
конкурентоспроможн
ості сучасного
університету: зб.
матеріалів міжнар.
наук.-практ. конф.
(25-26 травня 2017 р.).
Маріуполь: МДУ,
2017. С. 195-197.
Поклад Т. М.
Інтерактивні методи
вивчення мови:
кінофільми як засіб
формування
комунікативної
компетенції
Актуальні проблеми
науки та освіти:
Збірник матеріалів ХХ
підсумкової науково-
практичної
конференції
викладачів МДУ / За
заг. ред. К. В.
Балабанова. –
Маріуполь: МДУ,
2018. С. 323-325.
Поклад Т. М. Le
tendenze linguistiche
nel discorso politico.
Актуальні проблеми
науки та освіти : зб.
матеріалів ХІХ
підсумкової наук.-
практ. конф.
викладачів, м.
Маріуполь, 3 лют.
2017 р. / за заг. ред. К.
В. Балабанова.
Маріуполь, 2017. С.
323–325.
Поклад Т. М.
Особливості
перекладу соматичних
фразеологізмів на
сучасну італійську
мову
Маріупольський
молодіжний науковий
форум: традиційні й
новітні аспекти
дослідження і
викладання іноземних
мов і літератури :
матеріали ІІ Всеукр.
наук.-практ. конф.
студентів, аспірантів і
мол. вчених, м.
Маріуполь, 29 берез.
2017 р. Маріуполь,
2017. С. 321-322.
Поклад Т. М.
Використання
мультимедійного
методу вивчення
італійської мови.
Сучасні підходи до
викладання
італійської мови для

іноземців : зб. матеріалів міжнародного круглого столу, 27 квітня 2017 р. / за заг. ред. Г. В. Трифонові. Маріуполь : МДУ. С. 37 – 40.

Поклад Т. М. Практикум з аспекту «Домашнє читання» (для студентів II курсу ОС «Бакалавр» спеціальностей 035.05 «Переклад (італійська)», 035.05 «Мова та література (італійська)», 014.02 «Мова та література (італійська)») / Укладач Поклад Т. М. Маріуполь: МДУ, 2017. 72 с.

Поклад Т. М., Мараховська Н. В. Навчальна програма факультативу з італійської мови для загальноосвітніх навчальних закладів Маріуполь: МДУ, 2017. 11 с.

Поклад Т., Трифонова Г. Практика перекладу наукових статей: досвід кафедри італійської філології. Актуальні проблеми міжкультурної комунікації, перекладу та порівняльних студій: збірник тез круглого столу, за ред. к.філол.н., доц. О.Ф. Пефтієвої. – Маріуполь, 2018. С. 105-108.

Грачова А., Поклад Т. Європейський підхід до вивчення італійської мови: впровадження до українських ЗВО. Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18 – 19 квітня 2018 р. – Маріуполь: МДУ, 2018. – С. 324 – 325.

Poklad T., Grachova A. Le caratteristiche fondamentali del dramma di Luigi Pirandello. Актуальні проблеми науки та освіти: збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ (Маріуполь, 01 лютого

						<p>2019 року). Маріуполь, 2019. С. 222 – 223. Поклад Т., Стасенко Є. Motivare gli studenti dei corsi di laurea non filologici allo studio dell'italiano LS. Художні феномени в історії світової літератури: перехід мови в письменництво («Міжкультурний діалог»): тези доповідей V Міжнародної наукової конференції. Х.: ФОП Бровін О.В., 2019. 87-88 с. Поклад Т. М. Способи реалізації мотиваційного компоненту в процесі оволодіння іноземними мовами, зокрема італійською. Актуальні проблеми професійної діяльності викладача вищої школи : тези доповідей слухачів і викладачів Школи педагогічної майстерності викладачів (2018–2019 навчальний рік) / за заг. ред. Ю. М. Косенко. – Маріуполь : МДУ, 2019 Стасенко Є. А., Поклад Т. М. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення і захисту курсових робіт. Маріуполь: МДУ, 2019. – 43 с.</p>
362282	Зубченко Олександр Сергійович	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Запорізький державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 040202 Соціальна робота, Диплом кандидата наук ДК 045198, виданий 12.03.2008</p>	2	<p>Історія соціології</p> <p>Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Історія соціології» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. О.С.Зубченко. Маріуполь: МДУ, 2021. 46 с. Зубченко О.С. Інституційні та структурні ефекти виборчої системи у місцевій виборчій кампанії-2020 (регіональний аспект) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія. Культурологія. Соціологія. 2020. Вип.20. (У друці). Зубченко О.С. Проект «Місця пам'яті</p>

							<p>Української революції 1917-1921 років» як педагогічна технологія національно-патріотичного виховання школярів та студентів // Управління освітніми процесами: розвиток в умовах реформування: колективна монографія. Вища школа управління та адміністрації. Ополе, 2021. (У друці). Зубченко О.С. «Розколоте голосування» в електоральному просторі Запорізького регіону в 2015-2020 роках // Альманах науки. 2020. № 45. с. 29-35. Зубченко О.С. Особливості місцевих виборів-2020 у Запорізькій області: Збірник тез доповідей щорічної наукової конференції студентів та викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2021. Зубченко А.С. Запорожцы хотят дышать чистым воздухом и видеть в горсовете новые партии. URL : https://golos.zp.ua/stati/237734/zaporozhcy-hotjat-dyshat-chistym-vozduhom-i-videt-v-gorsovete-novye-partii Зубченко А. С. Динамика регионального електорального пространства Южной Украины в 2006-2007 гг. // Соціальна перспектива і регіональний розвиток: філософія, політика, соціологія. Збірник наукових праць / Гол. Ред. М.А. Лепський. – Випуск 4. – Запоріжжя: КСК-Альянс, 2010. – с. 165-175. Зубченко А.С. Разноразное голосование: региональный аспект // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики управління. – Вип. 44. – Запоріжжя: КПУ, 2010. – с. 72-81.</p>
92606	Шебаніц Діана Миколаївна	Доцент, Основне місце	Економіко-правовий факультет	Диплом спеціаліста, Маріупольський	16	Основи правознавства	Микитенко Є.В., Шебаніц Ф.Ф., Шебаніц Д.М.

роботи

й гуманітарний інститут
Донецького національного університету,
рік закінчення: 2001,
спеціальність: 030301 Історія,
Диплом магістра,
Маріупольський державний університет,
рік закінчення: 2019,
спеціальність: 035 Філологія,
Диплом кандидата наук
ДК 066000,
виданий 26.01.2011

Спадкове право. Навчально-методичний посібник. Маріуполь: МДУ, 2020. 180 с.
Шебаніц Д.М. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни «Основи правознавства» для студентів ОС «Бакалавр» неюридичних спеціальностей. Маріуполь, 2020. 360 с. URL: <http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=2037>
Oleg Reznik, Tatyana Mazievich, Diana Shebanits, Galyna Puzanova, Ihor Pyrih. Peculiarities of Ecological Taxation in Ukraine and the World. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2020 Vol: 23 Issue: 1 1544-0044-23-1-456
Шебаніц Д.М. Конституційні засади протидії тероризму: порівняльно-правовий аналіз. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право. Вип. 18. Маріуполь, 2019. С. 69-75.
Шебаніц Д.М. Історико-правові аспекти реалізації конституційної реформи в Україні Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право. 2016. - Вип. 12. С. 78-93.
Шебаніц Д.М. Сучасна проблематика теорії «поколінь прав людини» в умовах європейської міжнародної інтеграції. Науковий вісник ужгородського національного університету. Серія: Право. Випуск 31. Т. 1. Ужгород, 2015. С. 57–61.
Шебаніц Д.М. Магдебурзьке право як історичне підґрунтя формування місцевого самоврядування на території України. Науковий вісник херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки.

						Випуск 3. Т.1. 2015. С. 70-73.	
362259	Гудима Ігор Петрович	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДД 006967, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата наук КН 012301, виданий 24.08.1996, Атестація доцента ДЦ 002836, виданий 18.10.2001	21	Філософія	<p>Гудима І.П. Концепції неодетермінізму в сучасній науковій та гуманітарній проєкціях. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка–Київ. – N 2 (14) 2020.</p> <p>Гудима І.П. Пробабілістичний метод Річарда Суінберна як засіб побудови нової теїстичної космології. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київський національний університет імені Тараса Шевченка–Київ. – N 1 (13) 2019.</p> <p>Гудима І.П. Проект теїстичної космології Річарда Суінберна: нові тенденції в теології. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2017. Випуск 118.</p> <p>Гудима І.П. Віра в чудо: окремі питання методології дослідження. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 108.</p> <p>Гудима І.П. Питання чуда в перспективі сучасних світоглядних категорій. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2016. Випуск 106.</p> <p>Гудима І.П. Промисел Божий та чудо як елементи теологічних інтерпретацій релігійної картини світу. Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал.- Випуск 9. – Одеса, 2016.</p> <p>Гудима І.П. Ідеї божественної іманентності в творчості Клайва Стейнпльзальюїс а. - Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К., 2015. Випуск 105.</p> <p>Гудима І.П. Християнська доктрина чуда та сучасні натуралістичні концепції вихідної номології світобудови. - Актуальні проблеми філософії та</p>

соціології. Науково-практичний журнал, - Випуск 7. – Одеса, 2015.

Гудима І.П. Проблема модусу реальності чуда в сучасній християнській теології. - Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – К., 2015. Випуск 4.

Гудима І.П. Пошуки основоположних принципів сучасної теології чуда католицьким кардиналом Вальтером Каспером. - Українське релігієзнавство. Бюлетень, 74. – Київ, 2015.

Гудима І.П. Сучасна християнська теологія і наука: спроба конвергенції істини. Філософські проблеми XXI століття: Монографія. – Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2016. – 210 с. У співавторстві. (особистий внесок – 2 у.д.а.).

Гудима І.П., Гудима Н.П. «И сотвори святое диво...» (Благання дива в «Псалмах Давидових» Т.Г. Шевченка). Наш Шевченко. Монографія. - – Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2016. - 306 с. У співавторстві. (особистий внесок – 0,5 у.д.а.).

Гудима І.П. Феномен чуда в християнському світорозумінні та практиці: філософсько-релігієзнавчий аналіз. – Черкаси: Монографія, видав. Чабаненко Ю., 2012. – 352 с.

Гудима І.П. Сучасна філософія: основні розділи, поняття, проблеми, ідеї. Навчальний посібник. / у співавторстві. - За ред. О.В.Кулешова; - Міністерство освіти і науки України, Черкаський державний технологічний університет.- Черкаси,: ФОП Гордієнко Є.І., 2017. - 156 с. (Особистий внесок – 1, 8 у. д. а.).

Гудима І.П. Релігієзнавство: курс

							лекцій для студентів усіх форм навчання. – Черкаси, 2018. - ЧДТУ . – 100 с. Гудима І.П. Логіка: курс лекцій для студентів усіх форм навчання. - – Черкаси, 2011. - ЧДТУ . – 135 с.
196338	Золотько Юлія Сергіївна	Старший викладач, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Дніпропетровський державний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 030502 Мова та література (англійська), Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2020, спеціальність: 073 Менеджмент	19	Іноземна мова (англійська)	Zadorozhna-Kniahnytska L., ZolotkoYul., Tymofieieva Ir. Requirements for Professional Training of Education Managers: International Research Overview. Journal of College Student Development. Volume 62, Number 3, May-June 2020. Web of Science Чебурахіна В.В., Золотько Ю.С. Peculiarities of nonce-words translation in J.K.Roling’s “Harry Potter and the order of the phoenix” and “Harry Potter and the deathly hallows”. – Розділ у колективній монографії «Зміст філологічної освіти в системі підготовки вчителів англійської мови та філологів». – Софія. – 2020. – 228-251. Золотько Ю.С. TEACHINGCAREER: Навчальний посібник з іноземної мови у професійному середовищі / Ю.С. Золотько – Маріуполь, 2019. – 162 с. Навчальний посібник з аудиторної та самостійної роботи з англійської мови для II курсу, які вивчають англійську мову як основну іноземну / Ю.С. Золотько, Н.І. Грузевич, О.О. Бердіна – Маріуполь, 2018. – 270 с. Зошит для контрольних і творчих робіт з Практики усного та писемного мовлення / укладач: Ю.С. Золотько. – Маріуполь: МДУ, 2017 – 162 с. Gripping Grammar: Практикум з граматики англійської мови /укладач: Ю.С. Золотько. – Маріуполь: МДУ, 2015. – 122 с.
227691	Сивак Оксана Анатоліївна	Доцент, Сумісництво	Економіко-правовий факультет	Диплом бакалавра, Приазовський державний	18	Математичні методи в соціології	Сутність, процес реєстрації та персоналізації індексу цитування наукових

технічний
університет,
рік закінчення:
2000,
спеціальність:
080202
Прикладна
математика,
Диплом
спеціаліста,
Приазовський
державний
технічний
університет,
рік закінчення:
2001,
спеціальність:
080201
Інформатика,
Диплом
кандидата наук
ДК 024301,
виданий
23.09.2014

статей / О.А. Сивак,
В.Д. Білоусова // Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Філософія,
культурологія,
соціологія/ за заг. ред.
К.В. Балабанова. : [зб.
наук. пр.]. –
Маріуполь : МДУ,
2017. – Вип. 14. – С.
154–164
(IndexCopernicus)
Растрова графіка в
обробці фотографії /
О.А. Сивак, В.І.
Мірошник // Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Філософія,
культурологія,
соціологія / за заг.
ред. К.В. Балабанова. :
[зб. наук. пр.]. –
Маріуполь : МДУ,
2018. – Вип. 15. – С.
61–68
(IndexCopernicus)
Платформи
дистанційного
навчання у закладах
вищої освіти / О.А.
Сивак, М.В. Сарбаш //
Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Філософія,
культурологія,
соціологія/ за заг. ред.
К.В. Балабанова. : [зб.
наук. пр.]. –
Маріуполь : МДУ, -
2018. – Вип. 16. – С.
66-75.
(IndexCopernicus)
Professional
competenceoffutureeng
ineersintheprocessoftrai
ningofcomputerscience
disciplines /
IrynaShumilova,
OlenaIonova,
OksanaSyvak // 12th
InternationalScientifica
ndPracticalConferenceo
nEnvironment.
Technology. Resources;
Rezekne; Latvia; 20
June 2019 до 22 June
2019 // Vide.
Tehnologija. Resursi -
Environment,
Technology, Resources.
– 2019. - Volume 2,
Pages 228-232. -
[https://www.scopus.co
m/record/display.uri?
eid=2-s2.0-
85073005887&origin=r
esultslist&sort=plf-
f&src=s&sid=2e6097f44
5e6a1ff7d4c53ec7498bb
06&sot=autdocs&sdt=a
utdocs&sl=18&s=AU-
ID%2856010170400%2
9&relpos=0&citeCnt=0
&searchTerm=.](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85073005887&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=2e6097f445e6a1ff7d4c53ec7498bb06&sot=autdocs&sdt=autdocs&sl=18&s=AU-ID%2856010170400%29&relpos=0&citeCnt=0&searchTerm=)

(SCOPUS)
Strategic company management in the conditions of industry 4.0 /
Larysa Dzhulii, Nadya Mironova, O.S. Popov, Marin Paunov, Oksana Syvak // Academy of Strategic Management Journal; London; October, 2020 // Academy of Strategic Management Journal Volume 19, Pages 1-9. - <https://www.abacademies.org/articles/Strategic-company-management-in-the-conditions-of-industry-1939-6104-19-5-595.pdf>. (SCOPUS)
Вплив навчання інформатичних дисциплін на формування професійних компетентностей майбутніх документознавців / О.А.Сивак // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія №2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць / Редарада. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015. – №17 (24). – С. 115-121
Вплив інформатичних дисциплін на формування професійних компетентностей майбутніх документознавців / О.А. Сивак // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки: [зб. наук. пр.]. – Бердянськ. 2017. – С.196-201
Модель формування електронних ресурсів бібліотеки ВНЗ / О.А. Сивак, А. В. Акульшина // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки: [зб. наук. пр.]. – Бердянськ. 2017. С. – С.156-163.
Формування фахових компетентностей у майбутніх документознавців / О.А. Сивак, Ю.О. Станецька // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. -

						<p>Запоріжжя : КПУ, 2019. – № 62, Т. 2. – С.168-172.</p> <p>Взаємозв'язок апаратного і програмного забезпечення музично-комп'ютерних технологій / О.А. Сивак, Д.А. Плохотіна // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. – Запоріжжя : КПУ, 2019. – № 67, Т. 2. – С.151-155.</p> <p>Сивак О.А. Прикладне програмне забезпечення: Навчальний посібник. – Маріуполь: МДУ, 2017. – 224 с.</p> <p>Орехова С.Є., Сивак О.А. Інформаційний менеджмент: Навчальний посібник. – Маріуполь : 2018. – 214 с.</p>	
350729	Іванець Тетяна Мирославівна	Старший викладач, Сумісництво	Історичний факультет	<p>Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2012, спеціальність: 030401 Міжнародні відносини, Диплом кандидата наук ДК 048723, виданий 23.10.2018</p>	6	Соціологічна думка в Україні	<p>Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Соціологічна думка в Україні» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. Т. М. Іванець. Маріуполь: МДУ, 2021. 71 с.</p> <p>Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково-педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020</p> <p>Лисак В., Іванець Т. Партійні процеси як фактор суспільно-політичного розвитку Японії в останнє десятиріччя епохи Хейсей : монографія. Маріуполь : МДУ, 2020. 213 с.</p> <p>Іванець Т. М. Особливості становлення та перспективи розвитку соціології міжнародних відносин // Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». № 86. 2020. Видавничий дім</p>

«Гельветика». С.22-31.
Іванець Т. М. Феномен пенсійної маятникової міграції: передумови виникнення та соціальні наслідки // Науковий журнал «Габітус». №8. 2019. С. 61–65.

Іванець Т. М. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток волонтерського руху в м. Маріуполь. Феномен солідарності і соціальної згуртованості в Україні та Республіці Молдова: нові виклики та контексти : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 30 червня 2020 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісєнко О. В. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.52-55.

Іванець Т. М. Національна специфіка соціальної політики сучасної Японії. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі», 17 квітня 2020, Маріуполь. С. 24-28.

Іванець Т. Проблема суспільної недовіри як фактор розвитку української соціології. Соціологічні тренди XXI століття: теоретичний концепт та практика інновацій : всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листопада 2019 р.) : тези доп.– Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 57-60.

Іванець Т. М. Проблема професійної мотивації студентів-першокурсників (на прикладі здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціологія» 2018 року вступу). Актуальні проблеми професійної діяльності ви-кладача вищої школи : тези доповідей слухачів і ви-кладачів Школи педагогічної майстерності викладачів (2018–2019 навчальний рік) / за заг. ред. Ю. М. Косенко. Маріуполь :

МДУ, 2019. С. 18-23.
Іванець Т.
Особливості інституту бюрократії в сучасній Японії. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова.
Маріуполь: МДУ, 2019. С. 136-137.
Іванець Т. М.
Особливості виборів до Палати Радників Японії 2016 р. // Питання сходознавства в Україні: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 6 – 7 квітня 2017. Харків, 2017. С. 50–51. URL : <http://foreign-languages.karazin.ua/re-sources/81def18cb392eb6ac180ecacc635a9db.pdf>
Іванець Т. М.
Особливості виборчого процесу в сучасній Японії // Електронний науково-практичний журнал «S.P.A.C.E. / Society, Politics, Administration in Central Europe». № 3. 2017. С. 15–19.
Іванець Т. М. Вплив економічної ситуації на зміни в партійно-політичній системі Японії // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Міжнародні відносини». № 6. 2017. С. 114–119.
Іванець Т. М.
Нормативно-правове забезпечення діяльності політичних партій Японії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. № 16. 2016. С. 234–241.
Іванець Т. М. Партія Реформації Японії як продукт трансформації японської партійної системи: концептуальні засади та ідеологічна платформа // Гілея: науковий вісник: збірник наукових

						<p>праць. № 94 (3). 2015. С. 429–433.</p> <p>Лисак В. Ф., Іванець Т. М. Особливості розвитку та основні напрямки співпраці між Україною та Японією на сучасному етапі (2012–2015 роки) // «Гілея» (науковий вісник) : Збірник наукових праць. — К., 2015. Випуск 96. — 2015. С. 465–471.</p> <p>Іванець Т. М. Структура та особливості сучасної партійної системи Японії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. № 11. 2014. С. 115–121.</p>	
350729	Іванець Тетяна Мирославівна	Старший викладач, Сумісництво	Історичний факультет	<p>Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2012, спеціальність: 030401 Міжнародні відносини, Диплом кандидата наук ДК 048723, виданий 23.10.2018</p>	6	Соціальна політика	<p>Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Соціальна політика» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. Т. М. Іванець. Маріуполь: МДУ, 2021. 47 с.</p> <p>Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково-педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020</p> <p>Лисак В., Іванець Т. Партійні процеси як фактор суспільно-політичного розвитку Японії в останнє десятиріччя епохи Хейсей : монографія. Маріуполь : МДУ, 2020. 213 с.</p> <p>Іванець Т. М. Особливості становлення та перспективи розвитку соціології міжнародних відносин // Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». № 86. 2020. Видавничий дім «Гельветика». С.22-31.</p> <p>Іванець Т. М. Феномен пенсійної маятникової міграції: передумови виникнення та соціальні наслідки //</p>

Науковий журнал «Габітус». №8. 2019. С. 61–65.

Іванець Т. М. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток волонтерського руху в м. Маріуполь. Феномен солідарності і соціальної згуртованості в Україні та Республіці Молдова: нові виклики та контексти : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 30 червня 2020 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.52-55.

Іванець Т. М. Національна специфіка соціальної політики сучасної Японії. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі», 17 квітня 2020, Маріуполь. С. 24-28.

Іванець Т. Проблема суспільної недовіри як фактор розвитку української соціології. Соціологічні тренди ХХІ століття: теоретичний концепт та практика інновацій : всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листопада 2019 р.) : тези доп.– Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 57-60.

Іванець Т. М. Проблема професійної мотивації студентів-першокурсників (на прикладі здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціологія» 2018 року вступу). Актуальні проблеми професійної діяльності ви-кладача вищої школи : тези доповідей слухачів і ви-кладачів Школи педагогічної майстерності викладачів (2018–2019 навчальний рік) / за заг. ред. Ю. М. Косенко. Маріуполь : МДУ, 2019. С. 18-23.

Іванець Т. Особливості інституту бюрократії в сучасній Японії. Актуальні проблеми науки та

освіти: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2019. С. 136-137.

Іванець Т. М. Особливості виборів до Палати Радників Японії 2016 р. // Питання сходознавства в Україні: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 6 – 7 квітня 2017. Харків, 2017. С. 50–51. URL : <http://foreign-languages.karazin.ua/re-sources/81def18cb392eb6ac180ecacc635a9db.pdf>

Іванець Т. М. Особливості виборчого процесу в сучасній Японії // Електронний науково-практичний журнал «S.P.A.C.E. / Society, Politics, Administration in Central Europe». № 3. 2017. С. 15–19.

Іванець Т. М. Вплив економічної ситуації на зміни в партійно-політичній системі Японії // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Міжнародні відносини». № 6. 2017. С. 114–119.

Іванець Т. М. Нормативно-правове забезпечення діяльності політичних партій Японії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. № 16. 2016. С. 234–241.

Іванець Т. М. Партія Реформації Японії як продукт трансформації японської партійної системи: концептуальні засади та ідеологічна платформа // Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць. № 94 (3). 2015. С. 429–433.

Лисак В. Ф., Іванець Т. М. Особливості розвитку та основні напрямки співпраці

						<p>між Україною та Японією на сучасному етапі (2012–2015 роки) // «Гілея» (науковий вісник) : Збірник наукових праць. — К., 2015. Випуск 96. — 2015. С. 465–471.</p> <p>Іванець Т. М. Структура та особливості сучасної партійної системи Японії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. № 11. 2014. С. 115–121.</p>	
350729	Іванець Тетяна Мирославівна	Старший викладач, Сумісництво	Історичний факультет	<p>Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2012, спеціальність: 030401 Міжнародні відносини, Диплом кандидата наук ДК 048723, виданий 23.10.2018</p>	6	Сучасні соціологічні теорії	<p>Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Сучасні соціологічні теорії» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. Т. М. Іванець. Маріуполь: МДУ, 2021. 51 с.</p> <p>Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково-педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020</p> <p>Лисак В., Іванець Т. Партійні процеси як фактор суспільно-політичного розвитку Японії в останнє десятиріччя епохи Хейсей : монографія. Маріуполь : МДУ, 2020. 213 с.</p> <p>Іванець Т. М. Особливості становлення та перспективи розвитку соціології міжнародних відносин // Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». № 86. 2020. Видавничий дім «Гельветика». С.22-31.</p> <p>Іванець Т. М. Феномен пенсійної маятникової міграції: передумови виникнення та соціальні наслідки // Науковий журнал «Габітус». №8. 2019. С. 61–65.</p> <p>Іванець Т. М. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток</p>

волонтерського руху в м. Маріуполь. Феномен солідарності і соціальної згуртованості в Україні та Республіці Молдова: нові виклики та контексти : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 30 червня 2020 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 52-55. Іванець Т. М. Національна специфіка соціальної політики сучасної Японії. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі», 17 квітня 2020, Маріуполь. С. 24-28. Іванець Т. Проблема суспільної недовіри як фактор розвитку української соціології. Соціологічні тренди XXI століття: теоретичний концепт та практика інновацій : всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листопада 2019 р.) : тези доп. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 57-60. Іванець Т. М. Проблема професійної мотивації студентів-першокурсників (на прикладі здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціологія» 2018 року вступу). Актуальні проблеми професійної діяльності ви-кладача вищої школи : тези доповідей слухачів і ви-кладачів Школи педагогічної майстерності викладачів (2018–2019 навчальний рік) / за заг. ред. Ю. М. Косенко. Маріуполь : МДУ, 2019. С. 18-23. Іванець Т. Особливості інституту бюрократії в сучасній Японії. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За

заг. ред. К.В. Балабанова.
Маріуполь: МДУ,
2019. С. 136-137.
Іванець Т. М.
Особливості виборів
до Палати Радників
Японії 2016 р. //
Питання
сходознавства в
Україні: тези
доповідей
Всеукраїнської
науково-практичної
конференції, 6 – 7
квітня 2017. Харків,
2017. С. 50–51. URL :
<http://foreign-languages.karazin.ua/re-sources/81def18cb392eb6ac180ecacc635a9db.pdf>
Іванець Т. М.
Особливості
виборчого процесу в
сучасній Японії //
Електронний науково-
практичний журнал
«S.P.A.C.E. / Society,
Politics,
Administration in Central
Europe». № 3. 2017. С.
15–19.
Іванець Т. М. Вплив
економічної ситуації
на зміни в партійно-
політичній системі
Японії // Науковий
вісник
Східноєвропейського
національного
університету імені
Лесі Українки. Серія
«Міжнародні
відносини». № 6.
2017. С. 114–119.
Іванець Т. М.
Нормативно-правове
забезпечення
діяльності політичних
партій Японії //
Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія:
Історія. Політологія.
№ 16. 2016. С. 234–
241.
Іванець Т. М. Партія
Реформації Японії як
продукт
трансформації
японської партійної
системи:
концептуальні засади
та ідеологічна
платформа // Гілея:
науковий вісник:
збірник наукових
праць. № 94 (3). 2015.
С. 429–433.
Лисак В. Ф., Іванець Т.
М. Особливості
розвитку та основні
напрямки співпраці
між Україною та
Японією на сучасному
етапі (2012–2015
роки) // «Гілея»
(науковий вісник) :
Збірник наукових

						праць. — К., 2015. Випуск 96. — 2015. С. 465—471. Іванець Т. М. Структура та особливості сучасної партійної системи Японії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. № 11. 2014. С. 115—121.	
350729	Іванець Тетяна Мирославівна	Старший викладач, Сумісництво	Історичний факультет	Диплом магістра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2012, спеціальність: 030401 Міжнародні відносини, Диплом кандидата наук ДК 048723, виданий 23.10.2018	6	Соціологія міжнародних відносин	Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Соціологія міжнародних відносин та політики» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. Т. М. Іванець. Маріуполь: МДУ, 2021. 88 с Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково-педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020 Лисак В., Іванець Т. Партійні процеси як фактор суспільно-політичного розвитку Японії в останнє десятиріччя епохи Хейсей : монографія. Маріуполь : МДУ, 2020. 213 с. Іванець Т. М. Особливості становлення та перспективи розвитку соціології міжнародних відносин // Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». № 86. 2020. Видавничий дім «Гельветика». С.22-31. Іванець Т. М. Феномен пенсійної маятникової міграції: передумови виникнення та соціальні наслідки // Науковий журнал «Габітус». №8. 2019. С. 61–65. Іванець Т. М. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток волонтерського руху в м. Маріуполь. Феномен солідарності і соціальної згуртованості в Україні та Республіці

Молдова: нові виклики та контексти : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 30 червня 2020 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С.52-55.

Іванець Т. М. Національна специфіка соціальної політики сучасної Японії. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і глокалізаційні процеси у соціологічному вимірі», 17 квітня 2020, Маріуполь. С. 24-28.

Іванець Т. Проблема суспільної недовіри як фактор розвитку української соціології. Соціологічні тренди ХХІ століття: теоретичний концепт та практика інновацій : всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листопада 2019 р.) : тези доп.– Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 57-60.

Іванець Т. М. Проблема професійної мотивації студентів-першокурсників (на прикладі здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціологія» 2018 року вступу). Актуальні проблеми професійної діяльності ви-кладача вищої школи : тези доповідей слухачів і ви-кладачів Школи педагогічної майстерності викладачів (2018–2019 навчальний рік) / за заг. ред. Ю. М. Косенко. Маріуполь : МДУ, 2019. С. 18-23.

Іванець Т. Особливості інституту бюрократії в сучасній Японії. Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів ХХІ підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2019. С. 136-137.

Іванець Т. М. Особливості виборів

до Палати Радників Японії 2016 р. // Питання сходознавства в Україні: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 6 – 7 квітня 2017. Харків, 2017. С. 50–51. URL : <http://foreign-languages.karazin.ua/re-sources/81def18cb392eb6ac180ecacc635a9db.pdf>

Іванець Т. М. Особливості виборчого процесу в сучасній Японії // Електронний науково-практичний журнал «S.P.A.C.E. / Society, Politics, Administration in Central Europe». № 3. 2017. С. 15–19.

Іванець Т. М. Вплив економічної ситуації на зміни в партійно-політичній системі Японії // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Міжнародні відносини». № 6. 2017. С. 114–119.

Іванець Т. М. Нормативно-правове забезпечення діяльності політичних партій Японії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. № 16. 2016. С. 234–241.

Іванець Т. М. Партія Реформації Японії як продукт трансформації японської партійної системи: концептуальні засади та ідеологічна платформа // Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць. № 94 (3). 2015. С. 429–433.

Лисак В. Ф., Іванець Т. М. Особливості розвитку та основні напрямки співпраці між Україною та Японією на сучасному етапі (2012–2015 роки) // «Гілея» (науковий вісник) : Збірник наукових праць. – К., 2015. Випуск 96. – 2015. С. 465–471.

Іванець Т. М. Структура та особливості сучасної

							партійної системи Японії // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. № 11. 2014. С. 115–121.
125607	Парлюк Владислав Ігорович	Старший викладач, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Томський державний університет, рік закінчення: 1997, спеціальність: Історія	19	Політологія	Парлюк В. І. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни «Політологія». Маріуполь: МДУ. 75 с Парлюк В.І. Использование интерактивных технологий обучения в вузовском курсе «Политология» / В.И. Парлюк // Тенденции и инновации современной науки: Материалы VII Международной научно-практической конференции (тезисы докладов). 16 апреля 2013 г. : Сборник научных трудов. – Краснодар, 2013. – 104 с. – С. 34 Парлюк В.І. Інтерактивна технологія опрацювання дискусійних питань у викладанні політології в вузі / В.І. Парлюк // Міжнародна діяльність університетів як фактор інноваційного розвитку вищої школи: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної заочної конференції (18 вересня 2015 року). – Маріуполь, 2015. – 385 с. – С. 86-87 Tryma K., Karaman K., Parlyk V., Svetlakova M. Transformation of the Political Parties of the EU Member States // International Journal of Criminology and Sociology. Lifescience Global. 2020. № 9. Pp. 2224-2234 Політичні реформи в Україні: перехід від трансформації до модернізації / В.І. Парлюк // Грані: науково-теоретичний альманах / Гол. ред. С.А. Квітка. – Дніпропетровськ: «Видавництво «Грані», 2016. – Вип. 129 (1). – 134 с. - С. 47-52 Парлюк В.І. Трансформація

партійної системи
Австрії / В.І. Парлюк
// Вісник
Маріупольського
державного
університету. Сер. :
Історія. Політологія. -
2016. - Вип. 17. – 316 с.
- С. 226 – 234.
Парлюк В.І.
Президентські вибори
2016 р. як показник
трансформації
партійної системи
Австрії / В.І. Парлюк
// Вісник
Маріупольського
державного
університету. Сер. :
Історія. Політологія. -
2017. - Вип. 18. – 430
с. - С. 278 - 288
Парлюк В.І.
Ліберальний
напрямок в партійній
системі сучасної
Австрії / В.І. Парлюк
// Гілея: науковий
вісник. Збірник
наукових праць / Гол.
ред. В.М. Вашкевич. –
К.: «Видавництво
«Гілея», 2017. – Вип.
122 – С. 430-434
Парлюк В. І. Пошук
напрямів виходу з
кризи соціал-
демократичного руху
Австрії /
В. І. Парлюк //
Науково-теоретичний
альманах «Грані».
2019. Т. 22. №2. С. 69-
79. DOI:
10.15421/171924
Парлюк В. І. Роль мас-
медіа у формуванні
політичного
світогляду та
трансформації
виборчих стратегій
політичних партій
Австрії // «Вісник
НЮУ імені Ярослава
Мудрого». Серія:
Філософія, філософія
права, політологія,
соціологія. 2019. Т. 2.
№41. С. 152-172. DOI:
<https://doi.org/10.21564/2075-7190.41.168318>
Караман К.,
Сенатосенко В.,
Парлюк В., Трима К.
Направления,
векторы, тенденции,
перспективы процесса
трансформации
партийно-
политических систем
стран-членов
Европейского союза //
Молдавский журнал
международного
права и
международных
отношений. № 1. Том
15. 2020 г. С. 116-134.
Парлюк В.І.
Особливості
створення політичних

партій в Австрії / В.І. Парлюк // Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів ХІХ підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2017. – 344 с. – С. 168-170.

Парлюк В.І. Академічна мобільність як чинник розвитку процесу інтернаціоналізації вищої освіти в Україні / В.І. Парлюк // Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності сучасного університету: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2017 року). – Маріуполь, 2017. – 372 с. – С. 221-224

Парлюк В.І. Молодіжні осередки політичних партій Австрії / В.І. Парлюк // Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів ХХ підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2018. – 368 арк. . – С. 142-145

Парлюк, В. І. До питання студентоцентрованого навчання та викладання / В. І. Парлюк // Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18-19 квітня 2018 р. - Маріуполь : МДУ, 2018. - С .186-187

Парлюк В.І. Рівень електоральної стійкості партійної системи Австрії (2006 - 2017 рр.) / В.І. Парлюк // Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу: Збірник матеріалів Восьмої

Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (25 травня 2018 р.) / Під заг. ред. К. В. Балабанова. - Маріуполь : МДУ, 2018. - с. 177-184
Парлюк В. Поляризація громадської думки та позицій провідних політичних сил Німеччини та Австрії в контексті «української кризи» // Європейський Донбас: внесок німців у розвиток Донецького Приазов'я (кінець XVIII - початок XX ст.) й уроки для сьогодення: матеріали Круглого столу, Маріуполь, 19 жовтня 2018 р. / за ред. С. Пахоменка. Маріуполь, 2018. С. 31-35
Парлюк В.І. Австрійська Партія Свободи - євроскептики, популісти або екстремісти? // Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ/ За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2019. – С. 88-90
Парлюк В. І. Ідентаристський рух в Австрії як відображення настроїв населення Європейського Союзу: всебічний аналіз // Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу: Збірник матеріалів Дев'ятої Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (24 травня 2019 р.) / Під заг. ред. К. В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2019 . С. 117-124.
Parlyk V.I. Austria's accession to the EU: an information and communication campaign and political parties // Proceedings of XXXXX International scientific conference - Place of science in the modern world. Morrisville, Lulu
Парлюк В. І. Реалізація гендерних

						<p>квот політичними партіями Австрії // Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ. 2020. С. 84-86</p> <p>Парлюк В. І. Дострокові парламентські вибори 2019 р. в Австрії: стислий аналіз // Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу: Збірник матеріалів Десятої Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (29 травня 2020 р.) / Під заг. ред. К. В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2020. С. 160-165</p>	
70671	Новікова Світлана Віталіївна	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Маріупольський й гуманітарний інститут Донецького державного університету, рік закінчення: 1996, спеціальність: історія та новогрецька мова, Диплом кандидата наук ДК 034337, виданий 11.05.2006, Атестат доцента 12/ДЦ 024682, виданий 14.04.2011</p>	21	Історія України	<p>Новікова С.В. Діяльність судноплавних компаній у Маріуполі (остання чверть XIX – початок XX ст.) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2016. – Вип. 15. – С.57-63.</p> <p>Новікова С.В. Розвиток міської інфраструктури Маріуполя (XIX – початок XX ст.) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2017. – Вип.19. – С. 31 – 44.</p> <p>Новікова С.В. Участь Маріупольського повітового земства у розвитку шкільної освіти у Маріупольському повіті у 1870 – на початку XX ст. // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип.20. – С. 46 – 58.</p> <p>Новікова С.В. Розвиток професійно-технічної освіти в Маріупольському повіті (остання</p>

						<p>трегина XIX – початок XX ст.) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2015. – Вип.12. – С.71-80. Novikova, S., Korobka, V., Korobka J. GermanportraitsofMariupolAzovSearegion (secondhalf of XIX – beginningofthe XX c) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. 2018. Вип.22-23. С. 59-71. URL : http://91.250.23.215:8080/jspui/bitstream/123456789/1453/1/german_portraits.pdf</p> <p>Σβεtlána Νοβικοβά. Η οικονομική ανάπτυξη της Μαριούπολης τον 19ο αιώνα //Οιελληνεσθησ αζοφικησ 18οσ – αρχεσ 20ου αιωνα. Νέεσ προσεγγίσεισστηνιστορί α τωνΕλλήνωντησνότιασ Ρωσίασ /επιμέλεια ΕυρυδίκηΣιφναίου– Τζελίνα Χαρλαύτη. Αθήνα, 2015. Σ. 391-414.</p> <p>SvitlanaNovikovaandViraVolonyts Ethnic factorin the economic development of Mariupol (late 18th – early 20th century), розділ монографії «BetweenGrainandOil fromtheAzovtoCaucasus: Theport-citiesof the eastern coastof the Black Sea, late 18th – early 20th centuries». Видавництво Rethymnon, Crete 2020, С.259-298. URL: https://books.blacksea.gr/en/18/</p>	
311352	Казачков Михайло Геннадійович	Доцент, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	Диплом кандидата наук ДК 012855, виданий 12.12.2001	24	Безпека життєдіяльності	<p>Molecular identification and functional characterization of a cyanogenic glucosyltransferase from flax (<i>Linum usitatissimum</i>). Michael Kazachkov, Qiang Li,^{2*}a, Wenyun Shen, Liping Wang, Peng Gao^{1*}c, Daoquan Xiang, Raju Datlal, Jitao Zou. February 2020PLoS ONE 15(2):e0227840. Xue Pan, Guanqun Chen, Michael Kazachkov, Michael S. Greer, Kristian Mark P. Caldo, Jitao Zou, and Randall J. Weselake. In</p>

vivo and In vitro
Evidence for
Biochemical Coupling
of Reactions Catalyzed
by
Lysophosphatidylcholin
e Acyltransferase and
Diacylglycerol
Acyltransferase.
J.Biol.Chem. 2015
Jul17.
Wang L, Kazachkov M,
Shen W, Bai M, Wu H,
Zou J. Deciphering the
roles of Arabidopsis
LPCAT and PAH in
phosphatidylcholine
homeostasis and
pathway coordination
for chloroplast lipid
synthesis. Plant J.2014
Sep 30.
Xue Pan, Guanqun
Chen, Michael
Kazachkov, Michael S.
Greer, Kristian Mark P.
Caldo, Jitao Zou, and
Randall J. Weselake. In
vivo and In vitro
Evidence for
Biochemical Coupling
of Reactions Catalyzed
by
Lysophosphatidylcholin
e Acyltransferase and
Diacylglycerol
Acyltransferase.
J.Biol.Chem. 2015
Jul17.
José María Arroyo-
Caroa, Tarik Chileha,
Michael Kazachkov,
Jitao Zoub, Diego López
Alonsoa, Federico
García-Marotoa. The
multigene family of
lysophosphatidate
acyltransferase (LPAT)-
related enzymes in
Ricinus communis.
Cloning and molecular
characterization of two
LPAT genes that are
expressed in castor
seeds. Plant Sci. 2013
Feb;199-200:29-40.
Candow Darren G;
Little Jonathan P;
Chilibeck Philip D;
Abeysekara Saman;
Zello Gordon;
Kazachkov Michael;
Cornish Stephen M; Yu
Peter H. Low-Dose
Creatine Combined
with Protein during
Resistance Training in
Older Men. // Medicine
& Science in Sports &
Exercise. 40(9):1645-
1652, September 2008.
Philip D Chilibeck,
Darren G Candow,
Jonathan Little, Tanya
Grand, Saman
Abeysekara, Gordon
Zello, Michael
Kazachkov, Peter Yu.
Effect of Low-Dose
Creatine Monohydrate
Supplementation on

						<p>Muscle Protein Catabolism and Formaldehyde Production in Older Men // Med Sci Sports Exerc. 2007 May. Michael Kazachkov, Kun Chen, Sergey Babiy, and Peter H. Yu. Evidence for in Vivo Scavenging by Aminoguanidine of Formaldehyde Produced via Semicarbazide-Sensitive Amine Oxidase-Mediated Deamination // THE JOURNAL OF PHARMACOLOGY AND EXPERIMENTAL THERAPEUTICS Vol.322:1201–1207, 2007</p> <p>Qian Zheng, John Qiang Li, Michael Kazachkov, Kede Liu, Jitao Zou. Identification of Brassica napus lysophosphatidylcholine acyltransferase genes through yeast functional screening. Phytochemistry. 2012 Mar;75:21-31. Epub 2011 Dec 31.</p>	
292189	Вагабова Анастасія Олегівна	Асистент, Основне місце роботи	Факультет філології та масових комунікацій	Диплом бакалавра, Маріупольський державний університет, рік закінчення: 2013, спеціальність: 040301 Практична психологія	3	Основи психології	<p>Вагабова А.О. Психологічний аналіз категорії переживання у зарубіжній та вітчизняній психології. Актуальні проблеми психології. Том 1. Випуск 57. 2020, с.59-66;</p> <p>Вагабова А.О. Особливості феномен переживання у психології. Збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених «Молода наука – 2019» : у 5 т. / Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. Т.2. 353с.</p> <p>Вагабова А.О. Особливості впливу переживання любові на розвиток особистості. Збірник тез доповідей ІІ всеукраїнської інтернет (он-лайн) конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених 21-23 березня 2019 року. Маріуполь: МДУ, 2019. 77 с.</p> <p>Вагабова А.О. Психологічні особливості переживання любові особистістю. Актуальні проблеми науки та освіти:</p>

						<p>Збірник матеріалів ХХІ підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2019. 262 с.</p> <p>Вагабова А.О. Психологічні аспекти переживання любові в міжособистісних стосунках. ІІ Всеукраїнська науково-практична конференція «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку», Запорізький національний університет, 2019. С.162.</p> <p>Вагабова А.О. Психологічні особливості феномену переживання в міжособистісних стосунках стосунках. Актуальні проблеми науки й освіти: Збірник матеріалів ХХІ підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ. С. 182-183.</p> <p>Вагабова А.О. Значення феномену переживання у життєдіяльності особистості. Збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених «Молода наука – 202». Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. Т.2. С. 171-172.</p>	
94064	Ніколенко Тамара Іванівна	Доцент, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	<p>Диплом магістра, Маріупольський державний гуманітарний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 050103 Міжнародна економіка, Диплом кандидата наук ДК 024131, виданий 23.09.2014</p>	12	Основи економічної теорії	<p>Nikolenko T. Economic-Mathematical Model for Assessing the Sensitivity of International Innovation and Investment Projects / T. Nikolenko, O. Shtepa, V. Matsuka, S. Suprunenko, O. Galenko, S. Kropelnytska // International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE). - 2019. – Volume 8, Issue-12. – P.140-145 (Scopus).</p> <p>Nikolenko T., Bezzubchenko O., Zakharova O., Mityushkina K. Assessment of countries' international investment activity in</p>

the context of ensuring economic security // Problems and Perspectives in Management. – 2020. – 18(4). – P. 72-84 (Scopus).

Nikolenko T. Investment security as a component of the state's economic security // Вісник МДУ. Серія : Економіка. – 2020. – Вип. 20.

Nikolenko T. Peculiarities of development of transnational corporations investment activities in the world economy / T. Nikolenko, I. Ivanova // Вісник МДУ. Серія : Економіка. – 2019. – Вип. 18. – С. 5–13.

Nikolenko T. The influence of the activities of MNCs on the development of the world economies / T. Nikolenko, I. Ivanova // Вісник МДУ. Серія : Економіка. – Маріуполь, 2018. – Вип. 15. – С. 132–144.

Ніколенко Т.І. Конкурентоспроможність національної інноваційної системи України в контексті забезпечення міжрегіонального співробітництва // Вісник МДУ. Серія: Економіка. – 2017. – Вип. 14. – С. 53-63.

Ніколенко Т.І. Особливості інноваційно-інвестиційного розвитку ЄС в контексті міжрегіонального співробітництва // Вісник МДУ. Серія: Економіка. – 2015. – Випуск 10. – С. 78-87.

Ніколенко Т.І. Міжнародна інвестиційна діяльність: [Навчальний посібник] / Т.І. Ніколенко, В.М. Мацука. – Маріуполь: МДУ, 2016. – 164 с.

Ніколенко Т.І. Інноваційна складова міжрегіонального співробітництва // Розвиток організаційно-економічних моделей міжрегіонального співробітництва в умовах поглиблення європейської інтеграції: монографія / Під заг. ред. О.В.

						<p>Булатової. – Маріуполь: МДУ, 2017. – 226 с. – С. 204-213.</p> <p>Ніколенко Т.І. Вплив інноваційної складової на соціально-економічний розвиток України // Розвиток міжнародної конкурентоспроможності регіону в умовах глобальної інтеграції: Монографія / За ред. наук. ред. О.В. Булатової. – Маріуполь, 2014. – С.232-241.</p>
100246	Слющинський Богдан Васильович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом доктора наук ДД 009203, виданий 23.11.2011,</p> <p>Диплом кандидата наук ДК 015911, виданий 09.10.2002,</p> <p>Атестат доцента ДЦ 006972, виданий 18.02.2003,</p> <p>Атестат професора 12ПР 007244, виданий 10.11.2011</p>	40	<p>Вступ до фаху</p> <p>С.232-241. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Вступ до фаху» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. Б. В. Слющинський. Маріуполь: МДУ, 2021. 45 с.</p> <p>Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково-педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020</p> <p>Центр підвищення кваліфікації та післядипломної освіти Маріупольського державного університету.</p> <p>«Розвиток професійної компетентності викладача ВНЗ» (108 годин) № 1ПК2693428/000429-16 від 09.12.2016</p> <p>Слющинський Б. В. Інформаційна культура: загальний курс (підручник).2016. 646 с.</p> <p>Слющинський Б. В. Соціологія громадської думки: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю».2013. 58 с.</p> <p>Слющинський Б. В. Філософія освіти: навчально-методичний посібник.2013. 133 с.</p> <p>Слющинський Б.В. Соціологія</p>

управління.
Навчально-методичний посібник.
Маріуполь: МДУ, 2018.144 с.

Слющинський Б. В. Цінносні організації, самоорганізації та управління в оптиці соціологічної аналітики. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія. 2016. Вип. 12. С. 148–159

Слющинський Б. В. Етнічні ідентичності в дзеркалі культури сучасного українського Приазов'я. Вісник Маріупольського державного університету. Серія:Філософія, культурологія, соціологія.2016. Вип. 12. С. 138–148.

Слющинський Б. В. Вплив етнонаціонального складу населення українського Приазов'я на формування ціннісних орієнтацій спільноти сучасного регіону. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія.2016. Вип. 13. С. 139–146.

Слющинський Б. В. Ценностные приоритеты и реальные характеристики трудовой жизни населения Украины. Вісник Маріупольського державного університету: Серія «Філософія. Культурологія. Соціологія». Маріуполь: Науковий світ, 2018. Вип. 15. С.106–119.

Слющинський Б. В. Роль етнокультурних та етноконфесійних чинників у формуванні ціннісних орієнтацій населення українського Приазов'я. Вісник Маріупольського державного університету: Серія «Філософія. Культурологія. Соціологія». Маріуполь: Науковий світ, 2018. Вип. 15. С.119–127.

Слющинський Б. В. Вплив етнокультурних і етноконфесійних чинників на ціннісні орієнтації та настанови соціальних спільнот українського Приазов'я. Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. 2017. № 1 (25). С. 46–52.

Слющинський Б. В. Міжкультурна комунікація як регулятор міжособистісних відносин суспільства. Нова парадигма : соціологічні науки [журнал наукових праць]. 2016. Вип. 130. С. 82–91.

Слющинський Б. В. Музична культура як предмет соціологічного аналізу. Соціальні технології : Актуальні проблеми теорії та практики. 2016. Вип. 72. С. 62–69.

Слющинський Б. В. Зайнятість населення на ринку праці українського Приазов'я. Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації та перспективи розвитку: зб. наук. праць VII Міжнар. наук. конференції. 2016. С. 54–60.

Слющинський Б. В. Етнічні ідентичності в дзеркалі культури сучасного українського Приазов'я. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія. 2016. Вип. 12. С. 138–148.

Слющинський Б.В. Формування та зміни громадської думки як соціокультурного феномену: від Г.Гегеля до сучасності. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія. 2018. Вип. 16. С. 97–103.

Слющинський Б. В. Інформаційна культура: загальний курс (підручник). 2016. 646 с.

Слющинський Б. В. Соціологія громадської думки:

						<p>навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю».2013. 58 с.</p> <p>Слющинський Б. В. Філософія освіти: навчально-методичний посібник.2013. 133 с.</p> <p>Слющинський Б.В. Соціологія управління. Навчально-методичний посібник. Маріуполь: МДУ, 2018.144 с.</p>	
325992	Грачова Тетяна Миколаївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет філології та масових комунікацій	<p>Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1993, спеціальність: Українська мова та література, Диплом кандидата наук ДК 019868, виданий 02.07.2003, Аттестат доцента 12/ДЦ 020049, виданий 30.10.2008</p>	26	Українська мова (за професійним спрямуванням)	<p>AntonenkoT., KachmarO., TsybulkoO., GrachovaT., KonovalovaM.Scientific ApproachestoPostmodernSpirituality: TheoreticalandMethodologicalAspects.PostmodernOpenings, 2020. 11(2 Supl 1), P. 200-214.10</p> <p>Грачова Т. М. Коновалова М. М. Поетичний простір Леоніда Галала. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія/ гол. ред. К.В. Балабанов; відп. ред. серії С.В. Безчотнікова. Маріуполь: МДУ, 2015. Вип. 12 С. 5 – 10.</p> <p>Грачова Т. М. Коновалова М. М. Виявлення фахової компетентності письменника крізь вимір художнього твору на уроці української літератури. Вісник МДУ. Серія: Філологія. 2016. Вип. 15. С. 7-12</p> <p>Грачова Т. М. Коновалова М. М. Естетизація учнівської свідомості у старшій школі (на матеріалі дискурсивної практики М. Хвильового). Науковий журнал «Молодий учений», 2017. №9. С.324 – 329</p> <p>Мельничук І.В., Грачова Т.М. «Лямент по отцю Іоанну Васильевичу» в контексті анатомічного дискурсу українського поетичного гобароко. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». Острого: Вид-во</p>

						<p>НаУОА, 2017. Вип. 67. С. 203-207.</p> <p>Коновалова М. М. Грачова Т. М. Україна і жінка в художньому просторі драми Л. Коваленко «Домаха»</p> <p>Південний архів (Філологічні науки): Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Випуск LXX (70). Херсон, 2017.</p> <p>Концептуальне розуміння авторської майстерності у дискурсі сучасної шкільної літературної освіти: Навчально-методичний посібник Т. М. Грачова, М. М. Коновалова. 2-ге вид., доповн. Маріуполь: ПрінтСервіс, 2016. 180 с.</p>	
362282	Зубченко Олександр Сергійович	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Запорізький державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 040202 Соціальна робота, Диплом кандидата наук ДК 045198, виданий 12.03.2008</p>	2	Загальні соціологічні теорії	<p>Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Загальні соціологічні теорії» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. О.С.Зубченко. Маріуполь: МДУ, 2021. 22 с.</p> <p>Зубченко О.С. Інституційні та структурні ефекти виборчої системи у місцевій виборчій кампанії-2020 (регіональний аспект) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія. Культурологія. Соціологія. 2020. Вип.20. (У друці).</p> <p>Зубченко О.С. Проект «Місця пам'яті Української революції 1917-1921 років» як педагогічна технологія національно-патріотичного виховання школярів та студентів // Управління освітніми процесами: розвиток в умовах реформування: колективна монографія. Вища школа управління та адміністрації. Ополе, 2021. (У друці).</p> <p>Зубченко О.С. «Розколоте</p>

						голосування» в електоральному просторі Запорізького регіону в 2015-2020 роках // Альманах науки. 2020. № 45. с. 29-35. Зубченко О.С. Особливості місцевих виборів-2020 у Запорізькій області: Збірник тез доповідей щорічної наукової конференції студентів та викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2021. Зубченко А.С. Запорожцы хотят дышать чистым воздухом и видеть в горсовете новые партии. URL : https://golos.zp.ua/stat/237734/zaporozhcy-hotjat-dyshat-chistym-vozduhom-i-videt-v-gorsovete-novye-partii Зубченко А. С. Динамика регионального электорального пространства Южной Украины в 2006-2007 гг. // Соціальна перспектива і регіональний розвиток: філософія, політика, соціологія. Збірник наукових праць / Гол. Ред. М.А. Лепський. Випуск 4. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2010. с. 165-175. Зубченко А.С. Разноразное голосование: региональный аспект // Соціальні технології: актуальні проблематика та практики управління. Вип. 44. Запоріжжя: КПУ, 2010. с. 72-81.	
362282	Зубченко Олександр Сергійович	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Запорізький державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 040202 Соціальна робота, Диплом кандидата наук ДК 045198, виданий 12.03.2008	2	Соціологія освіти і молоді (з курсовою роботою)	Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Соціологія освіти і молоді» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. О.С.Зубченко. Маріуполь: МДУ, 2021. 42 с. Зубченко О.С. Інституційні та структурні ефекти виборчої системи у місцевій виборчій кампанії-2020

(регіональний аспект)
// Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія:
Філософія.
Культурологія.
Соціологія. 2020.
Вип.20. (У друці).
Зубченко О.С. Проект
«Місця пам'яті
Української революції
1917-1921 років» як
педагогічна
технологія
національно-
патріотичного
виховання школярів
та студентів //
Управління освітніми
процесами: розвиток в
умовах
реформування:
колективна
монографія. Вища
школа управління та
адміністрації. Ополе,
2021. (У друці).
Зубченко О.С.
«Розколоте
голосування» в
електоральному
просторі Запорізького
регіону в 2015-2020
роках // Альманах
науки. 2020. № 45. с.
29-35.
Зубченко О.С.
Особливості місцевих
виборів-2020 у
Запорізькій області:
Збірник тез доповідей
щорічної наукової
конференції студентів
та викладачів МДУ /
За заг. ред. К.В.
Балабанова.
Маріуполь: МДУ,
2021.
Зубченко А.С.
Запорожцы хотят
дышать чистым
воздухом и видетъ в
горсовете новые
партии. URL :
<https://golos.zp.ua/stati/237734/zaporozhchy-hotjat-dyshat-chistym-vozduhom-i-videt-v-gorsovete-novyie-partii>
Зубченко А. С.
Динамика
регіонального
електорального
пространства Южной
Украины в 2006-2007
гг. // Соціальна
перспектива і
регіональний
розвиток: філософія,
політика, соціологія.
Збірник наукових
праць / Гол. Ред. М.А.
Лепський. Випуск 4.
Запоріжжя: КСК-
Альянс, 2010. с. 165-
175.
Зубченко А.С.
Разноуровневое
голосование:
регіональний аспект

							// Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики управління. Вип. 44. Запоріжжя: КПУ, 2010. с. 72-81.
362282	Зубченко Олександр Сергійович	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Запорізький державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 040202 Соціальна робота, Диплом кандидата наук ДК 045198, виданий 12.03.2008	2	Основи наукового дослідження	Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Основи наукового дослідження» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. О.С.Зубченко. Маріуполь: МДУ, 2021. 22 с. Зубченко О.С. Інституційні та структурні ефекти виборчої системи у місцевій виборчій кампанії-2020 (регіональний аспект) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія. Культурологія. Соціологія. 2020. Вип.20. (У друці). Зубченко О.С. Проект «Місця пам'яті Української революції 1917-1921 років» як педагогічна технологія національно-патріотичного виховання школярів та студентів // Управління освітніми процесами: розвиток в умовах реформування: колективна монографія. Вища школа управління та адміністрації. Ополе, 2021. (У друці). Зубченко О.С. «Розколоте голосування» в електоральному просторі Запорізького регіону в 2015-2020 роках // Альманах науки. 2020. № 45. с. 29-35. Зубченко О.С. Особливості місцевих виборів-2020 у Запорізькій області: Збірник тез доповідей щорічної наукової конференції студентів та викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2021. Зубченко А.С. Запорожцы хотят дышать чистым воздухом и видеть в

							<p>горсовете новые партии. URL : https://golos.zp.ua/stati/237734/zaporozhchy-hotjat-dyshat-chistym-vozduhom-i-videt-v-gorsovete-novye-partii Зубченко А. С. Динамика регионального электорального пространства Южной Украины в 2006-2007 гг. // Соціальна перспектива і регіональний розвиток: філософія, політика, соціологія. Збірник наукових праць / Гол. Ред. М.А. Лепський. Випуск 4. Запоріжжя: КСК- Альянс, 2010. с. 165- 175. Зубченко А.С. Разноуровневое голосование: региональный аспект // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики управління. Вип. 44. Запоріжжя: КПУ, 2010. с. 72-81.</p>
100246	Слюцинський Богдан Васильович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом доктора наук ДД 009203, виданий 23.11.2011, Диплом кандидата наук ДК 015911, виданий 09.10.2002, Атестат доцента ДЦ 006972, виданий 18.02.2003, Атестат професора 12ПР 007244, виданий 10.11.2011</p>	40	Соціологія управління	<p>Слюцинський Б.В. Соціологія управління. Навчально- методичний посібник. Маріуполь: МДУ, 2018.144 с. Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково- педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020 Центр підвищення кваліфікації та післядипломної освіти Маріупольського державного університету. «Розвиток професійної компетентності викладача ВНЗ» (108 годин) № 1ПК2693428/000429- 16 від 09.12.2016 Слюцинський Б. В. Інформаційна культура: загальний курс (підручник).2016. 646 с. Слюцинський Б. В. Соціологія громадської думки: навчально- методичний посібник для студентів спеціальності «Реклама та зв'язки з</p>

громадськiстю».2013.
58 с.
Слющiнський Б. В.
Фiлософiя освiти:
навчально-
методичний
посiбник.2013. 133 с.
Слющiнський Б.В.
Соцiологiя
управлiння.
Навчально-
методичний посiбник.
Марiуполь: МДУ,
2018.144 с.
Слющiнський Б. В.
Цiнноснi органiзацiї,
самоорганiзацiї та
управлiння в оптiцi
соцiологiчної
аналiтики. Вiсник
Марiупольського
державного
унiверситету. Серiя :
Фiлософiя,
культурологiя,
соцiологiя. 2016. Вип.
12. С. 148–159
Слющiнський Б. В.
Етнiчнi iдентичностi в
дзеркалi культури
сучасного
українського
Приазов'я. Вiсник
Марiупольського
державного
унiверситету.
Серiя:Фiлософiя,
культурологiя,
соцiологiя.2016. Вип.
12. С. 138–148.
Слющiнський Б. В.
Вплив
етнонацiонального
складу населення
українського
Приазов'я на
формування цiннiсних
орiєнтацiй спiльноти
сучасного рeгiону.
Вiсник
Марiупольського
державного
унiверситету. Серiя
:Фiлософiя,
культурологiя,
соцiологiя.2016. Вип.
13. С. 139–146.
Слющiнський Б. В.
Ценностнiе прiоритет
и реальнiе
характеристики
трудоу життi
населення
України.Вiсник
Марiупольського
державного
унiверситету: Серiя
«Фiлософiя.
Соцiологiя».
Марiуполь: Науковий
свiт, 2018.Вип. 15.
С.106–119.
Слющiнський Б. В.
Роль етнокультурних
та етноконфесiйних
чинникiв у
формуваннi цiннiсних
орiєнтацiй населення
українського
Приазов'я. Вiсник

Маріупольського державного університету: Серія «Філософія, Культурологія, Соціологія».

Маріуполь: Науковий світ, 2018. Вип. 15. С.119–127.

Слющинський Б. В. Вплив етнокультурних і етноконфесійних чинників на ціннісні орієнтації та настанови соціальних спільнот українського Приазов'я. Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. 2017. № 1 (25). С. 46–52.

Слющинський Б. В. Міжкультурна комунікація як регулятор міжособистісних відносин суспільства. Нова парадигма : соціологічні науки [журнал наукових праць]. 2016. Вип. 130. С. 82–91.

Слющинський Б. В. Музична культура як предмет соціологічного аналізу. Соціальні технології : Актуальні проблеми теорії та практики. 2016. Вип. 72. С. 62–69.

Слющинський Б. В. Зайнятість населення на ринку праці українського Приазов'я. Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації та перспективи розвитку: зб. наук. праць VII Міжнар. наук. конференції. 2016. С. 54–60.

Слющинський Б. В. Етнічні ідентичності в дзеркалі культури сучасного українського Приазов'я. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія. 2016. Вип. 12. С. 138–148.

Слющинський Б.В. Формування та зміни громадської думки як соціокультурного феномену: від Г.Гегеля до сучасності. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія. 2018. Вип.

						16. С. 97–103. Слющинський Б. В. Інформаційна культура: загальний курс (підручник).2016. 646 с. Слющинський Б. В. Соціологія громадської думки: навчально- методичний посібник для студентів спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю».2013. 58 с.	
125482	Цибулько Ольга Сергіївна	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом бакалавра, Маріупольськи й гуманітарний інститут Донецького національного університету, рік закінчення: 2004, спеціальність: 030301 Історія, Диплом бакалавра, Маріупольськи й державний університет, рік закінчення: 2020, спеціальність: 014 Середня освіта, Диплом магістра, Маріупольськи й державний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 030301 Історія, Диплом магістра, Маріупольськи й державний університет, рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом кандидата наук ДК 060986, виданий 01.07.2010, Атестат доцента АД 002972, виданий 15.10.2019	10	Соціальна структура суспільства	Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково- педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020 Tsybulko O., Dubinina V. Hermeneutics as the Methodology of interpretation of languages and texts of extraterrestrial intelligence Philosophy and Cosmology, Volume 22, 2019. Academic journal. Editor-in-chief Oleg Bazaluk. Kyiv: ISPC, 2019 P. 101-108. Tsybulko O., Osipstov A. Conceptuality and communication at the philosophical tradition of Richard Rorty. СХІД: Аналітично- інформаційний журнал. Філософські науки. № 1 (159) січень-лютий 2019. С.10-14. Цибулько О.С., Осіпцов А.В. Людина та динамічна концепція свободи у прагматизмі Джона Дьюї. Гілея: науковий вісник. К.: «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 142 (№ 3). Ч. 2. Філософські науки. С.112-116. Цибулько О.С. Цінності освітньої парадигми Джона Дьюї. Гілея: науковий вісник. К.: «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 143 (№ 4). Ч. 2. Філософські науки. С.189-192. Цибулько О.С., Осіпцов А.В. Еволюційні трансформації ідей прагматизму. Освітній дискурс: збірник наукових праць. № 12 (4): філософські

науки. К.:
«Видавництво
«Гілея», 2019.
Цибулько О.С.,
Осіпцов А.В.
Рефлексивний досвід
прагматичних уявлень
Д. Дьюї про знання та
істину. VERSUS:
науково-теоретичний
часопис. 2018. № 1-2
(11-12). С. 9-15.
Слющинський Б.В.,
Цибулько О.С.
Філософія освіти.
Навчально-
методичний посібник.
Маріуполь: МДУ,
2013. 133 с.
Цибулько О.С.
Реалізація ідеї
проблемного
навчання Джона Дьюї
у вищій школі.
Матеріали
міжнародної науково-
практичної
конференції
«Міжнародна
діяльність
університетів як
фактор інноваційного
розвитку вищої
школи» (18 вересня
2015 р). Маріуполь,
2015. С.29-30.
Цибулько О.С.
Визначення людини у
соціоцентризмі.
Актуальні проблеми
науки та освіти: зб.
матер. XVIII підсумк.
наук.-практ. конф.
викл., м. Маріуполь,
05 лютого 2016 р. / за
заг. ред. К. В.
Балабанова.
Маріуполь, 2016 С.
180–181
Цибулько О.С.
Призначення
філософського знання
у сучасному
інформаційному
суспільстві. Збірник
матеріалів
міжнародної науково-
практичної
конференції
«Інтернаціоналізація
як фактор
конкуренгоспроможн
ості сучасного
університету» / За заг.
ред. К. В. Балабанова.
Маріуполь : МДУ, 2017
С. 176-178.
Цибулько О.С.
Духовність та
релігійність – межі
взаємодії. Освіта і
наука у мінливому
світі: проблеми та
перспективи розвитку.
Матеріали
Міжнародної наукової
конференції. 29-30
березня 2019 р., м.
Дніпро, Частина II.
Наук. ред. О.Ю.
Висоцький. Дніпро:

							СПД «Охотнік», 2019. С. 268-269. Цибулько О.С. Духовні цінності в освітньому просторі. Нова українська школа в умовах викликів сучасності: збірник тез доповідей I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11 квітня 2019 року. За заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької. Маріуполь: МДУ, 2019. С. 57-59.
100246	Слющинський Богдан Васильович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом доктора наук ДД 009203, виданий 23.11.2011, Диплом кандидата наук ДК 015911, виданий 09.10.2002, Аттестат доцента ДЦ 006972, виданий 18.02.2003, Аттестат професора 12ІПР 007244, виданий 10.11.2011	40	Соціологія масової комунікації	Слющинський Б. В. Інформаційна культура: загальний курс (підручник).2016. 646 с. Слющинський Б. В. Соціологія громадської думки: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю».2013. 58 с. Слющинський Б.В. Соціологія управління. Навчально-методичний посібник. Маріуполь: МДУ, 2018.144 с.Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації (м. Холм, Польща) науково-педагогічне стажування «Розвиток соціології у Європейському освітньому просторі» (120 годин) №403 від 25.08.2020 Центр підвищення кваліфікації та післядипломної освіти Маріупольського державного університету. «Розвиток професійної компетентності викладача ВНЗ» (108 годин) № 1ПК2693428/000429-16 від 09.12.2016 Слющинський Б. В. Інформаційна культура: загальний курс (підручник).2016. 646 с. Слющинський Б. В. Соціологія громадської думки: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю».2013. 58 с. Слющинський Б. В. Філософія освіти:

навчально-методичний посібник.2013. 133 с. Слющинський Б.В. Соціологія управління. Навчально-методичний посібник. Маріуполь: МДУ, 2018.144 с.

Слющинський Б. В. Цінносні організації, самоорганізації та управління в оптиці соціологічної аналітики. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія. 2016. Вип. 12. С. 148–159

Слющинський Б. В. Етнічні ідентичності в дзеркалі культури сучасного українського Приазов'я. Вісник Маріупольського державного університету. Серія:Філософія, культурологія, соціологія.2016. Вип. 12. С. 138–148.

Слющинський Б. В. Вплив етнонаціонального складу населення українського Приазов'я на формування ціннісних орієнтацій спільноти сучасного регіону. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія.2016. Вип. 13. С. 139–146.

Слющинський Б. В. Ценностные приоритеты и реальные характеристики трудовой жизни населения Украины. Вісник Маріупольського державного університету: Серія «Філософія. Культурологія. Соціологія». Маріуполь: Науковий світ, 2018. Вип. 15. С.106–119.

Слющинський Б. В. Роль етнокультурних та етноконфесійних чинників у формуванні ціннісних орієнтацій населення українського Приазов'я. Вісник Маріупольського державного університету: Серія «Філософія.

						<p>Культурологія. Соціологія».</p> <p>Маріуполь: Науковий світ, 2018. Вип. 15. С.119–127.</p> <p>Слющинський Б. В. Вплив етнокультурних і етноконфесійних чинників на ціннісні орієнтації та настанови соціальних спільнот українського Приазов'я. Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. 2017. № 1 (25). С. 46–52.</p> <p>Слющинський Б. В. Міжкультурна комунікація як регулятор міжособистісних відносин суспільства. Нова парадигма : соціологічні науки [журнал наукових праць]. 2016. Вип. 130. С. 82–91.</p> <p>Слющинський Б. В. Музична культура як предмет соціологічного аналізу. Соціальні технології : Актуальні проблеми теорії та практики. 2016. Вип. 72. С. 62–69.</p> <p>Слющинський Б. В. Зайнятість населення на ринку праці українського Приазов'я. Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації та перспективи розвитку: зб. наук. праць VII Міжнар. наук. конференції. 2016. С. 54–60.</p> <p>Слющинський Б. В. Етнічні ідентичності в дзеркалі культури сучасного українського Приазов'я. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія. 2016. Вип. 12. С. 138–148.</p> <p>Слющинський Б.В. Формування та зміни громадської думки як соціокультурного феномену: від Г.Гегеля до сучасності. Вісник Маріупольського державного університету. Серія :Філософія, культурологія, соціологія. 2018. Вип. 16. С. 97–103.</p>	
362282	Зубченко Олександр	Доцент, Основне	Історичний факультет	Диплом спеціаліста,	2	Методика викладання	Методичні рекомендації щодо

	Сергієвич	місце роботи		<p>Запорізький державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 040202 Соціальна робота, Диплом кандидата наук ДК 045198, виданий 12.03.2008</p>	соціології	<p>організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Методика викладання соціології» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» усіх форм навчання) / укл. О.С.Зубченко. Маріуполь: МДУ, 2021. 25 с. Зубченко О.С. Інституційні та структурні ефекти виборчої системи у місцевій виборчій кампанії-2020 (регіональний аспект) // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія. Культурологія. Соціологія. 2020. Вип.20. (У друці). Зубченко О.С. Проект «Місця пам'яті Української революції 1917-1921 років» як педагогічна технологія національно-патріотичного виховання школярів та студентів // Управління освітніми процесами: розвиток в умовах реформування: колективна монографія. Вища школа управління та адміністрації. Ополе, 2021. (У друці). Зубченко О.С. «Розколоте голосування» в електоральному просторі Запорізького регіону в 2015-2020 роках // Альманах науки. 2020. № 45. с. 29-35. Зубченко О.С. Особливості місцевих виборів-2020 у Запорізькій області: Збірник тез доповідей щорічної наукової конференції студентів та викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. Маріуполь: МДУ, 2021. Зубченко А.С. Запорожцы хотят дышать чистым воздухом и видеть в горсовете новые партии. URL : https://golos.zp.ua/stat-i/237734/zaporozhcy-hotjat-dyshat-chistym-vozduhom-i-videt-v-gorsovete-novye-partii</p>
--	-----------	--------------	--	---	------------	---

							<p>Зубченко А. С. Динамика регіонального електорального простору Южної України в 2006-2007 гг. // Соціальна перспектива і регіональний розвиток: філософія, політика, соціологія. Збірник наукових праць / Гол. Ред. М.А. Лепський. – Випуск 4. – Запоріжжя: КСК-Альянс, 2010. – с. 165-175.</p> <p>Зубченко А.С. Разноуровневое голосование: региональный аспект // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики управління. – Вип. 44. – Запоріжжя: КПУ, 2010. – с. 72-81.</p>
95089	Нікольченко Юзеф-Владислав Мойсейович	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Харківський державний університет ім. А.М. Горького, рік закінчення: 1970, спеціальність: Історія, Атестат доцента ДЦ 000902, виданий 22.10.1998</p>	22	Історія української культури	<p>Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття): ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах. / за загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. – т Ч 1. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 320 с.</p> <p>Упорядники: Г. І. Батичко, Л. Г. Дабло, О. О. Демідко, Ю. М. Нікольченко, Ю. В. Рябуха.</p> <p>Рісорджіменто й Україна: реалії та проблеми національно-духовного поступу XIX-початку XX століть // Епоха Рісорджіменто в історії та культурі Італії: колективна монографія / Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко та інші / за загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. – Маріуполь: МДУ, 2018. – 271 с. – С. 74-108.</p> <p>Сабадаш Ю., Нікольченко Ю., Дабло Л. Історія української культури: курс лекцій для культурологів / За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. - К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 168 с.</p> <p>Культурологія. Курс лекцій для студентів Маріупольського державного університету / укл. Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко, Л. Г. Дабло, О. С. Манякіна. За заг. ред. проф. Ю.</p>

С. Сабадаш. – Київ: Видавництво Ліра – К., 2021.- 216с.
Сабадаш Ю. С., Нікольченко Ю. М. Історія української культури. Курс лекцій для іноземних студентів / За заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш. – Маріуполь: МДУ, 2019. – 151 с.
Історія української культури: курс лекцій / Укладачі Ю.С. Сабадаш, Ю.М. Нікольченко, Л.Г. Дабло. За заг.ред. проф. Ю.С. Сабадаш. – Київ: Видавництво Ліра -К, 2020. – 168 с.
13.5. Нікольченко Ю. Збереження історико-культурних пам'яток України. Курс лекцій. – Маріуполь: МДУ, 2019. – 104 с.
Гуманістичні ідеали Північного Ренесансу в «Утопії» Томаса Мора / Ю.С.Сабадаш,Ю.М.Нікольченко// Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2017. – № 4. – С. 31-37 (Web of Science)
Особливості ювелірного мистецтва Київської Русі (скарби X-XIII ст. з Рівненщини) / Ю. М. Нікольченко, Ю.С. Сабадаш // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2018. – № 1. – С. 88–91 (Web of Science)
АльбрехтДюрер у мистецькій парадигмі німецького гуманізму / Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2018. – № 2. – С. 31-37 (Web of Science).
Культурницька парадигма у творчій спадщині Миколи Реріха/ Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2019. – № . – С. 91-95 (Web of Science)
Ретроспектива

пізнання історії та культури Волині у літописі Феодосія Софоновича // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: філософія, культурологія, соціологія. – Маріуполь: МДУ, 2019. – Вип. 18. – С. 63–71. Ю. М. Нікольченко, Т. М. Нікольченко.
(IndexCopernicus)
Рецензія на видання «Українець А. М. Традиційний одяг Рівненщини. У двох книгах. Книга 1. / А. М. Українець. – Рівне: У фарватері істин, 2019. – 208 с.» // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: філософія, культурологія, соціологія. – Маріуполь: МДУ, 2020. – Вип. 19. – С. – 149-157. Ю. М. Нікольченко, О. В. Головка.
(IndexCopernicus)
Гуманістичні ідеали Північного Ренесансу в «Утопії» Томаса Мора / Ю.С.Сабадаш, Ю.М.Нікольченко// Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2017. – № 4. – С. 31-37 - фахове видання
Особливості ювелірного мистецтва Київської Русі (скарби Х-ХІІІ ст. з Рівненщини) / Ю. М. Нікольченко, Ю.С. Сабадаш // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2018. – № 1. – С. 88-91 - фахове видання
АльбрехтДюрер у мистецькій парадигмі німецького гуманізму / Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2018. – № 2. – С. 31-37 - фахове видання
Культурницька парадигма у творчій спадщині Миколи Реріха/ Ю. С.

						<p>Сабадаш, Ю. М. Нікольченко // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2019. – № . – С. 91-95 - фахове видання</p> <p>Рецензія на видання «Прищета Б. А. Погоринські міста в Х–ХІІІ ст. – Рівне: ПП Дятлик М., 2016. – 297 с.» / Ю. М. Нікольченко, О. В. Головка // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія / за заг. ред. К. В. Балабанова. – Маріуполь, 2018. – Вип. 22-23. – С. 310-316. - фахове видання</p> <p>Нікольченко Ю.М. Культурологічні дослідження у логіці розвитку української гуманістики: досвід 2010–2020 років / Нікольченко Ю.М., Сабадаш Ю.С, Дабло Л.Г. //Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв :наук. журнал. Київ. – 2021. № 1. - фахове видання</p> <p>Історія культури Італії: навчальний посібник /Ю. Сабадаш, Ю. Нікольченко, С. Пахоменко; за загал. ред. проф. Ю.Сабадаш: - 2-е вид. випр. та доп. – Київ: Лира-К, 2021. - 228 с.</p>	
307613	Лазаревська Юліанна Артурівна	Асистент, Основне місце роботи	Економіко-правовий факультет	<p>Диплом бакалавра, Приазовський державний технічний університет, рік закінчення: 2010, спеціальність: 1004 Транспортні технології, Диплом магістра, Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет", рік закінчення: 2013, спеціальність: 000012 Консолідована інформація</p>	3	Комп`ютерні системи та технології	<p>Лазаревська Ю.А. Сучасні інтернет мережі як інструмент комунікації для логістичних підприємств / Ю.А. Лазаревська, // Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів,аспірантів та молодих вчених за тематикою «Сучасні комп`ютерні системи та мережі в управлінні»: збірка наукових праць / Під редакцією Г.О. Райко. – Херсон:ФОП Вишемирський В. С., 2019. – 409 с.</p> <p>Лазаревська Ю.А. Сучасний інструментарій медіа комунікації як драйвер логістичного бізнесу / Ю.А. Лазаревська //</p>

Актуальні проблеми науки та освіти:
Збірник матеріалів XXII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2020. – С. 48-50.
Lazarevska Y.A.
Efficiency of digital communications in the logistics business: evaluation indicators / V.M. Kolosok, Y.A. Lazarevska // Electronic scientifically and practical journal «Intellectualization of logistics and supply chain management», v.2 (2020), Kyiv – 2020. – 137 p. P.78-87.
Лазаревська Ю.А.
Можливості інструментів комунікації в Internet для операторів поштової логістики / Ю.А. Лазаревська // Актуальні проблеми розвитку менеджменту, фінансів та фінансової науки: ідеї та їх впровадження: Збірка матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (із зарубіжною участю) (м. Покровськ, 12-14 травня 2020 р.). Покровськ : ДВНЗ «ДонНТУ», 2020. С. 86-88.
Лазаревська Ю.А. КРІ що використовуються для оцінки ефективності digital комунікацій в логістичному бізнесі / Ю.А. Лазаревська // Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених за тематикою «Сучасні комп'ютерні системи та мережі в управлінні» збірка наукових праць / Під редакцією Г.О. Райко. – Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2020. С. 256-259.
Державний університет "Житомирська політехніка" Факультет інформаційно-комп'ютерних технологій.
Підвищення кваліфікації за спеціальністю 126 "Інформаційні

системи та технології” в межах сертифікатної освітньої програми "Інформаційні системи та хмарні технології в освітньому процесі" з курсу "Хмарні сервіси відкритої науки для освітян" Свідоцтво про підвищення кваліфікації ПК 05407870/1151-20 (15 год) 27.05.2020 ДЗВО "Університет менеджменту освіти" Центральний інститут післядипломної освіти підвищення кваліфікації за програмою флеш-курсу «Організація та підтримка дистанційного навчання в закладах освіти» Свідоцтво про підвищення кваліфікації № 386/20-ВУ (30 год) 25.08.2020 Науково-дослідний інститут Люблінського науково-технологічного парку та ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» Вебінар міжнародного підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників та працівників освітніх закладів «Хмарні сервіси для он-лайн-навчання на прикладі платформи Zoom» Сертифікат ESN№ 0857/2020 (45 годин) 07.09.2020 р. Міністерство освіти і науки України, студія онлайн-освітиEdEга за підтримки Швейцарії в межах швейцарсько-українського проєкту DECIDE («Децентралізація для розвитку демократичної освіти»), який впроваджує консорціум ГО DOCCU («Розвиток громадянських компетентностей в Україні») та Цюрихського педагогічного університету (PH Zurich, Швейцарія). Онлайн-курс «Про дистанційний та змішаний формати навчання» Сертифікат (30 годин) 27.09.2020 р. Науково-дослідний інститут Люблінського науково-технологічного парку

						та ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» Вебінар міжнародного підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників та працівників освітніх закладів «Онлайн навчання як нетрадиційна форма здобуття сучасної освіти на прикладі платформи Moodle» Сертифікат ESN ^o 2175/2020 (45 годин) 16.11.2020	
59016	Коробка Юлія Віталіївна	Доцент, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом спеціаліста, Маріупольський гуманітарний інститут Донецького національного університету, рік закінчення: 2002, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 052548, виданий 27.05.2009, Атестат доцента 12/ДЦ 031730, виданий 26.09.2012	15	Етнологія України	Етнологія України. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять та виконання самостійної роботи здобувачами 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей «Історія та археологія», «Середня освіта (Історія)», «Соціологія» / Укл. Ю. Коробка. Маріуполь: МДУ, 2020. 44 с. Коробка Ю.В. Ліквідація машинно-тракторних станцій: науковий доробок періоду «відлиги» // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 12. – С. 49 – 58. Коробка Ю.В. Індустріальний розвиток Донецької області у 1953 – 1964 рр.: історіографія проблеми // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2017. – Вип. 18. – С. 33 – 45. Коробка Ю.В. Ліквідація машинно-тракторних станцій: історіографія питання в другій половині 1960-х – наприкінці 1980-х рр. // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2018. – Вип. 20. – С. 70 – 82. Коробка Ю.В. Адміністративно-територіальний устрій

						<p>українського Надазов'я наприкінці XVIII – у 70-ті роки XIX ст. / В.М. Коробка // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 13-14. – С. 90 – 99. Коробка В.М., Коробка Ю.В.Заходи міського самоврядування з улаштування електростанції та електричного освітлення Маріуполя // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. 2019. Вип. 24. С. 75 – 89. Історія історичної науки. Навчальний посібник / Укл. Ю. Коробка.–Маріуполь, 2016. – 294 с. 3.2.Коробка Ю. Перетворення в економіці України в 1953 – 1964 рр.: історіографія проблеми. Монографія. – Маріуполь, 2016. – 159 с. Коробка В., Коробка Ю. Нариси історії міського самоврядування Маріуполя (1870 – 1914 рр.). Монографія. Маріуполь, 2019. 254 с.</p>	
227691	Сивак Оксана Анатоліївна	Доцент, Сумісництво	Економіко- правовий факультет	<p>Диплом бакалавра, Приазовський державний технічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 080202 Прикладна математика, Диплом спеціаліста, Приазовський державний технічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 080201 Інформатика, Диплом кандидата наук ДК 024301, виданий 23.09.2014</p>	18	Ймовірність і статистика	<p>Сутність, процес реєстрації та персоналізації індексу цитування наукових статей / О.А. Сивак, В.Д. Білоусова // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія/ за заг. ред. К.В. Балабанова. : [зб. наук. пр.]. – Маріуполь : МДУ, 2017. – Вип. 14. – С. 154–164 (IndexCopernicus) Растрова графіка в обробці фотографії / О.А. Сивак, В.І. Мірошник // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія / за заг. ред. К.В. Балабанова. :</p>

[зб. наук. пр.]. –
Маріуполь : МДУ,
2018. – Вип. 15. – С.
61–68
(IndexCopernicus)
Платформи
дистанційного
навчання у закладах
вищої освіти / О.А.
Сивак, М.В. Сарбаш //
Вісник
Маріупольського
державного
університету. Серія :
Філософія,
культурологія,
соціологія/ за заг. ред.
К.В. Балабанова. : [зб.
наук. пр.]. –
Маріуполь : МДУ, -
2018. – Вип. 16. – С.
66-75.
(IndexCopernicus)
Professional
competenceoffutureeng
ineersintheprocessofrai
ningofcomputerscience
disciplines /
IrynaShumilova,
OlenaIonova,
OksanaSyvak // 12th
InternationalScientifica
ndPracticalConferenceo
nEnvironment.
Technology. Resources;
Rezekne; Latvia; 20
June 2019 до 22 June
2019 // Vide.
Tehnologija. Resursi -
Environment,
Technology, Resources.
– 2019. - Volume 2,
Pages 228-232. -
[https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85073005887&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=2e6097f445e6a1ff7d4c53ec7498bb06&sot=autdocs&sdt=autdocs&sl=18&s=AUID%2856010170400%29&relpos=0&citeCnt=0&searchTerm=.](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85073005887&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=2e6097f445e6a1ff7d4c53ec7498bb06&sot=autdocs&sdt=autdocs&sl=18&s=AUID%2856010170400%29&relpos=0&citeCnt=0&searchTerm=)
(SCOPUS)
Strategiccompanymana
gementintheconditionso
findustry 4.0 /
LarysaDzhulii,
NadyaMironova, O.S.
Popov, MarinPaunov,
OksanaSyvak//
AcademyofStrategicMa
nagementJournal;
London; October, 2020
//
AcademyofStrategicMa
nagementJoVolume 19,
Pages 1-9. -
<https://www.abacademies.org/articles/Strategic-company-management-in-the-conditions-of-industry-1939-6104-19-5-595.pdf>. (SCOPUS)
Вплив навчання
інформатичних
дисциплін на
формування

професійних компетентностей майбутніх документознавців / О.А.Сивак // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія №2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць /Редрада. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2015. – №17 (24). – С. 115-121

Вплив інформатичних дисциплін на формування професійних компетентностей майбутніх документознавців /О.А. Сивак //Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки : [зб. наук. пр.]. – Бердянськ. 2017. – С.196-201

Модель формування електронних ресурсів бібліотеки ВНЗ / О.А. Сивак, А. В. Акульшина //Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки: [зб. наук. пр.]. – Бердянськ. 2017. С. – С.156-163.

Формування фахових компетентностей у майбутніх документознавців / О.А. Сивак, Ю.О. Станецька // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. - Запоріжжя : КПУ, 2019. – № 62, Т. 2. – С.168-172.

Взаємозв'язок апаратного і програмного забезпечення музично-комп'ютерних технологій / О.А. Сивак, Д.А. Плохотіна // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. – Запоріжжя : КПУ, 2019. – № 67, Т. 2. – С.151-155.

Сивак О.А. Прикладне програмне забезпечення: Навчальний посібник. – Маріуполь: МДУ, 2017. – 224 с.

Орехова С.Є., Сивак

							О.А. Інформаційний менеджмент: Навчальний посібник. – Маріуполь : 2018. – 214 с.
375754	Зоська Яна Володимирівна	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом магістра, Гуманітарний університет "Запорізький інститут державного та муніципального управління", рік закінчення: 2004, спеціальність: 000009 Управління навчальним закладом, Диплом магістра, "Класичний приватний університет", рік закінчення: 2018, спеціальність: 053 Психологія, Диплом доктора наук ДД 000911, виданий 17.05.2012, Аттестат професора 12ПР 010368, виданий 28.04.2015	23	Методи збору та аналізу соціологічних даних	ZoskaY. The need so intelligent information and media education for students of higher education institutes: the sociological aspect / Lobanova, A Kuzër, YaZoska, YuViznytsia, A Kochmanska and O Komarova // ICon-MaSTEd 2020 and published in the Journal of Physics: Conference Series (Emerging Sources Citation Index (Web of Science)) Зоська Я. В. Профессиональная социализация молодежи в Центральной и Восточной Европе/ Л. Зеленкевич, С. Катаев, Я. Зоська // Перспективы науки и образования. Международный электронный научный журнал. 2020. – № 6 (48). – (Ноябрь/Декабрь). (Scopus, GeoRef, Ulrich'sPeriodicalsDirectory, Mendeley, GoogleScholar, EBSCO Publishing, КиберЛенинка) ZoskaY. Prevention of occupational laryngitis in teachers /I. V. Savushina, O. I. Pavlenko, Y. V. Zos'ka// MedichniPerspektivi (MedicalPerspectives). Vol 25, No 3 (2020). P. 161-168. (EmergingSourcesCitationIndex (WebofScience), RussianScienceCitation Index, "RISTI" (Russia), Ulrich'sPeriodicalsDirectory, journal "Dzherelo" ofinstituteofproblemsof informationregistrationof NAS ofUkraine, NationalLibrarynamedafter V.I. Vernadsky, EBSCO, ProQuest (Health&MedicalCollection), DOAJ, Crossref, Dimensions, IndexCopernicus) Зоська Я. В. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Методи та організація соціальних досліджень» для студентів галузі знань

23 – «Соціальна робота», спеціальності
231 – «Соціальна робота» / Я. В. Зоська, Ю.Ю. Медведєва. – Запоріжжя: КПУ, 2019. – 40 с.
Зоська Я. В. Можливості сучасного програмного забезпечення в обробці первинної соціологічної інформації: Навчально-методичний посібник / Я. В. Зоська, А. Г. Стадник. – Запоріжжя: КПУ, 2017. – 44 с.
Практикуми з соціально-правової роботи та соціології / О. Л. Скідін, Т. О. Огаренко, Л. П. Заставська. – Запоріжжя: КПУ, – Видання друге, доп. і перероб. 2014. – 302 с.
Методичні вказівки до виконання курсових робіт „Методика соціальних досліджень” для студентів спеціальності „Соціальна робота” / укл. Зоська Я. В. – Запоріжжя– Енергодар, 2008. – 14 с.
Видавничий інформаційний продукт у сучасному суспільстві: монографія / Ірина Антоненко, Анастасія Бесараб, Людмила Пономаренко та ін. – Запоріжжя: КПУ, 2016. – 164 с.
(Особистий внесок: Соціально-комунікаційні заходи з виховання інформаційної та медіакультури в Класичному приватному університеті; С. 64-74; у співавторстві А. Бесараб, І. Дяченко, Я. Зоська, Т. Огаренко).
Основы юридической риторики: работа с предметом речи и композиционировани еречевой структуры / Т. А. Занфирова, Т. А. Огаренко, Я. В. Зоська, Л. П. Заставська. – Запорожье: Классический приватный университет, 2014 – 164 с.
Економічна соціологія : навч. посіб. / [за ред. к.і. н., професора Ж. Д. Малахової]. – Запоріжжя : КПУ,

2010. – 288 с. (гриф МОН. Особистий внесок: розділ 8 «Суспільство споживання в соціологічному вимірі», розділ 10 «Громадська думка та поведінка споживачів»). Соціальні дисфункції сучасного українського суспільства: монографія; за заг. ред. С. Л. Катаєва. – Запоріжжя: КПУ, 2016. – 264 с. (Особистий внесок: Підрозділ 3.1 «Україна як суспільство споживання» (у співавторстві Ф. С. Хрустальов) С. 115-131).

Этническая идентичность: социосистемологическое измерение геополитики / ред.-коорд. Романенко Ю. В.: монографія. – К.: Меркьюри-Подолье, 2016. – 552 с. (Введение. Вместо введения: этническая идентичность Украины между силой хтоноса и харибдой хаоса, в соавторстве с О. А. Хомерікі. С. 4-41).

Особливості соціальних перетворень у сучасній Україні : монографія / С. Л. Катаєв, Д. М. Ядранський, Я. В. Зоська, А. В. Северинюк, В. В. Щербина, Т. О. Серга, В. М. Огаренко, Т. О. Огаренко, Л. М. Сіднев ; [за заг. ред. С. Л. Катаєва]. – 2-ге вид. – Запоріжжя : КПУ, 2015. – 292 с. (Особистий внесок: Розділ 3 «Перетворення та кризові явища в системі вищої освіти України» С. 87-142).

Зоська Я. В. Суспільство споживання та соціальні практики споживачів в Україні : монографія / Я. В. Зоська. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – 352 с. Zoska Y. Socialand Communication Project Initiatives for People with Disabilities in Ukraine / A. Bessarab, Y. Zoska, T. Hryna, I. Antonenko // Соціальні комунікації: теорія і

практика = SOCIAL COMMUNICATIONS: THEORY AND PRACTICE. – 2020. – Т. 10. (січень – червень). – С. 79–92. (IndexCopernicusInternational)

Зоська Я. В. Соціокультурний портрет фермера в контексті аграрних реформ (за даними соціологічних досліджень) / Л. Зеленкевич, С. Катаєв, Я. Зоська // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я. В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2020. – Вип. 86. – С. 36–46. (IndexCopernicusInternational)

Зоська Я. В. Іntenції українських і польських студентів в умовах карантинних заходів у період пандемії Covid-19: соціологічний вимір / Я. В. Зоська, А. С. Лобанова, П. Длугош // EpistemologicalstudiesinPhilosophy, SocialandPoliticalSciences. (розділ "Філософія", "Соціальні науки"), 2020. – Vol 3. – No 1. – С. 104–117. (IndexCopernicusInternational)

Зоська Я. В. Реклама у фокусі соціології: методологічні засади дослідження / Я. В. Зоська, А. А. Согорін, С. В. Белькова // Держава та регіони. серія: соціальні комунікації. – 2020. – №1. С. 141-150. (IndexCopernicusInternational)

Зоська Я. В. Соціокультурна зумовленість споживання освітніх послуг в сучасному українському суспільстві / Я. В. Зоська // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я. В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2019. – Вип. 85. – С. 118–133. (IndexCopernicusInternational)

Зоська Я. В. Аналіз поняттєво-категоріального апарату дослідження

споживання освітніх послуг / Я. В. Зоська // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я. В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2019. – Вип. 84. – С. 96–109. (IndexCopernicusInternational)

Зоська Я. В. Голова об'єднаної територіальної громади, як представник органу місцевого самоврядування на селі / Я. В. Зоська, С. Л. Катаєв // EpistemologicalstudiesinPhilosophy, SocialandPoliticalSciences, 2019. – 2 (2). – 49-56. (IndexCopernicusInternational)

Зоська Я. В. Проблеми і дисфункції регуляторної політики зайнятості молоді в Україні / Т. А. Занфірова, Я. В. Зоська // Вісник Маріупольського державного університету Серія: Філософія, культурологія, соціологія: збірник наукових праць. – Маріуполь: Видавничий центр МДУ, 2016. – С. 132-139. (Видання включено до міжнародних наукометричних баз «IndexCopernicusInternational» (Польща), РІНЦ (Росія) та електронної бібліотеки Cyberleninka (Росія)).

Зоська Я. В. Споживчі інтенції українців щодо контенту й послуг Інтернету / Я. В. Зоська, А. О. Бессараб // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я. В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2018. – Вип. 80. – С. 61–72.

Зоська Я.В. Інформаційне суспільство в Україні: виклик сучасній системі підвищення кваліфікації вчителів / Я.В. Зоська, О.М. Іваць // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління : збірник

						<p>наукових праць. – Т. II, – Вип. 3. – Серія „Спеціальні та галузеві соціології. – Харків : НТУ „ХПІ”, 2016. – С. 19-33.</p> <p>Зоська Я.В. Людина-споживач в умовах формування інформаційного суспільства в Україні / Я.В. Зоська, О.М. Іваць // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я.В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2016. – Вип. 71. – С. 58–75.</p> <p>Зоська Я.В. Соціально-комунікаційні технології в рекламній кампанії й формування інформаційної та медіакультури (на прикладі Класичного приватного університету) / Я.В. Зоська, Т.О. Огаренко, А.О. Бессараб // Наукові записки. – Львів : Українська академія друкарства Міністерства освіти і науки України, 2016. – Вип. 1 (52). – С. 272-281.</p> <p>Зоська Я.В. Молодь на ринку праці України: технології працевлаштування / Я.В. Зоська, Л.О. Свідін // Ринок праці та зайнятість населення. – 2015. – №4 (45). – С. 35-38.</p> <p>Зоська Я.В. Соціальна анімація як соціальна технологія сприяння реалізації особистісного потенціалу молоді на ринку праці / Я.В. Зоська, Н.В. Яцук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2015. – №2 (43). – С. 48-51.</p> <p>Зоська Я.В. Споживацтво українців: вільний час та практики його споживання // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / Я.В. Зоська, Б.М. Сторчовий // – Запоріжжя : КПУ, 2015. – Вип. 67-68. – С. 106-116.</p>	
125799	Лисецька Олена Яківна	Асистент, Основне місце роботи	Факультет філології та масових комунікацій	Диплом спеціаліста, Львівський державний інститут фізичної	18	Фізичне виховання	Лисецька О.Я. // Теоретичне моделювання фізичного виховання студентів спеціальної медичної групи //

культури, рік закінчення: 1990, спеціальність: фізична культура і спорт

Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури: зб. наук.ст. – Київ : – Вип. 3К2(57)15. – С. 200–202.
Лисецька О.Я. // Теоретичне моделювання фізичного виховання студентів спеціальної медичної групи // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15: «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)» / Зб. наукових праць. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – Випуск 3К2(57)15 – С. 199-201.
Лисецька О.Я., Запорожченко Н.В. // Формирование привычки нравственного отношения мальчиков и девочек 13-14 лет друг к другу на уроках физической культуры и здоровья // Матеріали науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю «Взаємодія духовного і фізичного виховання у формуванні гармонійно розвиненої особистості», 25 березня 2015 р., м. Слов'янськ.
Лисецька О.Я. // Регулювання механізмів державного управління фізичною освітою і спортом // Науковий часопис Нац.пед.унів. ім.Драгоманова, серія 15\науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт / , випуск 3 К (84) 17.
Лисецька О.Я. // Конкурентоспроможність майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту на ринку праці України. // Науковий Часопис Національного Педагогічного Університету Імені Драгоманова випуск 3к(97)18 Київ: НПУ,

2018 С. 298-301).
Лисецька О.Я. // Масаж реабілітаційний: методичні рекомендації/О.Я. Лисецька - Маріуполь: Видавничий центр МДУ, 2015.-С.39.
Лисецька О.Я., Вовк С.М., Осіпцов А.В. // Онтогенізіологія // Навчальний посібник. – Маріуполь: Видавничий центр МДУ, 2015. – 300 с.
Лисецька О.Я. // Колективна монографія Формування загальнолюдських цінностей у студентської молоді в контексті фізичного виховання і здорового способу життя // Маріуполь : ТОВ "ППНС", 2017. – 352 с.
Лисецька О.Я. // Спорт заради розвитку» – актуальна концепція здоров'язбереження учнівської молоді.// Монографія Сучасні Здоровов'язбережувальні технології Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сквороди 2019 С.544-553.
Лисецька О.Я. // Формирование мотивации к занятиям физической культурой и спортом // Актуальні проблеми освіти і науки: Збірник матеріалів XVII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ. - Маріуполь: МДУ, 2015. – С. 145-147.
Лисецька О.Я. // Стресс и его влияние на организм человека // Актуальні проблеми освіти і науки: Збірник матеріалів XVII науково-практичної конференції викладачів МДУ. - Маріуполь: МДУ, 2015.
Лисецька О.Я. // Обґрунтування шляхів підвищення мотивації школярів до занять фізичною культурою і спортом тези // Слов'янськ-Краматорськ 2019.
Лисецька О.Я. // Авторитет викладача у вищій школі як основа

							якості освіти студентів. Актуальні проблеми науки та освіти збірник матеріалів XXII підсумкової науково-практичної конференції викладачів 07 лютого 2020 року За загальною редакцією члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора, К.В. Балабанова. Маріуполь –2020 Стр.166-167
375754	Зоська Яна Володимирівна	Професор, Основне місце роботи	Історичний факультет	Диплом магістра, Гуманітарний університет "Запорізький інститут державного та муніципального управління", рік закінчення: 2004, спеціальність: 000009 Управління навчальним закладом, Диплом магістра, "Класичний приватний університет", рік закінчення: 2018, спеціальність: 053 Психологія, Диплом доктора наук ДД 000911, виданий 17.05.2012, Атестат професора 12ПР 010368, виданий 28.04.2015	23	Методологія та програмування соціологічних досліджень	Навчальний контент (конспект лекцій) вивчення дисципліни «Методологія соціологічних досліджень» та з організації самостійної роботи для студентів усіх форм навчання першого рівня вищої освіти (бакалавр) спеціальності 054 «Соціологія» / укл. Я. В. Зоська. Маріуполь: МДУ, 2021. 67 с. Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни «Методологія соціологічних досліджень» та з організації самостійної роботи для студентів усіх форм навчання першого рівня вищої освіти (бакалавр) спеціальності 054 «Соціологія» / укл. Я. В. Зоська. Маріуполь: МДУ, 2021. 103 с. Zoska Y. The need so intelligent information and media education for students of higher education institutes: the sociological aspect / Lobanova, A Kuzér, YaZoska, YuViznytsia, A Kochmanska and O Komarova // ICon-MaSTEd 2020 and published in the Journal of Physics: Conference Series (Emerging Sources Citation Index (Web of Science)) Зоська Я. В. Профессиональная социализация молодежи в Центральной и Восточной Европе/ Л. Зеленкевич, С. Катаев, Я. Зоська // Перспективы науки и образования. Международный электронный научный журнал. 2020. – № 6

(48). –
(Ноябрь/Декабрь).
(Scopus, GeoRef,
Ulrich'sPeriodicalsDirec
tory, Mendeley,
GoogleScholar, EBSCO
Publishing,
КиберЛенинка)
ZoskaY. Prevention of
occupational laryngitis
in teachers /I. V.
Savushina, O. I.
Pavlenko, Y. V. Zos'ka//
MedicniPerspektivi
(MedicalPerspectives).
Vol 25, No 3 (2020). P.
161-168.
(EmergingSourcesCitati
onIndex
(WebofScience),
RussianScienceCitation
Index, "RISTI"
(Russia),
Ulrich'sPeriodicalsDirec
tory, journal "Dzherelo"
ofinstituteofproblemsof
nformationregistrationo
fNAS ofUkraine,
NationalLibrarynameda
fter V.I. Vernadsky,
EBSCO, ProQuest
(Health&MedicalCollect
ion), DOAJ, Crossref,
Dimensions,
IndexCopernicus)
Зоська Я. В.
Методичні
рекомендації до
виконання курсової
роботи з дисципліни
«Методи та
організація
соціальних
досліджень» для
студентів галузі знань
23 – «Соціальна
робота», спеціальності
231 – «Соціальна
робота» / Я. В. Зоська,
Ю.Ю. Медведєва. –
Запоріжжя: КПУ,
2019. – 40 с.
Зоська Я. В.
Можливості сучасного
програмного
забезпечення в
обробці первинної
соціологічної
інформації:
Навчально-
методичний посібник
/ Я. В. Зоська, А. Г.
Стадник. –
Запоріжжя: КПУ,
2017. – 44 с.
Практикуми з
соціально-правової
роботи та соціології /
О. Л. Скідін, Т. О.
Огаренко, Л. П.
Заставська. –
Запоріжжя: КПУ, –
Видання друге, доп. і
перероб. 2014. – 302 с.
Методичні вказівки до
виконання курсових
робіт „Методика
соціальних
досліджень” для
студентів
спеціальності

„Соціальна робота” / укл. Зоська Я. В. – Запоріжжя– Енергодар, 2008. – 14 с.

Видавничий інформаційний продукт у сучасному суспільстві: монографія / Ірина Антоненко, Анастасія Бесараб, Людмила Пономаренко та ін. – Запоріжжя: КПУ, 2016. – 164 с.

(Особистий внесок: Соціально-комунікаційні заходи з виховання інформаційної та медіакультури в Класичному приватному університеті; С. 64-74; у співавторстві А. Бесараб, І. Дяченко, Я. Зоська, Т. Огаренко).

Основы юридической риторики: работа с предметом речи и композиционировани еречевойструктуры / Т. А. Занфирова, Т. А. Огаренко, Я. В. Зоська, Л. П. Заставська. – Запорожье: Классический приватный университет, 2014 – 164 с.

Економічна соціологія : навч. посіб. / [за ред. к.і. н., професора Ж. Д. Малахової]. – Запоріжжя : КПУ, 2010. – 288 с. (гриф МОН. Особистий внесок: розділ 8 «Суспільство споживання в соціологічному вимірі», розділ 10 «Громадська думка та поведінка споживачів»).

Соціальні дисфункції сучасного українського суспільства: монографія; за заг. ред. С. Л. Катаєва. – Запоріжжя: КПУ, 2016. – 264 с.

(Особистий внесок: Підрозділ 3.1 «Україна як суспільство споживання» (у співавторстві Ф. С. Хрустальов) С. 115-131).

Этническая идентичность: социосистемологическое измерение геополитики / ред.-коорд. Романенко Ю. В.: монографія. – К.: Меркьюри-Подолье, 2016. – 552 с.

(Введение. Вместо введения: этническая

ідентичність України между сцилой хтоноса и харибдой хаоса, в соавторстве с О. А. Хомерікі. С. 4-41).
Особливості соціальних перетворень у сучасній Україні : монографія / С. Л. Катаєв, Д. М. Ядранський, Я. В. Зоська, А. В. Северинюк, В. В. Шербина, Т. О. Серга, В. М. Огаренко, Т. О. Огаренко, Л. М. Сіднев ; [за заг. ред. С. Л. Катаєва]. – 2-ге вид. – Запоріжжя : КПУ, 2015. – 292 с. (Особистий внесок: Розділ 3 «Перетворення та кризові явища в системі вищої освіти України» С. 87-142).
Зоська Я. В. Суспільство споживання та соціальні практики споживачів в Україні : монографія / Я. В. Зоська. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – 352 с. Zoska Y. Socialand Communication Project Initiatives for People with Disabilities in Ukraine / A. Bessarab, Y. Zoska, T. Hryhina, I. Antonenko // Соціальні комунікації: теорія і практика = SOCIAL COMMUNICATIONS: THEORY AND PRACTICE. – 2020. – Т. 10. (січень – червень). – С. 79–92. (Index Copernicus International)
Зоська Я. В. Соціокультурний портрет фермера в контексті аграрних реформ (за даними соціологічних досліджень) / Л. Зеленкевич, С. Катаєв, Я. Зоська // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я. В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2020. – Вип. 86. – С. 36–46. (Index Copernicus International)
Зоська Я. В. Іntenції українських і польських студентів в умовах карантинних заходів у період пандемії Covid-19: соціологічний вимір / Я. В. Зоська, А. С. Лобанова, П. Длугош

//
Epistemologicalstudiesi
nPhilosophy,
SocialandPoliticalScienc
es. (розділи
"Філософія",
"Соціальні науки"),
2020. – Vol 3. – No 1. –
С. 104–117.
(IndexCopernicusInter
national)
Зоська Я. В. Реклама у
фокусі соціології:
методологічні засади
дослідження / Я. В.
Зоська, А. А. Согорін,
С.В. Белькова //
Держава та регіони.
серія: соціальні
комунікації. – 2020. –
№1. С. 141-150.
(IndexCopernicusInter
national)
Зоська Я. В.
Соціокультурна
зумовленність
споживання освітніх
послуг в сучасному
українському
суспільстві / Я. В.
Зоська // Соціальні
технології: актуальні
проблеми теорії та
практики : зб. наук.
пр. / [редкол.: Я. В.
Зоська (голов. ред.) та
ін.]. – Запоріжжя :
КПУ, 2019. – Вип. 85.
– С. 118–133.
(IndexCopernicusInter
national)
Зоська Я. В. Аналіз
поняттєво-
категоріального
апарату дослідження
споживання освітніх
послуг / Я. В. Зоська
// Соціальні
технології: актуальні
проблеми теорії та
практики : зб. наук.
пр. / [редкол.: Я. В.
Зоська (голов. ред.) та
ін.]. – Запоріжжя :
КПУ, 2019. – Вип. 84.
– С. 96–109.
(IndexCopernicusInter
national)
Зоська Я. В. Голова
об'єднаної
територіальної
громади, як
представник органу
місцевого
самоврядування на
селі / Я. В. Зоська, С.
Л. Катаєв //
Epistemologicalstudiesi
nPhilosophy,
SocialandPoliticalScienc
es, 2019. – 2 (2). – 49-
56.
(IndexCopernicusInter
national)
Зоська Я. В. Проблеми
і дисфункції
регуляторної політики
зайнятості молоді в
Україні / Т. А.
Занфірова, Я. В.
Зоська // Вісник

Мариупольського державного університету Серія: Філософія, культурологія, соціологія: збірник наукових праць. – Мариуполь: Видавничий центр МДУ, 2016. – С. 132-139. (Видання включено до міжнародних наукометричних баз «IndexCopernicusInternational» (Польща), РІНЦ (Росія) та електронної бібліотеки Cyberleninka (Росія)).

Зоська Я. В. Споживчі інтенції українців щодо контенту й послуг Інтернету / Я. В. Зоська, А. О. Бессараб // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я. В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2018. – Вип. 80. – С. 61–72.

Зоська Я.В. Інформаційне суспільство в Україні: виклик сучасній системі підвищення кваліфікації вчителів / Я.В. Зоська, О.М. Іваць // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління : збірник наукових праць. – Т. II, – Вип. 3. – Серія „Спеціальні та галузеві соціології. – Харків : НТУ „ХПІ”, 2016. – С. 19-33.

Зоська Я.В. Людина-споживач в умовах формування інформаційного суспільства в Україні / Я.В. Зоська, О.М. Іваць // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / [редкол.: Я.В. Зоська (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя : КПУ, 2016. – Вип. 71. – С. 58–75.

Зоська Я.В. Соціально-комунікаційні технології в рекламній кампанії й формування інформаційної та медіакультури (на прикладі Класичного приватного університету) / Я.В. Зоська, Т.О. Огаренко, А.О. Бессараб // Наукові записки. – Львів : Українська академія друкарства

						<p>Міністерства освіти і науки України, 2016. – Вип. 1 (52). – С. 272-281.</p> <p>Зоська Я.В. Молодь на ринку праці України: технології працевлаштування / Я.В. Зоська, Л.О. Свідін // Ринок праці та зайнятість населення. – 2015. – №4 (45). – С. 35-38.</p> <p>Зоська Я.В. Соціальна анімація як соціальна технологія сприяння реалізації особистісного потенціалу молоді на ринку праці / Я.В. Зоська, Н.В. Яцук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2015. – №2 (43). – С. 48-51.</p> <p>Зоська Я.В. Споживацтво українців: вільний час та практики його споживання // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / Я.В. Зоська, Б.М. Сторчовий // – Запоріжжя : КПУ, 2015. – Вип. 67-68. – С. 106-116.</p>	
227691	Сивак Оксана Анатоліївна	Доцент, Сумісництво	Економіко-правовий факультет	<p>Диплом бакалавра, Приазовський державний технічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 080202 Прикладна математика, Диплом спеціаліста, Приазовський державний технічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 080201 Інформатика, Диплом кандидата наук ДК 024301, виданий 23.09.2014</p>	18	Обробка соціологічних даних засобами інформаційних технологій	<p>Сутність, процес реєстрації та персоналізації індексу цитування наукових статей / О.А. Сивак, В.Д. Білоусова // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія / за заг. ред. К.В. Балабанова. : [зб. наук. пр.]. – Маріуполь : МДУ, 2017. – Вип. 14. – С. 154–164 (IndexCopernicus)</p> <p>Растрова графіка в обробці фотографії / О.А. Сивак, В.І. Мірошник // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія / за заг. ред. К.В. Балабанова. : [зб. наук. пр.]. – Маріуполь : МДУ, 2018. – Вип. 15. – С. 61–68 (IndexCopernicus)</p> <p>Платформи дистанційного навчання у закладах вищої освіти / О.А. Сивак, М.В. Сарбаш // Вісник Маріупольського державного</p>

університету. Серія :
Філософія,
культурологія,
соціологія/ за заг. ред.
К.В. Балабанова. : [зб.
наук. пр.]. –
Маріуполь : МДУ, -
2018. – Вип. 16. – С.
66-75.
(IndexCopernicus)
Professional
competenceoffutureeng
ineersintheprocessoftrai
ningofcomputerscience
disciplines /
IrynaShumilova,
OlenaIonova,
OksanaSyvak // 12th
InternationalScientifica
ndPracticalConfere
nceonEnvironment.
Technology. Resources;
Rezekne; Latvia; 20
June 2019 до 22 June
2019 // Vide.
Tehnologija. Resursi -
Environment,
Technology, Resources.
– 2019. - Volume 2,
Pages 228-232. -
[https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85073005887&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=2e6097f445e6a1ff7d4c53ec7498bb06&sot=autdocs&sdt=autdocs&sl=18&s=AU-ID%2856010170400%29&relpos=0&citeCnt=0&searchTerm=.](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85073005887&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=2e6097f445e6a1ff7d4c53ec7498bb06&sot=autdocs&sdt=autdocs&sl=18&s=AU-ID%2856010170400%29&relpos=0&citeCnt=0&searchTerm=)
(SCOPUS)
Strategiccompanymana
gementintheconditionso
findustry 4.0 /
LarysaDzhulii,
NadyaMironova, O.S.
Popov, MarinPaunov,
OksanaSyvak//
AcademyofStrategicMa
nagementJournal;
London; October, 2020
//
AcademyofStrategicMa
nagementJoVolume 19,
Pages 1-9. -
<https://www.abacademies.org/articles/Strategic-company-management-in-the-conditions-of-industry-1939-6104-19-5-595.pdf>. (SCOPUS)
Вплив навчання
інформатичних
дисциплін на
формування
професійних
компетентностей
майбутніх
документознавців /
О.А.Сивак //
Науковий часопис
НПУ ім. М.П.
Драгоманова. Серія
№2. Комп'ютерно-
орієнтовані системи
навчання: Зб. наук.
праць /Редрада. – К.:
НПУ ім. М.П.

						<p>Драгоманова, 2015. – №17 (24). – С. 115-121 Вплив інформатичних дисциплін на формування професійних компетентностей майбутніх документознавців /О.А. Сивак //Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки : [зб. наук. пр.]. – Бердянськ. 2017. – С.196-201 Модель формування електронних ресурсів бібліотеки ВНЗ / О.А. Сивак, А. В. Акульшина //Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки: [зб. наук. пр.]. – Бердянськ. 2017. С. – С.156-163. Формування фахових компетентностей у майбутніх документознавців / О.А. Сивак, Ю.О. Станецька // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. - Запоріжжя : КПУ, 2019. – № 62, Т. 2. – С.168-172. Взаємозв'язок апаратного і програмного забезпечення музично-комп'ютерних технологій / О.А. Сивак, Д.А. Плохотіна // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. – Запоріжжя : КПУ, 2019. – № 67, Т. 2. – С.151-155. Сивак О.А. Прикладне програмне забезпечення: Навчальний посібник. – Маріуполь: МДУ, 2017. – 224 с. Орехова С.Є., Сивак О.А. Інформаційний менеджмент: Навчальний посібник. – Маріуполь : 2018. – 214 с.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</i> <i>РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</i> <i>РН 7.Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.</i> <i>РН9.Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.</i> <i>РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.</i> <i>РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</i> <i>РН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</i></p>	☒	<p>Виробнича практика (соціологічна 1)</p>	<p>Частково-пошукові, дослідницькі та дидактичні методи</p>	<p>Диференційований залік за результатами захисту звіту практики</p>
<p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</i> <i>РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до</i></p>	☒	<p>Математичні методи в соціології</p>	<p>Навчальна дисципліна включає лекційні та практичні заняття. У лекціях викладаються теоретичні розділи курсу. Практичні заняття призначені для придбання й закріплення студентом індивідуальних практичних навичок з розв'язування задач за темами. Використовуються такі</p>	<p>Під час вивчення дисципліни застосовується поточний контроль знань студентів. за результатами якого (сумі отриманих балів) проставляється залік (за фактом виконаних робіт). Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру</p>

<p>дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.</p>			<p>методи навчання: наочні, репродуктивні та практичні.</p>	<p>під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування практичних занять; розв'язування задач самостійної роботи; виконання практичних завдань; тестування; розв'язування індивідуальної розрахункової роботи.</p>
<p>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН 7.Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. РН9.Вміти розробляти програму соціологічного дослідження. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців. РН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p>	☒	<p>Виробнича практика (соціологічна 2)</p>	<p>Частково-пошукові, дослідницькі та дидактичні методи</p>	<p>Диференційований залік за результатами захисту звіту практики</p>
<p>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у</p>	☒	<p>Основи правознавства</p>	<p>Лекції, семінари, підготовка доповідей, самостійна робота студентів. Консультація викладача з питань підготовки до семінарських занять, виконання ІНДЗ за змістом тем. Індивідуально співбесіда за програмовим змістом дисципліни, та перевірка завдань для самостійної роботи студента визначених у семінарських заняттях з метою підвищення рейтингу успішності студента.</p>	<p>Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за реферат, екзамен.</p>

команді в процесі вирішення фахових задач.				
<p><i>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</i></p> <p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</i></p> <p><i>РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.</i></p> <p><i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</i></p> <p><i>РН5. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань.</i></p> <p><i>РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</i></p> <p><i>РН 7.Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.</i></p> <p><i>РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.</i></p> <p><i>РН9.Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.</i></p> <p><i>РН10. Володіти</i></p>	<p>☒</p>	<p>Виконання кваліфікаційної роботи</p>	<p>Робота в бібліотеці та Інтернет, вивчення аналіз документів, конспектування та реферування наукової літератури, збирання та аналіз соціологічних даних, проведення соціологічних досліджень та вироблення рекомендацій на їх основі.</p>	<p>Консультування з науковим керівником, звітування на окремих етапах виконання кваліфікаційної роботи, попередній захист кваліфікаційної роботи, захист кваліфікаційної роботи від час підсумкової атестації.</p>

<p>навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців. РН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p>				
<p>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН5. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН 7.Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію,</p>	<p>☒</p>	<p>Курсова робота</p>	<p>Робота в бібліотеці та Інтернет, вивчення аналіз документів, конспектування та реферування наукової літератури, формування практичних, аналітичних та комунікативних навичок під час практичних занять, збирання та аналіз соціологічних даних, проведення соціологічних досліджень</p>	<p>Диференційований залік за результатами захисту курсової роботи</p>

<p>робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. РН9. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців. РН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p>				
<p>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 6. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>	☒	Методика викладання соціології	Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint тощо.	Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульні контрольні роботи, співбесіда під час індивідуальних занять, складання екзамену.
РН 3.	☒	Соціологія масової	При викладанні дисципліни	Поточний контроль

<p><i>Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 6. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.</i></p>		<p>комунікації</p>	<p>застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій та інструктажів, практичні при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>здійснюється під час проведення семінарських занять і має на мету перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять. Підсумкове тестування проводиться наприкінці курсу за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмій в процесі вивчення дисципліни. Відпрацювання пропущених лекцій, семінарських занять здійснюється в індивідуальному порядку. Методи контролю: усні відповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне завдання, перевірка виконання самостійної роботи шляхом співбесіди, складання екзамену.</p>
<p><i>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН 7. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. РН 9. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження. РН 10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</i></p>	<p>☒</p>	<p>Методологія та програмування соціологічних досліджень</p>	<p>Методика вивчення курсу ґрунтується на єдності лекційних, семінарських занять, консультацій та самостійної роботи студентів. При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні (розповідь, пояснення) і наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація) використовуються під час лекцій, практичні – при проведенні семінарських занять. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>Начальна дисципліна передбачає такі основні види контролю: поточний, рубіжний (тематичний, модульний), підсумковий. Семестровий екзамен як форма підсумкового контролю проводиться з метою встановлення рівня засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни за семестр.</p>
<p><i>РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та</i></p>	<p>☒</p>	<p>Соціологія міжнародних відносин</p>	<p>При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня</p>

<p>концепції до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури</p>			<p>лекцій, практичні – при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>підготовленості здобувача вищої освіти. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять тощо. Відпрацювання пропущених лекцій, семінарських занять здійснюється в індивідуальному порядку. Методи контролю: усні відповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне дослідне завдання, перевірка виконання самостійної роботи шляхом співбесіди, складання екзамену.</p>
<p>РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</p>	☒	<p>Соціальна структура суспільства</p>	<p>Лекції (вхідна, узагальнююча, тематичні, проблемні, оглядові), робота в Інтернет, складання бібліографії досліджуваної проблеми, реферування, підготовка доповідей, конспектування, виконання індивідуального завдання.</p>	<p>Усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне). Перевірка практичних робіт. Тестове опитування та письмовий контроль. Реферат. Залік.</p>
<p>РН5. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>	☒	<p>Друга іноземна мова</p>	<p>Практичний (вправи), наочний (таблиці, ілюстрації), словесний (лекції, пояснення, бесіди), конспектування, читання, аудіювання.</p>	<p>Тестові завдання, усні опитування, виконання письмових вправ, виконання комплексної контрольної роботи, складання заліку та екзамену.</p>
<p>РН 7.Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з</p>	☒	<p>Обробка соціологічних даних засобами інформаційних технологій</p>	<p>Навчальна дисципліна включає лекційні та практичні заняття. У лекціях викладаються теоретичні розділи курсу. Практичні заняття призначені для придбання й закріплення студентом індивідуальних практичних навичок з розв'язування задач за темами. Використовуються такі методи навчання: наочні,</p>	<p>Під час вивчення дисципліни застосовується поточний контроль знань студентів за результатами якого (сумі отриманих балів) проставляється залік (за фактом виконаних робіт). Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру під час вивчення</p>

використання кількісних та якісних методів.			репродуктивні та практичні.	програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування практичних занять; розв'язування завдань самостійної роботи; виконання практичних завдань; тестування.
<i>РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.</i>	☒	Методи збору та аналізу соціологічних даних	Методика вивчення курсу ґрунтується на єдності лекційних, семінарських занять, консультацій та самостійної роботи студентів. При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні (розповідь, пояснення) і наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація) використовуються під час лекцій, практичні – при проведенні семінарських занять. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.	Начальна дисципліна передбачає такі основні види контролю: поточний, рубіжний (тематичний, модульний), підсумковий. Семестровий екзамен як форма підсумкового контролю проводиться з метою встановлення рівня засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни за семестр.
<i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</i>	☒	Соціологія управління	Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint тощо.	Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульні контрольні роботи, співбесіда під час індивідуальних завдань, залік, складання екзамену.
<i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з</i>	☒	Сучасні соціологічні теорії	При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій, практичні – при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.	Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять тощо. Відпрацювання пропущених лекцій, семінарських занять здійснюється в індивідуальному порядку. Методи контролю: усні відповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне дослідне завдання, перевірка виконання самостійної роботи шляхом співбесіди, складання заліку та екзамену.

<p>використання кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>				
<p>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН9.Вміти розробляти програму соціологічного дослідження. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців. РН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p>	☒	<p>Виробнича практика (комплексна)</p>	<p>Частково-пошукові, дослідницькі та дидактичні методи</p>	<p>Диференційований залік за результатами захисту звіту практики</p>
<p>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами</p>	☒	<p>Основи наукового дослідження</p>	<p>Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint тощо.</p>	<p>Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульні контрольні роботи, співбесіда під час індивідуальних занять, складання екзамену.</p>

<p>досліджень і аналізу професійної літератури PH10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів PH 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>				
<p>PH 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. PH 6. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</p>	☒	Політологія	<p>В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: реферати. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.</p>	<p>Реферати, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий екзамен.</p>
<p>PH5. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань. PH 6. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. PH 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>	☒	Іноземна мова (англійська)	<p>Основні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, проблемний та інтерактивний.</p>	<p>Контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» здійснюється під час проведення практичних занять, самостійної роботи студентів та індивідуальних консультацій з викладачем за допомогою наступних методів: усна перевірка знань; письмова перевірка знань; тестова перевірка знань; виконання індивідуально – дослідного завдання; виконання творчого завдання (підготовка доповіді); модульна контрольна робота. Підсумковий контроль проходить у формі заліків та екзамену.</p>
<p>PH1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. PH9. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження. PH10. Володіти навичками збору соціальної</p>	☒	Навчальна практика (ознайомча)	<p>Частково-пошукові, дослідницькі та дидактичні методи</p>	<p>Диференційований залік за результатами захисту звіту практики</p>

<p>інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців. РН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p>				
<p>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки</p>	☐	<p>Соціологія освіти і молоді (з курсовою роботою)</p>	<p>Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint, написання курсової роботи тощо.</p>	<p>Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульні контрольні роботи, співбесіда під час індивідуальних занять, захист курсової роботи, складання екзамену.</p>
<p>РН 14. Виступати організатором та виконавцем проєктів соціального спрямування.</p>	☐	<p>Іноземна мова (англійська)</p>	<p>Основні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, проблемний та інтерактивний.</p>	<p>Контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» здійснюється під час проведення практичних занять, самостійної роботи студентів та індивідуальних консультацій з викладачем за допомогою наступних методів: усна перевірка знань; письмова перевірка знань; тестова перевірка знань; виконання індивідуально – дослідного завдання; виконання творчого завдання (підготовка доповіді); модульна контрольна робота. Підсумковий контроль проходить у формі заліків та екзамену.</p>
<p>РН-13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН-14. Виступати організатором та виконавцем проєктів соціального спрямування</p>	☐	<p>Соціальна політика</p>	<p>При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій та інструктажів, практичні при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на мету перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять. Підсумкове тестування проводиться наприкінці курсу за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь в процесі вивчення дисципліни. Відпрацювання пропущених лекцій, семінарських занять здійснюється в</p>

				індивідуальному порядку. Методи контролю: усні відповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне завдання, перевірка виконання самостійної роботи шляхом співбесіди, складання заліку.
<i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування.</i>	☐	Основи правознавства	Лекції, семінари, підготовка доповідей, самостійна робота студентів. Консультація викладача з питань підготовки до семінарських занять, виконання ІНДЗ за змістом тем. Індивідуально співбесіда за програмовим змістом дисципліни, та перевірка завдань для самостійної роботи студента визначених у семінарських заняттях з метою підвищення рейтингу успішності студента.	Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за реферат, екзамен.
<i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування.</i>	☐	Політологія	В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа-засобів; практичні: реферати. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.	Реферати, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях, підсумковий екзамен.
<i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування.</i>	☐	Основи психології	Основні методи навчання: лекції, семінарські заняття, дискусії, обговорення, творчі групові завдання, моделювання навчально-ігрових ситуацій.	Оцінювання відповідей на семінарських заняттях, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, усна співбесіда, екзамен.
<i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування</i>	☐	Основи економічної теорії	Лекції, семінарські заняття, виконання індивідуальних аналітично-дослідних завдань, робота в Інтернет.	Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне аналітично-дослідне завдання, екзамен.
<i>РН 13. Вміти</i>	☐	Безпека	Словесні (лекція, семінари,	Засобами оцінювання та

<p>проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування.</p>		<p>життєдіяльності</p>	<p>бесіда); наочні – (ілюстрація, презентація, демонстрація), практичні (збір інформації, графічно-схематичне зображення інформації). Основними видами занять, які проводяться під керівництвом викладача, є лекції та практичні (семінарські) роботи і самостійна робота.</p>	<p>методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік, студентські презентації та виступи на наукових заходах, завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо, інші види індивідуальних та групових завдань.</p>
<p>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування</p>	☐	<p>Етнологія України</p>	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький). Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне). Перевірка практичних робіт. Тестове опитування та письмовий контроль. Реферат. Залік.</p>
<p>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки</p>	☐	<p>Комп'ютерні системи та технології</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу студентів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань ЗВО здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темам, захисту звітів про виконання практичних робіт. Завданням поточного контролю знань ЗВО є перевірка розуміння та запам'ятовування певного теоретичного матеріалу. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.</p>
<p>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування</p>	☐	<p>Історія української культури</p>	<p>Навчальні лекції (вхідна, узагальнююча, проблемні, тематичні), семінарські заняття, робота з першоджерелами (аналіз документів та їх складання), робота з базами даних бібліотек, мережі Інтернет, виконання індивідуальних завдань, написання контрольної роботи</p>	<p>Оцінювання успішності студента при засвоєнні змістовних модулів навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань. Поточний контроль являє собою оцінку роботи на семінарських заняттях і виконанням письмових самостійних завдань та індивідуальних навчально-дослідних завдань. Підсумковий контроль знань студента здійснюється під час виконання письмового іспиту, де оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні вміння набуті студентом під час опанування всього курсу.</p>
<p>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів</p>	☐	<p>Історія України</p>	<p>Лекції (вхідна, узагальнююча, тематичні, проблемні, оглядові), робота в Інтернет, складання бібліографії досліджуваної проблеми, реферування,</p>	<p>Опитування на семінарських заняттях, перевірка рефератів, поточне тестування, модульна контрольна робота, екзамен</p>

<p>з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проєктів соціального спрямування</p>			<p>підготовка доповідей, конспектування, виконання індивідуального завдання, робота з атласами з Історії України</p>	
<p>РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>	<p>☒</p>	<p>Соціологія освіти і молоді (з курсовою роботою)</p>	<p>Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint, написання курсової роботи тощо.</p>	<p>Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульні контрольні роботи, співбесіда під час індивідуальних занять, захист курсової роботи, складання екзамену.</p>
<p>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування</p>	<p>☒</p>	<p>Історія соціології</p>	<p>Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint тощо.</p>	<p>Виділяється поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час лекційних і семінарських занять як в усній, так й у письмовій формі. Модульний контроль знань є показником якості засвоєння студентами матеріалу змістових модулів. Він може проводитись усно або письмово, у вигляді контрольної роботи, тестування, виконання домашнього завдання зі змістового модулю, індивідуально або у групі. Підсумковий контроль у першому семестрі у формі заліку виставляється студентам денної форми навчання автоматично на основі балів модульних контролів. Якщо результат студента не влаштовує, в нього є можливість покращити його шляхом</p>

соціальних явищ у контексті професійних задач.				виконання залікової контрольної роботи, тестування або підсумкової співбесіди. У другому семестрі за опрацювання матеріалу студент може отримати 50 балів, решту – 50, за результатами складання екзамену.
<p><i>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</i></p> <p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</i></p> <p><i>РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.</i></p> <p><i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</i></p>	☒	Загальні соціологічні теорії	Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint тощо.	Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульні контрольні роботи, співбесіда під час індивідуальних завдань, екзамен.
<p><i>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</i></p> <p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</i></p> <p><i>РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.</i></p> <p><i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</i></p> <p><i>РН 12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</i></p>	☒	Вступ до фаху	Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint та інше.	Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульна контрольна робота, співбесіда під час індивідуальних завдань, екзамен.

<p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</i></p>	☒	<p>Філософія</p>	<p>В процесі вивчення дисципліни використовуються ряд методів навчання. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні, практичні, індуктивні, дедуктивні, репродуктивні, проблемно-пошукові, під керівництвом викладача, мамостійна робота студентів. Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності: організаційно-діяльнісні ігри, навчальні дискусії, створення емоційно-моральних ситуацій, переконання в значущості навчання, пред'явлення вимог, заохочення й покарання.</p>	<p>Сума рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку. Якщо студент успішно (з позитивними за національною шкалою оцінками) виконав передбачені в даному модулі всі види навчальної роботи, то він допускається до модульного контролю. Модульний контроль здійснюється шляхом виконання студентом модульної контрольної роботи або тестового завдання. Сума поточної та контрольної модульної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку. Модуль зараховується студенту, якщо він під час модульного контролю отримав позитивну контрольну модульну рейтингову оцінку та позитивну підсумкову модульну рейтингову оцінку. Підсумковим контролем є екзамен.</p>
<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування.</i></p>	☐	<p>Соціологія управління</p>	<p>Інтерактивні лекції, доповіді на семінарських заняттях, реферати, рецензії на відповіді однокурсників, диспути, конспектування, пошук нового матеріалу у періодичних виданнях, мережі Інтернет, написання есе, складання словника, підготовка та захист презентації PowerPoint тощо.</p>	<p>Поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінка за виконання модульних завдань, модульні контрольні роботи, співбесіда під час індивідуальних завдань, залік, складання екзамену.</p>
<p><i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</i></p>	☒	<p>Основи психології</p>	<p>Основні методи навчання: лекції, семінарські заняття, дискусії, обговорення, творчі групові завдання, моделювання навчально-ігрових ситуацій.</p>	<p>Оцінювання відповідей на семінарських заняттях, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, усна співбесіда, екзамен.</p>
<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та</i></p>	☐	<p>Методи збору та аналізу соціологічних даних</p>	<p>Методика вивчення курсу ґрунтується на єдності лекційних, семінарських занять, консультацій та самостійної роботи студентів. При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні (розповідь, пояснення) і наочні</p>	<p>Начальна дисципліна передбачає такі основні види контролю: поточний, рубіжний (тематичний, модульний), підсумковий. Семестровий екзамен як форма підсумкового контролю проводиться з метою встановлення рівня засвоєння студентом теоретичного та</p>

<p>виконавцем проєктів соціального спрямування.</p>			<p>(ілюстрація, демонстрація, презентація) використовуються під час лекцій, практичні – при проведенні семінарських занять. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>практичного матеріалу з дисципліни за семестр.</p>
<p><i>РН 14. Виступати організатором та виконавцем проєктів соціального спрямування.</i></p>	☐	<p>Друга іноземна мова</p>	<p>Практичний (вправи), наочний (таблиці, ілюстрації), словесний (лекції, пояснення, бесіди), конспектування, читання, аудіювання.</p>	<p>Тестові завдання, усні опитування, виконання письмових вправ, виконання комплексної контрольної роботи, складання заліку та екзамену.</p>
<p><i>РН-3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. РН-4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН-8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.</i></p>	☒	<p>Соціальна політика</p>	<p>При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій та інструктажів, практичні при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на мету перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять. Підсумкове тестування проводиться наприкінці курсу за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь в процесі вивчення дисципліни. Відпрацювання пропущених лекцій, семінарських занять здійснюється в індивідуальному порядку. Методи контролю: усні відповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне завдання, перевірка виконання самостійної роботи шляхом співбесіди, складання заліку.</p>
<p><i>РН1. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. РН 3. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.</i></p>	☒	<p>Соціологічна думка в Україні</p>	<p>При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій та інструктажів, практичні при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на мету перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять. Підсумкове тестування проводиться наприкінці курсу за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь в процесі вивчення дисципліни.</p>

<p><i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</i></p>				<p>Відпрацювання пропущених лекцій, семінарських занять здійснюється в індивідуальному порядку. Методи контролю: усні відповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне завдання, перевірка виконання самостійної роботи шляхом співбесіди, складання екзамену.</p>
<p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</i> <i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</i> <i>РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.</i></p>	☒	<p>Історія України</p>	<p>Лекції (вхідна, узагальнююча, тематичні, проблемні, оглядові), робота в Інтернет, складання бібліографії досліджуваної проблеми, реферування, підготовка доповідей, конспектування, виконання індивідуального завдання, робота з атласами з Історії України</p>	<p>Опитування на семінарських заняттях, перевірка рефератів, поточне тестування, модульна контрольна робота, екзамен</p>
<p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</i> <i>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</i></p>	☒	<p>Історія української культури</p>	<p>Навчальні лекції (вхідна, узагальнююча, проблемні, тематичні), семінарські заняття, робота з першоджерелами (аналіз документів та їх складання), робота з базами даних бібліотек, мережі Інтернет, виконання індивідуальних завдань, написання контрольної роботи</p>	<p>Оцінювання успішності студента при засвоєнні змістовних модулів навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань. Поточний контроль являє собою оцінку роботи на семінарських заняттях і виконанням письмових самостійних завдань та індивідуальних навчально-дослідних завдань. Підсумковий контроль знань студента здійснюється під час виконання письмового іспиту, де оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні вміння набуті студентом під час опанування всього курсу.</p>
<p><i>РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</i> <i>РН 7.Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу</i></p>	☒	<p>Комп`ютерні системи та технології</p>	<p>Викладання дисципліни здійснюється через лекційні та практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, самостійну роботу студентів з виконання практичних завдань по кожній темі по індивідуальним варіантам, захист практичних робіт, тестування.</p>	<p>Поточний контроль знань ЗВО здійснюється за допомогою тестів, опитувань по темам, захисту звітів про виконання практичних робіт. Завданням поточного контролю знань ЗВО є перевірка розуміння та запам`ятовування певного теоретичного матеріалу. Модульний контроль здійснюється із застосуванням тестів або письмової контрольної роботи. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.</p>

<p>соціологічної інформації. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців</p>				
<p>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</p>	☒	Етнологія України	<p>Лекційна форма навчання: словесні методи (пояснення, бесіда, лекція), наочні методи (ілюстрація, демонстрація), індуктивний, дедуктивний методи, бінарні методи (словесно-інформаційний, словесно-проблемний, словесно-дослідницький). Семінарська форма навчання: репродуктивні (відповідь, дискусія), проблемно-пошукові (евристичний), дослідницькі, інтерактивні методи.</p>	<p>Усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне). Перевірка практичних робіт. Тестове опитування та письмовий контроль. Реферат. Залік.</p>
<p>РН 7.Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. РН 8. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>	☒	Ймовірність і статистика	<p>Навчальна дисципліна включає лекційні та практичні заняття. У лекціях викладаються теоретичні розділи курсу. Практичні заняття призначені для придбання й закріплення студентом індивідуальних практичних навичок з розв'язування задач за темами. Використовуються такі методи навчання: наочні, репродуктивні та практичні.</p>	<p>Під час вивчення дисципліни застосовується поточний контроль знань студентів, за результатами якого (сумі отриманих балів) проставляється залік (за фактом виконаних робіт). Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування практичних занять; розв'язування задач самостійної роботи; виконання практичних завдань; тестування; розв'язування індивідуальної розрахункової роботи.</p>
<p>РН5. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань. РН 6.Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН 8.</p>	☒	Українська мова (за професійним спрямуванням)	<p>Навчальні лекції (вхідна, узагальнююча, проблемні, тематичні), семінарські і практичні заняття, робота з першоджерелами, робота з базами даних бібліотек, складання графічних схем, конспектування наукової літератури, реферування, робота в Інтернет, виконання різноманітних видів завдань, написання контрольних, самостійних робіт, підготовка модульних індивідуальних завдань.</p>	<p>Форми контролю: відвідування лекцій і практичних занять; виконання практичних завдань, робіт; ІНДЗ (у рамках самостійної роботи студентів); співбесіда, поточне тестування; диктанти; модульні контрольні роботи; підсумковий письмовий тест; підсумкова модульна контрольна робота; залік.</p>

<p>Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. РН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.</p>				
<p>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 6. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН 7. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.</p>	☒	Фізичне виховання	Форма організації занять: практичні (семінарські) та контрольні.	Поточний, модульний та підсумковий контроль – тести з метою перевірки рівня засвоєння практичного матеріалу за навчальними темами, проведення вступної частини уроку; виконання самостійних завдань з фізичного виховання, виконання підсумкової контрольної роботи (складання тестів з фізичного виховання з 5 видів на кожен семестр, опрацювання методичної літератури з фізичного виховання, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань: захист реферату з фізичного виховання, участь у наукових студентських конференціях, участь у змаганнях з видів спорту. Підсумковою формою контролю є диференційований залік.
<p>РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. РН 6. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</p>	☒	Безпека життєдіяльності	Словесні (лекція, семінари, бесіда); наочні – (ілюстрація, презентація, демонстрація), практичні (збір інформації, графічно-схематичне зображення інформації). Основними видами занять, які проводяться під керівництвом викладача, є лекції та практичні (семінарські) роботи і самостійна робота.	Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік, студентські презентації та виступи на наукових заходах; завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо, інші види індивідуальних та групових завдань.
<p>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки. РН 14. Виступати організатором та виконавцем проєктів соціального спрямування.</p>	☐	Виробнича практика (комплексна)	Частково-пошукові, дослідницькі та дидактичні методи	Диференційований залік за результатами захисту звіту практики

<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та роботи прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки.</i> <i>РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування.</i></p>	☐	<p>Виконання кваліфікаційної роботи</p>	<p>Робота в бібліотеці та Інтернет, вивчення аналіз документів, конспектування та реферування наукової літератури, збирання та аналіз соціологічних даних, проведення соціологічних досліджень та вироблення рекомендацій на їх основі.</p>	<p>Консультування з науковим керівником, звітування на окремих етапах виконання кваліфікаційної роботи, попередній захист кваліфікаційної роботи, захист кваліфікаційної роботи від час підсумкової атестації.</p>
<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та роботи прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки.</i> <i>РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального спрямування.</i></p>	☐	<p>Курсова робота</p>	<p>Робота в бібліотеці та Інтернет, вивчення аналіз документів, конспектування та реферування наукової літератури, формування практичних, аналітичних та комунікативних навичок під час практичних занять, збирання та аналіз соціологічних даних, проведення соціологічних досліджень</p>	<p>Диференційований залік за результатами захисту курсової роботи</p>
<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та роботи прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки</i></p>	☐	<p>Соціологія масової комунікації</p>	<p>При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій та інструктажів, практичні при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на мету перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять. Підсумкове тестування проводиться наприкінці курсу за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь в процесі вивчення дисципліни.</p>
<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та роботи прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки</i></p>	☐	<p>Методологія та програмування соціологічних досліджень</p>	<p>Методика вивчення курсу ґрунтується на єдності лекційних, семінарських занять, консультацій та самостійної роботи студентів. При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні (розповідь, пояснення) і наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація) використовуються під час лекцій, практичні – при проведенні семінарських занять. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>Начальна дисципліна передбачає такі основні види контролю: поточний, рубіжний (тематичний, модульний), підсумковий. Семестровий екзаме́н як форма підсумкового контролю проводиться з метою встановлення рівня засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни за семестр.</p>

<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки</i></p>	☐	<p>Соціологія міжнародних відносин</p>	<p>При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій, практичні – при проведенні семінарських занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Вивчення дисципліни передбачає виконання та демонстрацію індивідуальних письмових і усних завдань, консультації, підготовку повідомлень.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Застосовуються наступні види контролю: тестування, виконання контрольних робіт, усне опитування під час занять тощо. Відпрацювання пропущених лекцій, семінарських занять здійснюється в індивідуальному порядку. Методи контролю: усні відповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне дослідне завдання, перевірка виконання самостійної роботи шляхом співбесіди, складання екзамену.</p>
<p><i>РН2. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. РН 4. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</i></p>	☒	<p>Основи економічної теорії</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання індивідуальних аналітично-дослідних завдань, робота в Інтернет.</p>	<p>Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за індивідуальне аналітично-дослідне завдання, екзамен.</p>
<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки</i></p>	☐	<p>Обробка соціологічних даних засобами інформаційних технологій</p>	<p>Навчальна дисципліна включає лекційні та практичні заняття. У лекціях викладаються теоретичні розділи курсу. Практичні заняття призначені для придбання й закріплення студентом індивідуальних практичних навичок з розв'язування задач за темами. Використовуються такі методи навчання: наочні, репродуктивні та практичні.</p>	<p>Під час вивчення дисципліни застосовується поточний контроль знань студентів за результатами якого (сумі отриманих балів) проставляється залік (за фактом виконаних робіт). Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування практичних занять; розв'язування завдань самостійної роботи; виконання практичних завдань; тестування.</p>
<p><i>РН 13. Вміти проводити дослідження та робити прогноз щодо розвитку суспільних процесів з урахуванням регіональної специфіки РН 14. Виступати організатором та виконавцем проектів соціального</i></p>	☐	<p>Соціальна структура суспільства</p>	<p>Лекції (вхідна, узагальнююча, тематичні, проблемні, оглядові), робота в Інтернет, складання бібліографії досліджуваної проблеми, реферування, підготовка доповідей, конспектування, виконання індивідуального завдання.</p>	<p>Усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне). Перевірка практичних робіт. Тестове опитування та письмовий контроль. Реферат. Залік.</p>

Лінійна

|

|

|

|

|